

RAPORT O STANIE GMINY GRZMIĄCA ZA 2019 ROK

Spis treści

1.	Wstęp	5
2.	Zarządzanie gminą	6
2.1.	Wójt, sekretarz, skarbnik	6
2.2.	Rada Gminy	6
2.2.1.	Skład Rady Gminy Grzmiąca oraz komisji	6
2.2.2.	Realizacja uchwał Rady Gminy Grzmiąca	8
2.3.	Jednostki pomocnicze	9
2.4.	Urząd Gminy Grzmiąca	10
2.5.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	11
3.	Demografia	15
4.	Finanse gminy	17
4.1.	Dochody i wydatki gminy	17
4.2.	Analiza zadłużenia gminy	20
4.3.	Środki zewnętrzne	20
4.4.	Program postępowania naprawczego Gminy Grzmiąca	21
5.	Promocja	23
5.1.	Kształtowanie wizerunku i promocja Gminy Grzmiąca	23
5.2.	Promocja gospodarcza gminy w roku 2019	23
5.3.	Realizacja projektu „Ja w internecie”	28
5.4.	Oddolne inicjatywy społeczne na terenie gminy Grzmiąca	28
5.5.	Inicjatywy sołeckie w 2019 roku	32
6.	Oświata i wychowanie	35
6.1.	Finansowanie oświaty	35
6.2.	Liczba nauczycieli w szkołach	35
6.3.	Szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Grzmiąca	36
6.4.	Wychowanie przedszkolne	37
6.4.1.	Przedszkola i oddziały przedszkolne	37
6.5.	Wyniki egzaminu gimnazjalnego i egzaminu ósmoklasisty w 2019 roku	37
6.6.	Dowozy uczniów do szkół	38
6.7.	Programy realizowane w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Grzmiąca	39
6.7.1.	Programy zdrowotne realizowane w szkołach	40
6.8.	Stypendium dla najlepszych uczniów	42
7.	Mienie komunalne	42

8.	Gospodarka nieruchomościami.....	45
8.1.	Struktura gruntów na obszarze gminy.....	45
8.2.	Grunty gminne	45
8.2.1.	Struktura nieruchomości gminnych.....	45
8.2.2.	Sprzedaż nieruchomości gminnych.....	46
8.2.3.	Dzierżawa i użytkowanie wieczyste	47
8.2.4.	Sprzedaż lokali	47
9.	Zagospodarowanie przestrzenne i budownictwo	47
9.1.	Tereny inwestycyjne	47
9.2.	Odnawialne źródła energii	48
9.3.	Postępowania administracyjne.....	49
10.	Realizowane inwestycje w Gminie Grzmiąca	50
10.1.	Granty sołeckie	50
10.2.	Lokalny program rewitalizacji	53
10.3.	Fundusz sołecki	54
10.4.	Infrastruktura sportowa.....	54
10.5.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.....	55
10.6.	Konkurs grantowy „Wdrażanie LSR”	56
11.	Komunikacja	57
11.1.	Transport publiczny	57
11.2.	Komunikacja drogowa	57
12.	Środowisko	59
12.1.	Ochrona środowiska	59
12.2.	Ochrona przed substancjami niebezpiecznymi	60
12.3.	Edukacja ekologiczna	60
12.4.	Gospodarka komunalna	61
12.4.1.	Gospodarka odpadami.....	61
12.4.2.	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	63
12.4.3.	Utrzymanie porządku.....	64
13.	Kultura	65
13.1.	Gminna Biblioteka Publiczna w Grzmiącej.....	65
13.1.1.	Sieć biblioteczna (status formalno-prawny bibliotek)	65
13.1.2.	Zbiory biblioteczne.....	66
13.1.3.	Czytelnicy	66

13.1.4. Działalność edukacyjna, kulturalno-oświatowa i promocja biblioteki.....	66
13.1.5. E-usługi bibliotek.....	68
13.1.6. Finansowanie działalności biblioteki.....	68
13.1.7. Wskaźniki	69
13.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	69
14. Pomoc społeczna	71
14.1. Ośrodek Pomocy Społecznej	71
14.1.1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	71
14.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny	72
14.1.3. Placówka Wsparcia Dziennego	72
14.1.4. System zabezpieczenia społecznego – instrumenty	73
14.1.5. System pomocy społecznej	74
14.1.6. Aktywna polityka społeczna.....	75
14.1.7. Instrumenty i zasoby lokalnej polityki senioralnej.....	77
14.1.8. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym.....	78
14.2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	79
14.2.1. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin...	81
14.2.2. Realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego	81
14.2.3. Działalność gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	81
14.2.4. Finansowanie programu	82
15. Bezpieczeństwo publiczne.....	82
15.1. Straż Gminna.....	83
15.2. Ochotnicza Straż Pożarna.....	83
15.2.1. Pozyskanie środków zewnętrznych	85
16. Współpraca gminy	87
16.1. Członkostwo gminy	87
16.2. Współpraca z innymi instytucjami	89
Wykaz tabel	90
Wykaz wykresów	90
Wykaz rysunków.....	91

1. Wstęp

Szanowni Państwo

Rok 2020 to rok, w którym obchodzimy 30-lecie Samorządu Terytorialnego – świętowano 30-tą rocznicę pierwszych wyborów samorządowych.

To wielkie wydarzenie. Głosowanie z 27 maja 1990 roku zapoczątkowało kluczową reformę funkcjonowania państwa, która doprowadziła do decentralizacji władzy publicznej. To wtedy dokonano się wyodrębnienie nowych wspólnot samorządowych, którym przekazano kompetencje do realizacji zadań ważnych dla lokalnych społeczności. Bez wątpienia rozpoczął się wówczas proces gruntownej przebudowy Rzeczypospolitej Polski. Wszyscy są zgodni, że samorząd pełni ważną i odpowiedzialną funkcję, a ja podzielam ten pogląd. Tyle tytułem historii, jednak nie o niej ma stanowić raport.

Rok 2020, który na pewno zostanie w naszej pamięci ze względu na pandemię koronawirusa będzie rokiem długim zwłaszcza w kwestiach finansów – nie mam co do tego złudzeń.

Dziś jednak chciałbym zaprezentować państwu raport z działalności w roku 2019, który był rokiem dla nas ważnym, w tym względzie, że zamknął wieloletni program naprawczy, który był wynikiem trudnej sytuacji finansowej jaka powstała w naszej gminie. Wszyscy Państwo wiedzą jak ogromne były ograniczenia finansowe i w związku z tym jak mocno ograniczone i utrudnione były możliwości działania i realizacji nawet podstawowych zadań.

Rok 2019 w sposób symboliczny miał zakończyć pewien etap i otworzyć nową epokę dla Gminy Grzmiąca. Mam nadzieję, że sprawozdanie do tego roku pozwoli Państwu na ocenę zarówno pracy urzędników jak i kondycji Gminy z jaką wchodzimy w trudny, okazuje się, 2020 rok.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z raportem.

Z poważaniem
Patryk Makowski
Wójt Gminy Grzmiąca

2. Zarządzanie gminą

2.1. Wójt, sekretarz, skarbnik

Wójt Gminy Grzmiąca – Patryk Makowski

Zastępca Wójta – Aleksandra Lachowska

Sekretarz – Aleksandra Lachowska

Skarbnik Gminy Grzmiąca – Barbara Golczyk

2.2. Rada Gminy

2.2.1. Skład Rady Gminy Grzmiąca oraz komisji

Skład Rady Gminy Grzmiąca liczy 15 Radnych.

Tabela 1. Skład Rady Gminy Grzmiąca

Lp.	Radni Rady Gminy Grzmiąca
1.	Monika Stokowiec - przewodnicząca
2.	Aleksandra Cygan - wiceprzewodnicząca
3.	Maria Cichocka – Adaśko
4.	Beata Dziuba
5.	Tadeusz Hapyn
6.	Teresa Mittelsztet
7.	Joanna Pesta
8.	Rafał Rolniczak
9.	Małgorzata Siara
10.	Marek Stawecki
11.	Danuta Babiak
12.	Magdalena Strzelec
13.	Alicja Szewlaków
14.	Leonard Śniadecki
15.	Renata Ziółkowska

Skład osobowy stałych Komisji Rady Gminy Grzmiąca:

KOMISJA REWIZYJNA

Tabela 2. Skład Komisji Rewizyjnej

Lp.	
1.	Rafał Rolniczak - przewodniczący
2.	Marek Stawecki
3.	Magdalena Strzelec
4.	Alicja Szewlaków

KOMISJA BUDŻETOWO - FINANSOWA

Tabela 3. Skład Komisji Budżetowo-Finansowej

Lp.	
1.	Danuta Babiak - przewodnicząca
2.	Teresa Mittelsztet
3.	Joanna Pesta
4.	Rafał Rolniczak
5.	Alicja Szewlaków

KOMISJA ROLNICTWA, GOSPODARKI I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Tabela 4. Skład Komisji Rolnictwa, Gospodarki i Bezpieczeństwa Publicznego

Lp.	
1.	Leonard Śniadecki – przewodniczący
2.	Maria Cichocka – Adaśko
3.	Beata Dziuba
4.	Małgorzata Siara
5.	Marek Stawecki

KOMISJA OŚWIATY, KULTURY I SPRAW SOCJALNYCH

Tabela 5. Skład Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Socjalnych

Lp.	
1.	Tadeusz Hapyn - przewodniczący
2.	Aleksandra Cygan
3.	Monika Stokowiec
4.	Magdalena Strzelec
5.	Renata Ziółkowska

KOMISJA SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI

Tabela 6. Skład Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

Lp.	
1.	Joanna Pesta - przewodnicząca
2.	Teresa Mittelsztet
3.	Małgorzata Siara

2.2.2. Realizacja uchwał Rady Gminy Grzmiąca

Rada Gminy Grzmiąca w roku 2019 podjęła 86 uchwały, z czego:

- 27 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie;
- 59 objętych było nadzorem Wojewody Zachodniopomorskiego;
- 38 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Stwierdzenie nieważności uchwał przez organy nadzoru:

1. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwałą Nr XVII.136.K.2019 z dnia 22 maja 2019 r. stwierdziło nieważność części uchwały Nr VI/30/2019 z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.
2. Wojewoda Zachodniopomorski rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 27 listopada 2019 r. P-1.4131.655.2019.AA stwierdził nieważność uchwały Nr XIV/75/2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grzmiąca.
3. Wojewoda Zachodniopomorski rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 23 grudnia 2019 r. P-1.4131.739.2019.AA stwierdził nieważność § 11 ust. 3 załącznika do uchwały Nr XV/81/2019 z dnia 31 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia rocznego „Programu współpracy Gminy Grzmiąca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok”.

2.3. Jednostki pomocnicze

W gminie Grzmiąca od roku 2019 funkcjonuje 19 sołectw.

Z inicjatywy mieszkańców miejscowości Przystawy i Sławno w roku 2019 uchwałą nr X/52/2019 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 1 sierpnia 2019r. utworzono Sołectwo Przystawy i Sołectwo Sławno w wyniku podziału dotychczasowego Sołectwa Przystawy na dwa odrębne sołectwa.

Podjęcie uchwały zostało poprzedzone konsultacjami społecznymi, które odbyły się w terminie 17.07.2019 – 24.07.2019r. Celem przeprowadzenia konsultacji było poznanie stanowiska mieszkańców Sołectwa Przystawy w sprawach:

- 1) podziału Sołectwa Przystawy na Sołectwo Przystawy, obejmujące swoim obszarem miejscowość Przystawy i Sołectwo Sławno obejmującego swoim obszarem miejscowości Sławno i Grzmiączka,
- 2) projektu uchwały Rady Gminy Grzmiąca w sprawie utworzenia Sołectwa Przystawy i Sołectwa Sławno w wyniku podziału dotychczasowego Sołectwa Przystawy na dwa odrębne sołectwa,
- 3) projektu statutów Sołectwa Przystawy i Sołectwa Sławno.

Po przeprowadzonej analizie wyników konsultacji stwierdzono, że wszyscy mieszkańcy Sołectwa Przystawy biorący udział w konsultacjach opowiedzieli się za podziałem Sołectwa Przystawy na dwa odrębne Sołectwa oraz zaakceptowali projekt uchwały w sprawie podziału Sołectwa Przystawy. Większość mieszkańców biorących udział w konsultacjach zaakceptowała również projekty statutów Sołectwa Przystawy i Sołectwa Sławno.

W roku 2019 w gminie Grzmiąca w związku z kończącą się kadencją sołtysów zostały zorganizowane zebrania wiejskie wyborcze, na których mieszkańcy wybierali nowego sołtysa na kolejne lata. Wykaz sołectw i sołtysów na dzień 31.12.2019r. zawiera tabela nr 7.

Tabela 7. Wykaz sołectw oraz sołtysów

Lp.	Sołectwo	Sołtys
1.	Czechy	Stanisław Wykrętowicz
2.	Gdaniec	Piotr Chojnicki
3.	Godziszów	Joanna Pesta
4.	Grzmiąca	Grażyna Pawłowska
5.	Iwin	Marek Bulczak
6.	Krosino	Stanisław Kurek
7.	Lubogoszcz	Agnieszka Śniadecka
8.	Mieszalki	Wiesława Grudzińska
9.	Nosibądy	Kacper Szcześniak
10.	Przeradz	Henryk Wieczorek

11.	Przystawy	Agnieszka Misztal
12.	Radusz	Stanisława Gryga
13.	Radomyśl	Celina Łojek
14.	Równe	Teresa Mittelsztet
15.	Sławno	Małgorzata Siara
16.	Storkowo	Maria Cichocka-Adaśko
17.	Sucha	Kamila Tenderys
18.	Wielanowo	Aleksandra Cygan
19.	Wielawino	Kinga Drapała

2.4. Urząd Gminy Grzmiąca

Zarządzeniem nr 34/2016 Wójta Gminy Grzmiąca z dnia 02 września 2016 roku nadano Regulamin Organizacyjny dla Urzędu Gminy Grzmiąca, który określa:

1. Zakres działania i zadania Urzędu Gminy Grzmiąca.
2. Organizację urzędu.
3. Zasady funkcjonowania urzędu.
4. Zakres działania kierownictwa Urzędu i poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu.

Po dokonanych zmianach organizacyjnych w roku 2019, w skład urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne:

1. Kierownictwo urzędu, w skład którego wchodzi:
 - a) Wójt Gminy,
 - b) Zastępca Wójta,
 - c) Sekretarz Gminy,
 - d) Skarbnik Gminy.
2. Referat Budżetu i Finansów – w skład którego wchodzi następujące stanowiska pracy:
 - a) stanowisko pracy ds. księgowości budżetowej,
 - b) stanowisko pracy ds. księgowości podatkowej,
 - c) stanowisko pracy ds. księgowości wymiarowej,
 - d) stanowisko pracy ds. płac i podatku dochodowego od osób fizycznych,
 - e) stanowisko pracy ds. windykacji i egzekucji.
3. Urząd Stanu Cywilnego – w skład którego wchodzi:
 - a) Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
 - b) Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.
4. Straż Gminna – w skład której wchodzi:
 - a) Komendant Straży Gminnej,
 - b) Strażnicy Straży Gminnej.
5. Samodzielne stanowiska pracy:
 - a) stanowisko pracy ds. handlu, usług oraz promocji i rozwoju gminy,

- b) stanowisko pracy ds. gospodarki nieruchomościami,
- c) stanowisko pracy ds. budownictwa, architektury, zagospodarowania przestrzennego i gospodarki lokalami,
- d) stanowisko pracy ds. ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa,
- e) stanowisko pracy ds. organizacyjnych i profilaktyki p/alkoholowej,
- f) stanowisko pracy ds. organizacyjno – kancelaryjnych,
- g) stanowisko pracy ds. administrowania systemem informatycznym,
- h) stanowisko pracy ds. zamówień publicznych i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- i) stanowisko pracy ds. gospodarki odpadami.

2.5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe:

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Grzmiąca

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego stanowi instrument wieloletniego planowania finansowego. Inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie WPF i jej zmiany należy wyłącznie do zarządu jednostki.

Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmuje m.in. prognozę takich parametrów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, jak:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu;
- dochody majątkowe oraz wydatki majątkowe budżetu;
- wynik budżetu wraz ze wskazaniem przeznaczenia nadwyżki albo sposobu sfinansowania deficytu;
- przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

Obligatoryjnym elementem WPF jest również kwota długu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze wskazaniem sposobu sfinansowania jego spłaty, fakultatywnym zaś upoważnienie dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań. Ustawodawca nakazuje ponadto, aby część składową WPF stanowiły objaśnienia przyjętych wartości.

WPF obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

W roku 2019 dokonano czterech zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej:

- Uchwałą nr V/21/2019 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 28 marca 2019 roku,
- Uchwałą nr VII/32/2019 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 16 maja 2019 roku,
- Zarządzeniem nr 26/2019 Wójta Gminy Grzmiąca z dnia 28 czerwca 2019 roku,
- Uchwałą nr XII/58/2019 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 26 września 2019 roku.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grzmiąca i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grzmiąca, które zostało przyjęte przez Radę Gminy Grzmiąca uchwałą nr IV/20/2002 z dnia 30 grudnia 2002 roku.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Uchwałą nr XXXV/224/2010 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 26 stycznia 2010 roku uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Krosino i Boleszkowice.

Program ochrony środowiska dla Gminy Grzmiąca na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Program jest dokumentem analizującym istniejący stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego Gminy Grzmiąca oraz przedstawiającym cele i zadania konieczne do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji w celu zachowania dobrego stanu środowiska, a tam gdzie konieczna jest jego poprawa przedstawione zostały działania naprawcze.

Program jest kontynuacją poprzedniego gminnego programu ochrony środowiska, który uchwalony został przez Radę Gminy Grzmiąca uchwałą nr V/27/2011 z dnia 28 lutego 2011 roku. W związku z upływem okresu programowania POŚ konieczna była aktualizacja tego strategicznego dokumentu. Uchwałą nr XXXII/238/2018 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 23 lutego 2018 roku przyjęto Program ochrony środowiska dla Gminy Grzmiąca na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Grzmiąca

Mając na uwadze troskę o środowisko naturalne Gminy Grzmiąca, a także zobowiązania Polski dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, Gmina Grzmiąca uchwałą nr XI/80/2015 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 26 listopada 2015 roku przyjęła Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Grzmiąca.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) jest gminnym dokumentem strategicznym, którego zasadniczym celem jest opracowanie strategii obniżenia emisji gazów cieplarnianych ze źródeł pierwotnych i wtórnych zlokalizowanych na terenie gminy. Dokument ten zawiera zestaw działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych poprzez: podniesienie efektywności energetycznej budynków, zwiększenie mocy instalacji odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie emisji dwutlenku węgla w transporcie.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej obejmuje wszystkie sektory (budownictwo użyteczności publicznej, budownictwo mieszkaniowe, transport, oświetlenie uliczne, przemysł) i podmioty będące producentami, dystrybutorami i użytkownikami energii uwzględniając podmioty zarówno publiczne jak i prywatne.

Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Grzmiąca

Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Grzmiąca został uchwalony przez Radę Gminy Grzmiąca dnia 26 marca 2014 roku uchwałą nr XXXVI/222/2014.

Przygotowanie programu poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z analizą poglądowego stopnia pilności usunięcia azbestu.

Celem programu jest:

- oczyszczanie terenu Gminy Grzmiąca z azbestu poprzez usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- eliminacja negatywnych skutków zdrowotnych oddziaływania azbestu na człowieka;
- likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko zgodnie z obowiązującym prawem do końca 2032 roku.

Corocznie sporządzany jest raport do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego dotyczący rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest.

Program usuwania Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Grzmiąca na lata 2019-2022

Program usuwania Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Grzmiąca na lata 2019-2022 został uchwalony przez Radę Gminy Grzmiąca dnia 28 czerwca 2019 roku uchwałą nr IX/49/2019.

Głównym założeniem Programu jest skuteczne usunięcie istniejących stanowisk barszczu Sosnowskiego na terenie gminy oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się tego gatunku na nowe tereny. Działania podejmowane są w celu zminimalizowania ryzyka narażenia zdrowia mieszkańców gminy. Narzędziem do osiągnięcia celu jest zwalczanie roślin oraz edukacja i uświadamianie społeczeństwa o szkodliwości barszczu i skutkach ewentualnej styczności z rośliną. Założeniem tego Programu jest określenie metod skutecznego i skutecznego zwalczania barszczu Sosnowskiego. Realizacja programu będzie procesem wieloletnim.

Lokalny program rewitalizacji gminy Grzmiąca na lata 2017-2023

Uchwałą nr XXXIX/292/2018 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 25 października 2018 roku przyjęto Lokalny program rewitalizacji gminy Grzmiąca na lata 2017-2023.

Niniejszy program powstał w ramach projektu rewitalizacji społecznej dla 18 samorządów lokalnych województwa zachodniopomorskiego, który rozpoczął się 1 października 2016 roku.

W ramach projektu zaplanowano dla społeczności lokalnych dotacje w wysokości 20.000,00 zł. Wyznaczono podobszary rewitalizacji dla miejscowości: Wielawino, Wielanowo, Mieszalki, Godziszew, Sławno i Przysław, Lubogosz, Grzmiąca.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019

W celu budowania systemu wspierania rodziny w Gminie Grzmiąca opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, przyjęty uchwałą Nr XXIII/165/2017 z 30 marca 2017 roku. Podstawowym jego założeniem było stworzenie systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane działania zmierzały do przywrócenia rodzinom zdolności do wypełniania swych funkcji także w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych i powrotu do rodziny biologicznej. W minionym roku, tak jak i w 2018, Program realizowany był przez współpracujące ze sobą instytucje powołane do pracy z rodziną i na rzecz rodziny.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grzmiąca na lata 2009-2019

Strategia rozwiązywania problemów społecznych została przyjęta uchwałą Nr XXXIV/220/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grzmiąca na lata 2009-2019. Ten dokument to wieloletni plan programowy, który odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Grzmiąca, w szczególności grupom zagrożonym marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz wskazuje jak przeciwdziałać występującym problemom społecznym. To fundament, na którym należy oprzeć całą strukturę polityki społecznej w gminie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grzmiąca

Celem programu jest ograniczanie przyczyn i zasięgu zjawiska uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, zjawiska przemocy oraz przeciwdziałanie bieżącym problemom związanym z zachowaniami ryzykownymi we wszystkich tych obszarach. Zadania realizowane w ramach programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:
 - finansowanie terapii podtrzymującej dla osób uzależnionych;
 - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Uzależnionych;
 - prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
 - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin;
 - prowadzenie zajęć dla grup wsparcia;
 - finansowanie treningów dotyczących rozwiązywania problemów w rodzinie alkoholowej;
 - uczestniczenie w procedurze Niebieskiej Karty.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży:
 - finansowanie szkoleń dla nauczycieli w zakresie rekomendowanego programu „Fantastyczne Możliwości”;
 - wdrażanie programu profilaktycznego „Debata”;
 - programy, warsztaty i inne działania edukacyjno-informacyjne w szkołach o tematyce uzależnień;

- szkolenie terenowe dla sprzedawców napojów alkoholowych.
- 4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzmiącej obejmuje:
 - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - kierowanie osób na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia;
 - przeprowadzenie kontroli w placówkach handlowych sprzedających napoje alkoholowe;
 - wydawanie opinii w formie postanowienia dotyczącej wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
 - współpracę z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program został przyjęty uchwałą nr III/11/2018 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 20 grudnia 2018 roku.

Plan Odnowy Miejscowości

Plan odnowy miejscowości jest dokumentem, który określa strategię działania w sferze społecznej i kulturalnej oraz gospodarczej wsi na co najmniej okres pięciu lat. Dopuszczalne jest również opracowanie tego dokumentu na dłuższy okres. Podstawą do opracowania planu odnowy powinien być gminny plan rozwoju lokalnego. Informacje zawarte w planie odnowy muszą charakteryzować miejscowość. Aby pozyskać wsparcie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich m.in. na realizację przedsięwzięć kulturalnych w gminie, musi istnieć plan odnowy miejscowości. Jedynym aktualnym Planem Odnowy Miejscowości jest Plan Rozwoju Miejscowości Równe na lata 2015-2023. Plan został przygotowany na zrealizowanie inwestycji pn. "Przebudowa nawierzchni jezdni i zjazdów drogi gminnej do miejscowości Równe".

3. Demografia

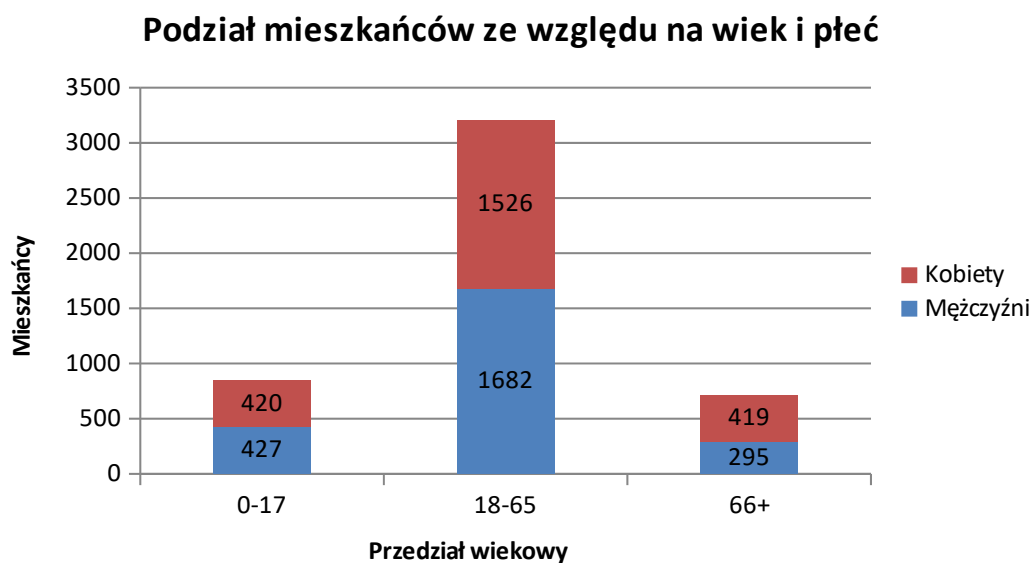
Gmina Grzmiąca położona jest w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie szczecineckim.

Gminę zamieszkuje 4769 osób. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby ludności o 86 osób. Największymi miejscowościami w gminie są Grzmiąca, Krosino i Sucha, w których zameldowanych jest odpowiednio 1197, 467 i 330 osób. Najmniejsze osady to Kamionka i Strzeszyn gdzie zameldowane są po 2 osoby. Niezamieszkałe miejscowości to: Grzmiączka, Owczary, Świętno, Zwartowo.

Liczba ludność w podziale na osoby aktywne zawodowo, w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym przedstawia się następująco:

- wiek przedprodukcyjny (0-17) – kobiet - 420 osób, mężczyzn 427 osób,
- wiek produkcyjny kobiet (18-60) - 1329 osób,
- wiek produkcyjny mężczyzn (18-65) - 1682 osoby,
- wiek poprodukcyjny kobiet (61+) - 616 osób,
- wiek poprodukcyjny mężczyzn (66+) - 295 osób.

Większą część populacji gminy stanowią mężczyźni – jest to 2404 osób, co stanowi 50,41% ogólnej liczby ludności. Podział mieszkańców ze względu na wiek i płeć przedstawia poniższy wykres:

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na wiek i płeć w Gminie Grzmiąca w roku 2019

W rejestrze mieszkańców w roku 2019 odnotowano:

- 50 zgonów – kobiet 25, mężczyzn – 25,
- 39 urodzeń - urodzenia na terenie gminy - 1 osoba, urodzenia poza terenem gminy ze wskazaniem meldunku dziecka na terenie gminy - 38 osób,
- ilość zameldowań na pobyt stały 116, w tym cudzoziemców 1,
- ilość zameldowań na pobyt czasowy 21, w tym cudzoziemców 5,
- ilość wymeldowań z pobytu stałego 200, w tym cudzoziemców 0,
- ilość wymeldowań z pobytu czasowego 5, w tym cudzoziemców 0.

Natomiast w Urzędzie Stanu Cywilnego zarejestrowano:

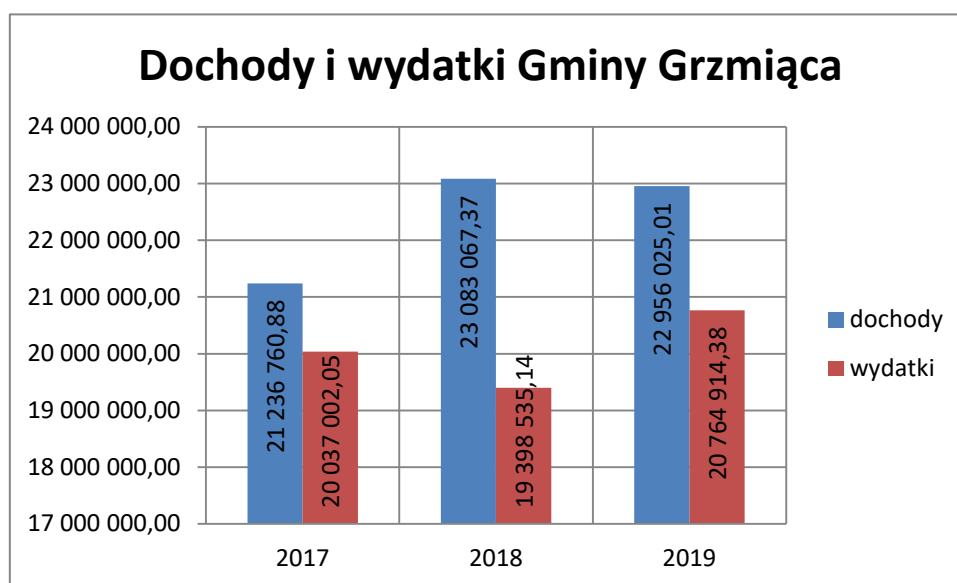
- urodzenia – 4 – 3 transkrypcje oraz 1 rejestracja urodzenia na terenie gminy,
- małżeństwa – 16, w tym 8 ślubów konkordatowych,
- zgony - 27 osób zmarłych na terenie gminy.

4. Finanse gminy

4.1. Dochody i wydatki gminy

Polityka finansowa Gminy Grzmiąca realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w wieloletniej prognozie finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazującej wydatki majątkowe.

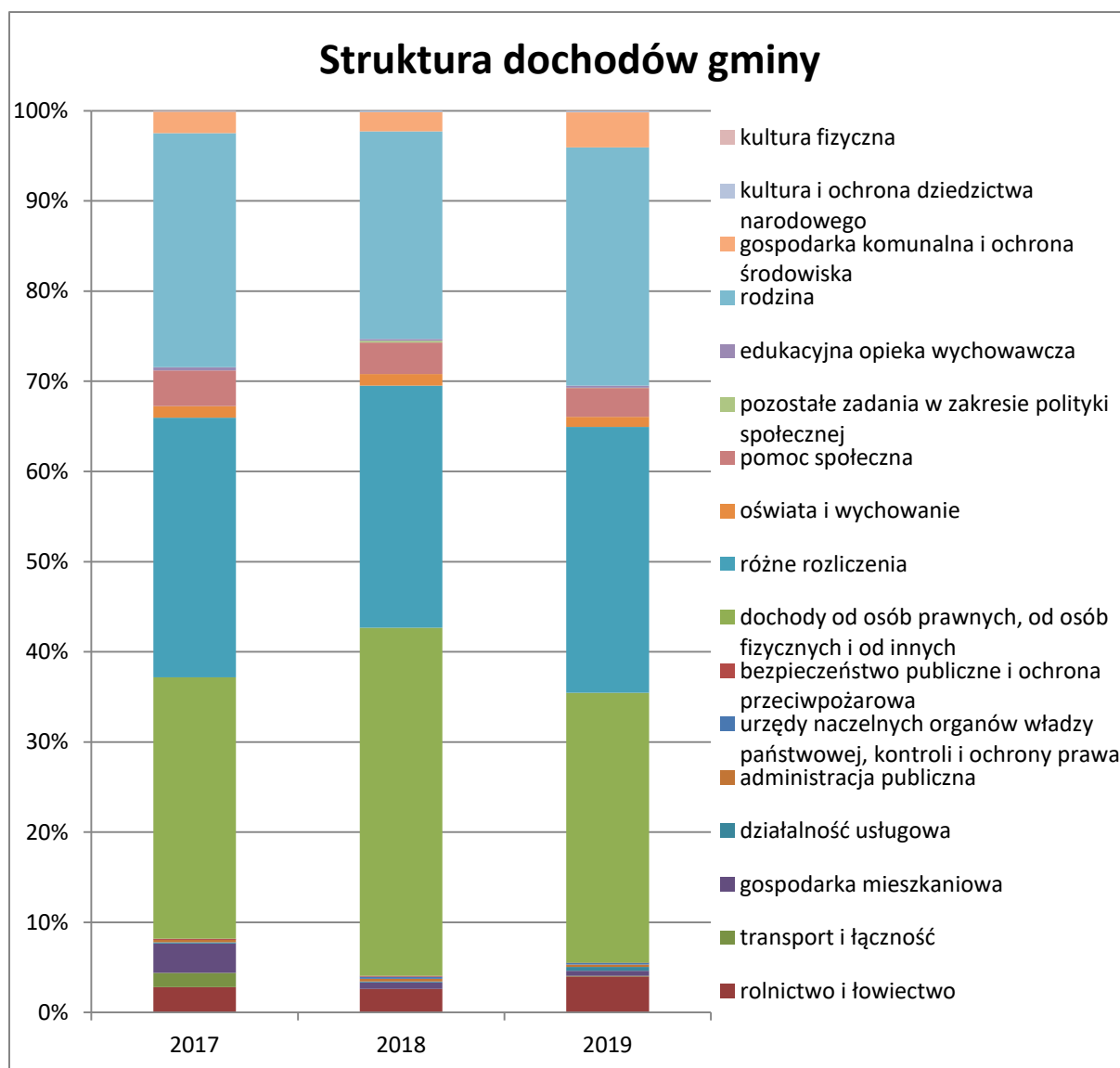
W 2019 roku dochody Gminy Grzmiąca zostały zrealizowane na kwotę 22.956.025,01 zł, z czego 22.529.649,81 zł stanowiły dochody bieżące, zaś 426.375,20 zł stanowiły dochody majątkowe. Wydatki natomiast kształtowały się na poziomie 20.764.914,38 zł. Kształtowanie się dochodów i wydatków na przestrzeni lat obrazuje poniższy wykres:

Wykres 2. Kształtowanie się dochodów i wydatków na przestrzeni lat 2017-2019

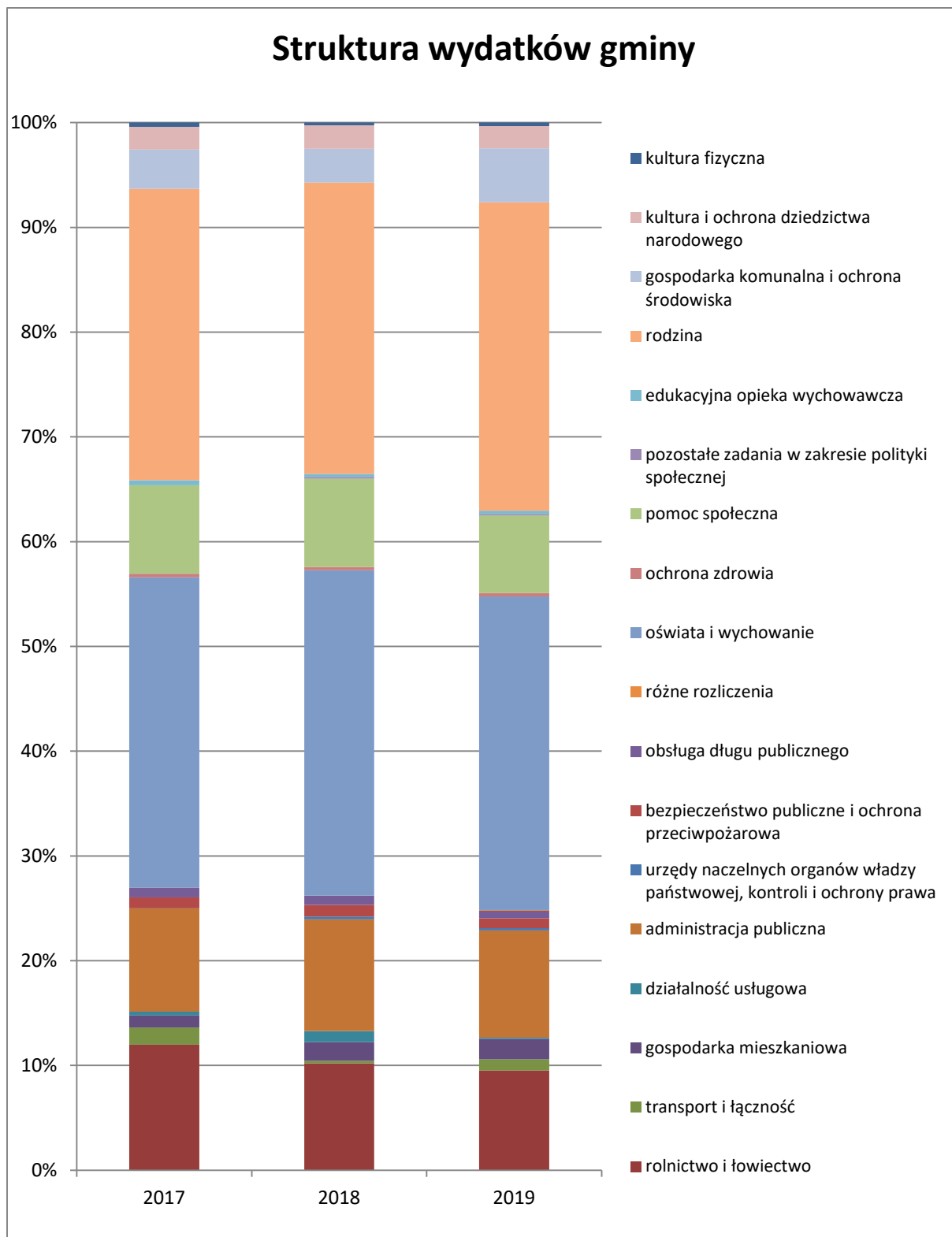
Wykonywanie przez Gminę zadań publicznych wymaga zapewnienia jej środków finansowych na ich realizację. Źródła dochodów gminy oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów określono w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Największym źródłem dochodów gminy są subwencje ogólne z budżetu państwa, dotacje, dochody własne oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych.

W 2019 roku w gminie obowiązywały maksymalne stawki podatku od nieruchomości. Rada Gminy Grzmiąca nie podjęła również uchwał o obniżeniu średniej ceny skupu żyta oraz średniej ceny skupu drewna stanowiących podstawę określenia wymiaru podatku rolnego i leśnego na 2019 rok. To oznacza, że stawki obowiązujące w Gminie na 2019 rok kształtowały się na poziomie maksymalnym, określonym przez Prezesa GUS.

Wykres 3. Struktura dochodów gminy

Gmina ponosi wydatki na realizację zadań zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Wydatki Gminy Grzmiąca w 2019 roku zostały wykonane na poziomie 20.764.914,38 zł, co stanowi 94,6% zakładanego planu, z czego 20.472.728,39 zł stanowiły wydatki bieżące, zaś 292.185,99 zł stanowiły wydatki majątkowe. W celu zobrazowania najważniejszych kierunków wydatkowania środków budżetowych na wykresie poniżej zestawiono wysokość wydatków poniesionych w każdym z działów klasyfikacji budżetowej. Z tego wykresu wynika, że głównymi kierunkami wydatkowania środków pieniężnych przez gminę była oświata i wychowanie, rodzina (świadczenie 500+, dobry start) oraz administracja publiczna. Znaczące wydatki ponoszone były również na pomoc społeczną oraz dopłaty do wody i ścieków.

Wykres 4. Struktura wydatków gminy

4.2. Analiza zadłużenia gminy

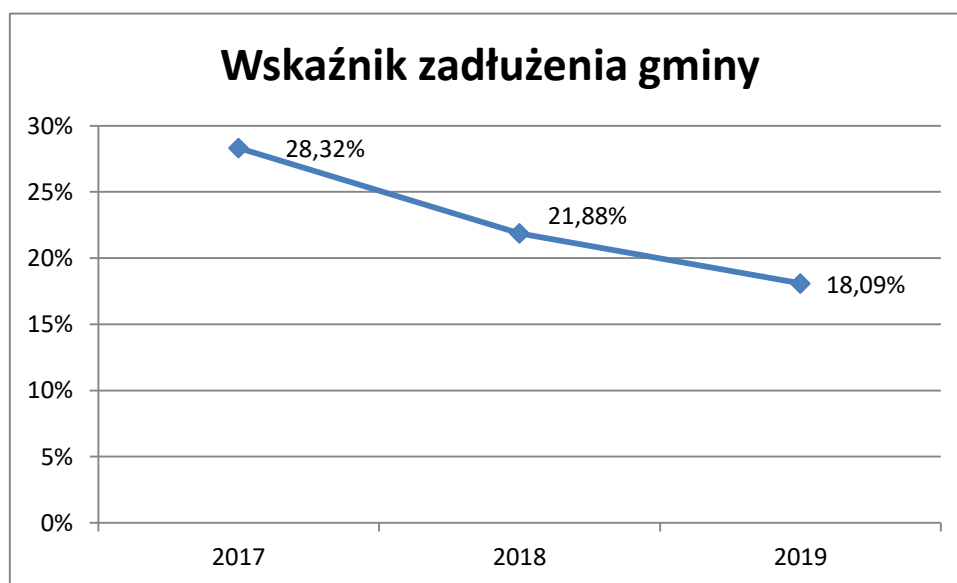
Wysokość długu Gminy Grzmiąca zmienia się na przestrzeni lat w zależności od wysokości zrealizowanych przychodów i rozchodów. Wskazać jednak należy, że następuje sukcesywny spadek kwoty długu.

Tabela 8. Analiza zadłużenia gminy

Lata	Kredyty	Pożyczki	Inne zobowiązania zaliczane do długu	Razem zadłużenie
2017	3 357 510,12	2 316 000,00	340 514,56	6 014 024,68
2018	2 563 339,92	2 316 000,00	170 257,28	5 049 597,20
2019	1 951 930,40	2 200 000,00	0,00	4 151 930,40

W 2019 roku nie zaciągano przychodów z tytułu pożyczek i kredytów. Dokonano terminowych spłat rat kredytów na kwotę 727.409,52 zł.

Wskaźnik zadłużenia gminy na przestrzeni lat

Wykres 5. Wskaźnik zadłużenia gminy na przełomie lat 2017-2019

4.3. Środki zewnętrzne

Gmina Grzmiąca na realizację zadań pozyskuje środki finansowe zewnętrzne.

W 2019 roku Gmina otrzymała następujące środki zewnętrzne:

1. Dofinansowanie do zadania „Zwiększenie dostępności do infrastruktury rekreacyjnej poprzez budowę alei na cmentarzu w Grzmiącej” (środki z PROW 2013-2020) – 75.454,00 zł.
2. W ramach Konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „GRANTY SOŁECKIE 2019” – 30.000,00 zł, w tym:
 - Bajkowy zakątek – wyposażenie placu zabaw w miejscowości Nosibądy – 10.000,00 zł.

- Modernizacja sali wiejskiej w miejscowości Wielawino – 10.000,00 zł.
 - Pod wspólnym dachem – budowa wiaty rekreacyjnej na placu zabaw w miejscowości Gdaniec i jej wyposażenie – 10.000,00 zł.
3. Projekt prowadzony w konkursie przez Fundację Legalna Kultura w ramach programu „Ja w Internecie” realizowany w ramach Działania 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020” – 11.199,54 zł.
 4. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Grzmiąca - dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 – 10.115,00 zł.
 5. Wsparcie finansowe z Województwa Zachodniopomorskiego na poprawę infrastruktury sportowej w Gminie Grzmiąca służącej rozwojowi sportu i rekreacji – remont szatni na terenie boiska sportowego – 7.800,00 zł.

4.4. Program postępowania naprawczego Gminy Grzmiąca

Program postępowania naprawczego przyjęto uchwałą Nr XXVI/184/2017 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 30 czerwca 2017 r. Program został zmieniony uchwałą Nr XXVIII/195/2017 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 13 września 2017 r. Obowiązuje na lata 2017-2019. Przystąpienie do realizacji PPN wiązało się z koniecznością podjęcia licznych działań zmierzających do poprawy struktury dochodów i wydatków. Program ten zakładał realizację wielu działań naprawczych. Stopień realizacji założeń programu postępowania naprawczego w 2019 roku oraz osiągnięte efekty obrazują zamieszczone poniżej tabele.

Tabela 9. Stopień realizacji założeń programu postępowania naprawczego Gminy Grzmiąca za cztery kwartały 2019 roku

Efekty finansowych działań naprawczych	Plan na 2019r. wg PPN	Plan na 2019r. wg budżetu	Wydatki za IV kw. 2019r.	Stopień realizacji planu
Utrzymanie maksymalnych stawek podatku od nieruchomości	3.134.000,00	3.169.807,00	3.141.282,44	99,1
Utrzymanie maksymalnych stawek podatku rolnego i leśnego	730.000,00 234.275,00	632.541,00 231.729,00	651.951,98 231.977,52	103,1 100,1
Zamrożenie wysokości dopłat Gminy do ceny wody i ścieków	1.390.000,00	1.468.000,00	1.334.651,17	90,9
Reorganizacja struktury Urzędu Gminy	1.378.062,83	1.424.538,42	1.375.837,31	96,6
Ograniczenie zatrudnienia pracowników robót publicznych i interwencyjnych	0	15.519,07	15.519,07	100,0
Ograniczenie kosztów administracyjnych w Urzędzie – usługi telekomunikacyjne i ryczałt	10.335,00	6.580,00	3.388,94	51,5
Obniżenie wysokości dodatku motywacyjnego dla nauczycieli i dyrektorów szkół	50.000,00	37.117,88	36.524,40	98,4

Zmniejszenie i zamrożenie dotacji podmiotowej dla samorządowej instytucji kultury	390.000,00	390.000,00	390.000,00	100,0
Zmniejszenie i zamrożenie wysokości środków przekazywanych dla organizacji pozarządowych	40.000,00	40.000,00	40.000,00	100,0
Ograniczenie działalności inwestycyjnej	352.567,00	386.049,30	292.185,99	75,7
Ograniczenie wydatków na zakup usług zewnętrznych	895.994,00	1.641.946,80	1.411.649,76	86,0
Zmniejszenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia	344.255,00	440.905,25	324.065,96	73,5

Tabela 10. Podsumowanie efektów finansowych działań naprawczych

Lp.	Efekty finansowych działań naprawczych	Planowane do osiągnięcia	Osiągnięte w 2019 roku
1	Zamrożenie wysokości dopłat Gminy do ceny wody i ścieków	57.404	112.752,83
2	Reorganizacja struktury Urzędu Gminy	40.612	48.701,11
3	Ograniczenie zatrudnienia pracowników robót publicznych i interwencyjnych	41.631	0,00
4	Ograniczenie kosztów administracyjnych w Urzędzie	7.891	14.580,06
5	Obniżenie wysokości dodatku motywacyjnego dla nauczycieli i dyrektorów szkół	40.000	53.475,60
6	Zmniejszenie i zamrożenie dotacji podmiotowej dla samorządowej instytucji kultury	27.000	27.000,00
7	Zmniejszenie i zamrożenie wysokości środków przekazywanych dla organizacji pozarządowych	23.000	23.000,00
8	Ograniczenie wydatków na zakup usług zewnętrznych	153.006	0,00
9	Zmniejszenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia	35.745	55.934,04
10	Reorganizacja oświaty	0	303.006,20
11	Większe wpływy dochodów od założonego planu na 2019 rok	0	376.548,14
EFEKTY FINANSOWE		426.289	1.014.997,98

5. Promocja

5.1. Kształtowanie wizerunku i promocja Gminy Grzmiąca

Elementem wszelkich działań promocyjnych jest właściwe oznakowanie inicjatyw i przedsięwzięć gminnych. System identyfikacji wizualnej opiera się na herbie Gminy Grzmiąca, który stosowany jest w oznakowaniu działań własnych gminy, współfinansowanych przez gminę lub realizowanych pod patronatem Wójta Gminy Grzmiąca.

Promocja Gminy Grzmiąca w 2019 roku realizowana była w następujących obszarach:

- organizacja imprez o charakterze gminnym i międzygminnym,
- współorganizacja imprez inicjowanych przez inne podmioty,
- prowadzenie portalu gminnego grzmiaca.org.pl,
- prowadzenie konta na portalu społecznościowym: Facebook,
- publikacje w prasach lokalnych,
- kampanie reklamowe i społeczne.

5.2. Promocja gospodarcza gminy w roku 2019

Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze

Dnia 21 czerwca na stadionie miejskim w Barwicach odbyły się Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze. W zmaganiach wzięły udział jednostki OSP działające na terenie naszej gminy, tj. OSP Grzmiąca, OSP Krosino, OSP Storkowo oraz jednostki z terenu gminy Barwice - OSP Barwice i OSP Stary Chwalim. Po części oficjalnej rozpoczęła się rywalizacja drużyn. Strażacy zmagali się w dwóch konkurencjach, sztafeta pożarnicza - CTiF i ćwiczenia bojowe. Sędzią Głównym był aspirant Łukasz Lachowski. Podczas imprezy Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Grzmiącej oraz Sołectwo Storkowo zadbało o stoiska gastronomiczne zapewniając różnorodne smakołyki dla zgromadzonych osób. Na najmłodszych również czekały atrakcje. Dzieci mogły korzystać z zamków dmuchanych, kul wodnych, malowania twarzy oraz stoiska z watą cukrową i popcornem. Przed oficjalnym zakończeniem zmagania i wręczeniem nagród oraz pucharów dla wszystkich drużyn biorących udział w zawodach, przeprowadzono pokaz ratownictwa medycznego.

Obrazek 1. Międzygminne Zawody Sportowo-Gaśnicze w Barwicach

Dni Grzmiącej 2019

Po raz pierwszy w historii gminy zostały zorganizowane Dni Grzmiącej, które odbyły się w dniach 23-24 sierpnia 2019 roku.

W pierwszym dniu wydarzenia na placu rekreacyjnym przy hali sportowej odbył się piknik zorganizowany przez Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Grzmiącej. Stowarzyszenie otrzymało wsparcie w ramach programu „Społecznik na lata 2019-2021 – Program Marszałkowski”. Partnerami wydarzenia była również Gmina Grzmiąca oraz Stowarzyszenie Wspólnie. Nie zabrakło atrakcji dla dzieci: były zamki dmuchane, stoisko z zabawkami, watą cukrową, popcornem oraz zorganizowano zmagania sportowe na orliku. Podczas pikniku druhowie z OSP w Grzmiącej przeprowadzili profesjonalny pokaz pierwszej pomocy.

Sobotnie obchody Dni Grzmiącej odbywały się na boisku GLZS Zawisza. W wydarzeniu wzięło udział 8 stoisk sołeckich z terenu gminy Grzmiąca, KGW „Wesołe Babeczki”, przedsiębiorcy oraz stoiska informacyjno-doradcze. Dni Grzmiącej oficjalnie otworzył Wójt Gminy Grzmiąca - gospodarz wydarzenia. Swoją obecnością zaszczyli:

- Poseł na Sejm RP Radosław Lubczyk
- Poseł na Sejm RP Małgorzata Golińska
- Senator RP Piotr Zientarski
- Wicestarosta Powiatu Szczecineckiego Robert Fabisiak

Druga część dnia to przede wszystkim zmagania sołectw. Rywalizowali w takich konkurencjach jak: najciekawsze stoisko; turniej sołecki; przeciąganie ciągnika; najlepszy wypiek; najlepsza potrawa; najlepsza nalewka; turniej Piłki Siatkowej Plażowej o Puchar Wójta. Poniżej przedstawiono wyniki poszczególnych konkursów:

➤ **Najciekawsze stoisko**

I miejsce zajęło **Sołectwo Nosibądy** - nagroda finansowa w wysokości 1.000,00 zł

II miejsce przyznano **Sołectwu Gdaniec** – nagroda finansowa w wysokości 600,00 zł

Na **III miejscu** uplasowało się **Sołectwo Przystawy** - nagroda finansowa w wysokości 400,00 zł

Nagrody finansowe w konkursie ufundował Bank Spółdzielczy w Białogardzie.

➤ **Turniej Sołecki**

W zmaganiach Sołectw odbyły się w następujące konkurencje: rzut do kukły, wyścig rydwanów, rzut gumowcem na odległość, przeciąganie liny, przenoszeni piłki bez użycia rąk, dodatkową konkurencją było przeciąganie ciągnika.

Puchary dla pierwszych trzech drużyn ufundowało Koło Łowieckie Ponowa w Szczecinku, natomiast bony finansowane z budżetu Gminy Grzmiąca.

I miejsce zajęło **Sołectwo Przystawy** zdobywając puchar oraz bon o wartości 700,00 zł.

II miejsce wywalczyło **Sołectwo Sucha** – nagroda to puchar i bon o wartości 500,00 zł.

III miejsce przypadło dla **Sołectwa Gdaniec**, które otrzymało puchar oraz bon o wartości 300,00 zł.

➤ **Przeciąganie ciężnika**

I miejsce zdobyło **Sołectwo Gdaniec** – wygrywając puchar przechodni oraz upominki ufundowane przez firmę Roltop sp. z o.o.

Wyróżnione zostały dwie **Panie z Sołectwa Sucha**, które jako jedyne wzięły udział w ten konkurencji, pozostali uczestnicy to mężczyźni.

➤ **Najlepszy wypiek**

Komisja w tej kategorii wybrała ciasto upieczone przez **Sołectwo Gdaniec**. Nagrodę finansową ufundował Poseł na Sejm RP Radosław Lubczyk.

➤ **Najlepsza potrawa**

W konkursie na najlepszą potrawę wygrała potrawa **Sołectwa Grzmiąca** – nagroda to sprzęt AGD ufundowany przez Poseł na Sejm RP Małgorzatę Golińską.

➤ **Najlepsza nalewka**

Pierwsze miejsce zdobyła nalewka z czarnej porzeczki **Sołectwa Radomyśl**. Nagrodę w konkursie ufundował Senator RP Piotr Zientarski.

➤ Ostatnią konkurencją był **Turniej Piłki Siatkowej Plażowej o Puchar Wójta**

I miejsce zajęła drużyna z **Suchej**.

Na **II miejscu** uplasowała się drużyna **Radomyśl I**.

III miejsce natomiast wywalczyła drużyna **Radomyśl II**.

Nagrodą w tej konkurencji były pucharu ufundowane prze Koło Łowieckie Ponowa w Szczecinku oraz prezent niespodzianka.

Organizatorzy docenili również starania, wysiłek i zaangażowanie **Sołectwa Czechy, Mieszalki i Przeradz** wręczając im kosze podarunkowe ufundowane przez firmę Eko-Energia Grzmiąca Sp. z o.o.

Po zakończeniu zmagnię sportowych i przyznaniu nagród rozpoczęła się impreza Splash of Color - Święto Kolorów, podczas której przy muzyce była możliwość obsypywania się proszkami holi. Uwieńczeniem wieczoru była zabawa taneczna prowadzona przez Krisa Talismana z zespołem, ufundowana przez Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo - Inżynieryjnego S.A. – wykonawcę farmy wiatrowej w Grzmiącej.

Obrazek 2. Dni Grzmiącej

Dożynki Powiatowo – Gminne

Gospodarzem tegorocznych Dożynek Powiatowo-Gminnych była gmina Barwice. Święto plonów odbyło się w sobotę 21 września br. na stadionie miejskim. Na stoiskach przygotowanych przez sołectwa z terenu powiatu szczecineckiego, stowarzyszenia, przedsiębiorstwa można było skosztować rozmaitych potraw, swojskich wyrobów oraz smacznych wypieków. Gminę Grzmiącą reprezentowały Sołectwo Przeradz i Radomyśl, które przygotowały swoje stoiska i serwowały m.in. pyszne ciasta oraz znakomite pierogi. Mieszkańcy naszej gminy wzięli udział w konkursach dożynkowych, zdobywając wiele cennych nagród.

Wynik poszczególnych konkursów:

➤ **Najciekawszy Totem – Witacz Dożynkowy**

II miejsce zajęło Sołectwo Przeradz za witacz traktor z przyczepą pełną ludzi,

III miejsce przyznano Sołectwu Radomyśl za witacz Królowa Śnieżka i 7 krasnoludków,

V miejsce zajął witacz wykonany przez Sołectwo Przysławy,

➤ **„Powiatowy konkurs wieńców dożynkowych” w kategorii kompozycja dożynkowa**

III miejsce przyznano Sołectwu Radomyśl

Obrazek 3. Wieniec dożynkowy Sołectwa Radomyśl

Obrazek 4. Stoisko Gminy Grzmiąca na dożynkach Powiatowo-Gminnych

5.3.Realizacja projektu „Ja w internecie”

Od 23 maja do 11 lipca na terenie gminy Grzmiąca zorganizowanych zostało 10 bezpłatnych szkoleń komputerowych, które miały na celu zwiększenie świadomości oraz umiejętności użytkowników internetu w ramach projektu „Ja w internecie - Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych”. Zadanie skierowane było do osób powyżej 25 roku życia, które chciały podnieść swoje kompetencje cyfrowe i w bezpieczny, legalny sposób korzystać z e-usług publicznych przy użyciu nowoczesnych narzędzi cyfrowych.

Szkolenia odbywały się w następujących dziedzinach:

- Rodzic w internecie;
- Moje finanse i transakcje w sieci;
- Rolnik w sieci;
- Kultura w sieci.

Rezultatem projektu był zakup 13 nowych laptopów, które po jego zakończeniu zostały przekazane do szkół funkcjonujących na terenie gminy oraz podniesie kompetencji cyfrowych przez 103 osoby z terenu gminy Grzmiąca. Mieszkańcy zdobyli umiejętności, które ułatwią im funkcjonowanie w coraz bardziej złożonej i dynamicznie zmieniającej się cyfrowej rzeczywistości.

Program zrealizowany został w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Działanie 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”. Operatorem Programu była Fundacja Legalna Kultura, która ogłosiła konkursy grantowe i wspomaga realizację projektów pod kątem merytorycznym i rozliczeniowym.

5.4.Oddolne inicjatywy społeczne na terenie gminy Grzmiąca

Bal charytatywny dla Wojtusia

W sobotę 23 lutego 2019 r. w miejscowości Sucha odbył się bal charytatywny dla Wojtusia. Gmina Grzmiąca, która w roku 2019 była jeszcze objęta programem naprawczym nie mogła udzielić organizatorom pomocy finansowej, jednak udostępniła nieodpłatnie świetlice wiejską oraz przekazała kilka gadżetów na loterię. Dzięki darczyńcom podczas Pikniku nie zabrakło również pysznego jedzenia, smakowitych ciast, napojów, kawy i herbaty. Na balu charytatywnym zagrali i wystąpili: Zosia Wiśniewska, Krystian Trojanowski i Karol Masiuk, Maciek Klujewski, FORTEL, Dj Piotr Adamus oraz Tramp Key. Udało się osiągnąć założony cel. Organizatorzy wspólnymi siłami uzbierali 34.594, 38 zł i 12 €. Pozyskaną kwotę rodzice przeznaczyli na zakup sprzętu - wózka oraz fotelika, który jest niezbędny do codziennego funkcjonowania. Inicjatorem balu były mieszkanki Suchoj Pani Katarzyna Kopij-Maślak oraz Barbara Lis wspierane przez Panią Weronikę Lis i Radną Rady Gminy Grzmiąca Panią Magdalenę Strzelec.

Obrazek 5. Bal charytatywny dla Wojtusia w miejscowości Sucha

Gminny Turniej Tenisa Stołowego

W marcu w hali sportowej w Grzmiącej odbył się Gminny Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Grzmiąca, w którym zmierzyło się 27 uczestników z terenu naszej Gminy. Uczestnicy rozgrywali mecze w trzech kategoriach wiekowych: Szkoła Podstawowa, Dorośli oraz Kobiety i Oldboje. Mimo, że był to turniej amatorski, zawodnicy prezentowali wysoki poziom gry. Turniej przebiegał w zdrowej, sportowej atmosferze na wysokim poziomie technicznym. Inicjatorami wydarzenia byli nauczyciele z Zespołu Szkół w Grzmiącej Pan Robert Sitkiewicz i Mirosław Owczarski.

Obrazek 6. Zdjęcie grupowe uczestników Gminnego Turnieju Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Grzmiąca

Wiosenne ognisko z Renault Laguna

Pod koniec marca odbyło się spotkanie miłośników samochodów marki Renault, którzy zjechali do gminy z różnych województw. Rozpoczęło się ono pod Urzędem Gminy Grzmiąca, skąd w eskorcie OSP Grzmiąca samochody przejechały przez miejscowość i swobodnie dotarły na miejsce spotkania do Wielanowa. Tam rozpoczęła się impreza miłośników samochodu marki Renault. Grill, ognisko oraz konkursy dla dzieci z drobnymi upominkami. Nagrody ufundował Wójt Gminy Grzmiąca oraz firma Roltop. Pomysłodawcą spotkania był miłośnik marki Renault, mieszkaniec Grzmiącej Pan Andrzej Żuprański.

Obrazek 7. Wiosenne ognisko z Renault Laguna

Mini-turniej piłki nożnej pamięci Jacka Kurzejewskiego

W niedzielne popołudnie, 16 czerwca na orliku w Grzmiącej z inicjatywy Klubu Radnych Porozumienia Samorządowego odbył się mini-turniej piłki nożnej pamięci Jacka Kurzejewskiego. Doświadczonego samorządowca, ale przede wszystkim człowieka o wielkim sercu. Wydarzenie zorganizowane zostało przez członków Klubu Radnych Porozumienia Samorządowego w Grzmiącej. Oficjalnego otwarcia turnieju dokonał Wójt Gminy Grzmiąca Patryk Makowski, złożono kwiaty przy tablicy pamiątkowej. Następnie rozpoczęły się rozgrywki drużynowe w piłkę nożną. Na najmłodszych również czekały atrakcje. Dzieci mogły korzystać z zamków dmuchanych oraz kul wodnych. Swoje umiejętności zaprezentowali także uczniowie ze szkoły karate & ju jitsu z Bobolic pod opieką trenera Krzysztofa Orlikowskiego.

Obrazek 8. Mini-turniej piłki nożnej pamięci Jacka Kurzejewskiego

Unihokej w Grzmiącej

W połowie listopada zakończyły się zmagania sportowe w unihokeju, rozgrywane w hali widowiskowo-sportowej przy Zespole Szkół w Grzmiącej. Drużyny walczyły o tytuł Mistrza Powiatu Szczecineckiego w dwóch kategoriach wiekowych z podziałem na dziewczęta i chłopców. Pierwsze rozgrywki na szczeblu powiatowym odbyły się 6 i 7 listopada, w których wzięło udział pięć zespołów dziewcząt i chłopców w wieku do lat 12. Kolejne zawody zorganizowane zostały 13 i 14 listopada dla starszych zawodników. Tym razem w turnieju wzięło udział po 8 zespołów dziewczyn i chłopców. Impreza miała charakter powiatowy, a organizatorem był Szkolny Związek Sportowy, Starostwo Powiatowe w Szczecinku oraz Uczniowski Klub Sportowy „UNI-HOK GRZMIĄCA”.

Obrazek 9. Turniej o tytuł Mistrza Powiatu Szczecineckiego w unihokeju dziewcząt i chłopców

Piosenka dobra na wszystko

Dnia 16 listopada 2019 roku odbył się IV Powiatowy Przegląd „Piosenka dobra na wszystko”. Uczestnikami tego konkursu byli młodzi, utalentowani wykonawcy ze szkół podstawowych z terenu Powiatu Szczecineckiego. Nowością tej edycji Przeglądu było zaproszenie do udziału w rywalizacji uczestników ze szkół średnich. W tej edycji Przeglądu z uwagi na 100 i 101 rocznicę odzyskania niepodległości uczestnicy przygotowali piosenki o tematyce patriotycznej. Pomysłodawcą Przeglądu Piosenki w Grzmiącej było Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum im. ks. Jana Twardowskiego, a współorganizatorem uroczystości Zespół Szkół w Grzmiącej. Konkurs współfinansowany był przez Samorząd Powiatu Szczecineckiego.

Obrazek 10. IV Powiatowy Przegląd „Piosenka dobra na wszystko”

Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego

Dnia 7 grudnia w hali sportowej przy Zespole Szkół w Grzmiącej rozegrano Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego. Został on zorganizowany przy współpracy członków Stowarzyszenia Wspólnie oraz Wójta Gminy Grzmiąca. Turniej został objęty honorowym patronatem Członka Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Stanisława Wziątka. Gośćmi specjalnymi, a zarazem uczestnikami wydarzenia byli: Poseł na Sejm RP Radosław Lubczyk i Radny Rady Powiatu Szczecineckiego Andrzej Krawczyk ze swoimi podopiecznymi z sekcji Tenisa Stołowego w Szczecinku. W turnieju udział wzięło 40 zawodników i zawodniczek. Został on rozegrany w pięciu kategoriach: do lat 12 (chłopcy), od 13 do 18 lat (chłopcy), 19 +(mężczyźni), kobiety oraz grupa zawodowa. Zawody przebiegały w miłej, sportowej, świątecznej i rodzinnej atmosferze. Nagrody w turnieju zostały sfinansowane z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego.

Obrazek 11. Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego

5.5. Inicjatywy sołeckie w 2019 roku

Przez cały rok w sołectwach odbywało się wiele ważnych oraz interesujących wydarzeń integracyjnych. Sołtysi angażowali mieszkańców we wspólne akcje porządkowe, utrzymanie terenów zielonych, prace gospodarcze, poprawiając w ten sposób estetykę miejscowości. Organizowano wydarzenia okolicznościowe, np. Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka, aby zachęcić mieszkańców do wspólnej integracji, nawiązywania nowych znajomości i podtrzymywania już zawartych. W kilku sołectwach zakupiono ze środków własnych paczki dla dzieci z okazji mikołajek.

Sołectwa pozyskiwały na ten cel środki finansowe we własnym zakresie, m. in. z grantów, darowizn od osób fizycznych i prawnych, sprzedaży produktów wystawionych na stoiskach i wygranych w konkursach podczas organizowanych Dni Grzmiącej. Sołtysi oraz Rady Sołeckie decydowały na co zostaną przeznaczone zgromadzone środki finansowe.

Poniższa tabela zawiera zestawienie organizowanych wydarzeń w danym sołectwie:

Tabela 11. Inicjatywy sołectwie w 2019 roku

Lp.	Sołectwo	Nazwa wydarzenia
1.	Czechy	➤ prace porządkowe zakończone ogniskiem dla mieszkańców
2.	Gdaniec	➤ porządkowanie plaży nad jeziorem Baczyno ➤ poprawa stanu drogi wewnętrznej w sołectwie ➤ „Wspólny dzień Dziecka” – Sołectwo Równe i Gdaniec
3.	Godzisław	➤ organizacja Dnia Dziecka ➤ tworzenie palm wielkanocnych
4.	Grzmiąca	➤ tworzenie palm wielkanocnych ➤ organizacja Nocy Świętojańskiej nad jeziorem Baczyno ➤ warsztaty kulinarne dla mieszkańców
5.	Krosino	➤ organizacja Dnia Dziecka ➤ zabawa sylwestrowa
6.	Lubogoszcz	➤ organizacja Dnia Dziecka
7.	Mieszkańki	➤ Dzień Kobiet dla mieszkanki sołectwa ➤ organizacja Dnia Dziecka ➤ zabawa sylwestrowa
8.	Nosibądy	➤ wymiana pokrycia dachowego altanki ➤ pożegnanie wakacji i gra terenowa ➤ zbiórka karmy dla bezdomnych psów
9.	Przeradz	➤ Dzień pieczonego ziemniaka ➤ tworzenie stroików na Wszystkich Świętych
10.	Przystawy	➤ Noc kąpieli nad jeziorem ➤ porządkowanie terenu przy plaży ➤ wyjazd integracyjny do Międzyzdrojów
11.	Radusz	➤ Dzień Kobiet dla mieszkanki sołectwa ➤ organizacja Dnia Matki
12.	Radomyśl	➤ organizacja Dnia Dziecka z animatorami ➤ budowa pieca chlebowego oraz wspólne pieczenie pizzy ➤ organizacja turnieju rodzinnego – budowa piłki chwyty
13.	Równe	➤ „Wspólny dzień Dziecka” – Sołectwo Równe i Gdaniec ➤ porządkowanie terenu na placu zabaw
14.	Sławno	➤ organizacja Dnia Dziecka
15.	Storkowo	➤ remont świetlicy wiejskiej ➤ organizacja zabawy sylwestrowej
16.	Sucha	➤ wyjazd do parku trampolin
17.	Wielanowo	➤ organizacja Dnia Dziecka ➤ Rowerowy zawrót głowy
18.	Wielawino	➤ majówkowe ognisko dla dorosłych ➤ spotkanie przy kolędzie

Obrazek 12. Organizacja Nocy Świętojańskiej nad jeziorem Baczyno

Obrazek 13. Noc kupały nad jeziorem

Obrazek 14. Rowerowy zawrót głowy - Wielanowo

Obrazek 15. „Wspólny dzień Dziecka” – Sołectwo Równie i Gdaniec

Obrazek 16. Dzień dziecka z animatorami w Radomyślu

Obrazek 17. Tworzenie stroików na Wszystkich Świętych - Przeradz

Obrazek 18. Dzień Dziecka w Godziszawiu

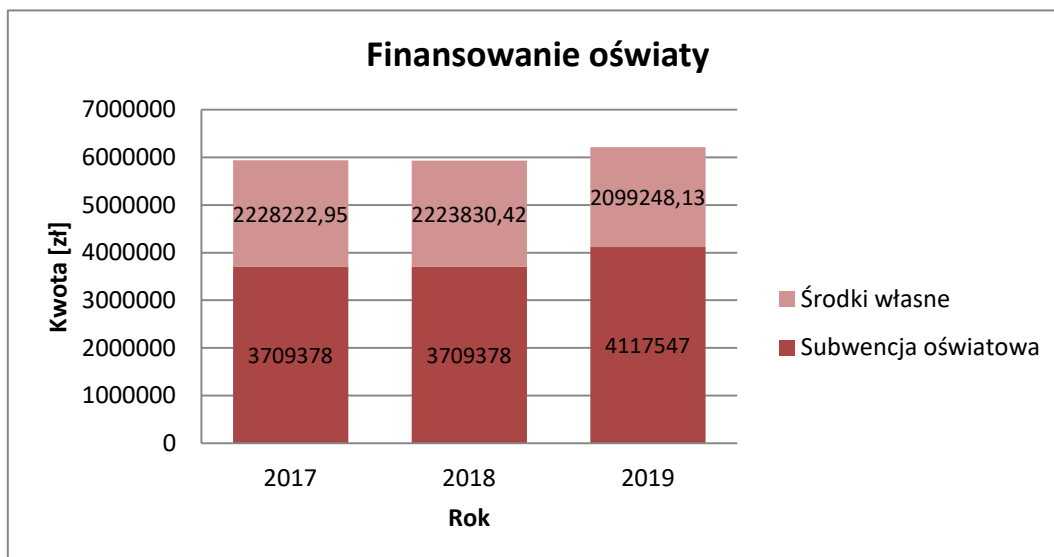

Obrazek 19. Pożegnanie wakacji i gra terenowa w Nosibądach

6. Oświata i wychowanie

6.1. Finansowanie oświaty

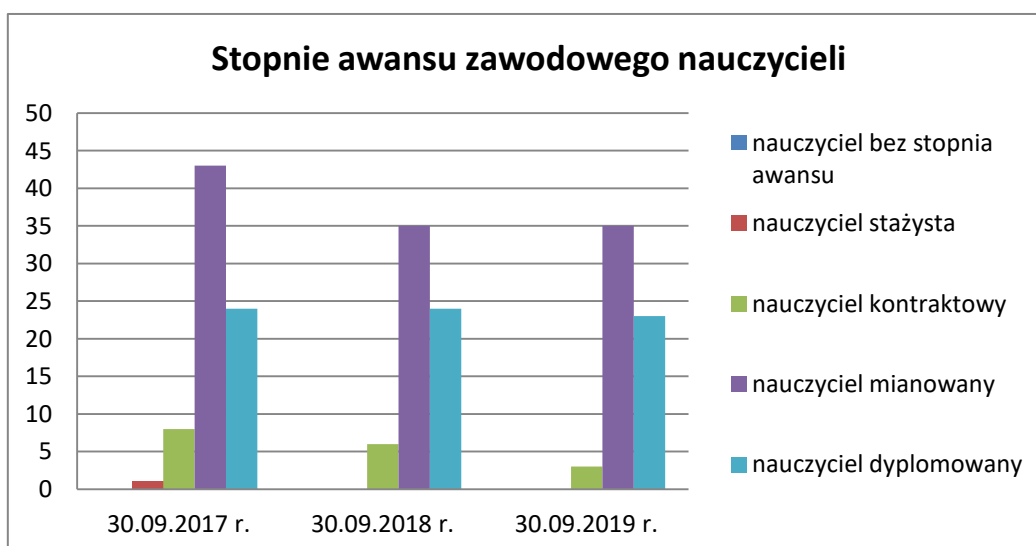
W roku 2019 wydatki na oświatę wyniosły 6.216.795,13 zł, subwencja oświatowa stanowiła kwotę 4.117.547,00 zł. Udział środków własnych gminy w roku 2019 kształtuje się na poziomie 33,8%.

Wykres 6. Finansowanie oświaty w latach 2017-2019

6.2. Liczba nauczycieli w szkołach

W szkołach prowadzonych przez Gminę Grzmiąca zatrudnionych jest 61 nauczycieli: nauczycieli dyplomowanych -23; nauczycieli mianowanych – 35, nauczycieli kontraktowych – 3.

Wykres 7. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli

6.3. Szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Grzmiąca

Zespół Szkół w Grzmiącej, w którego skład wchodzi:

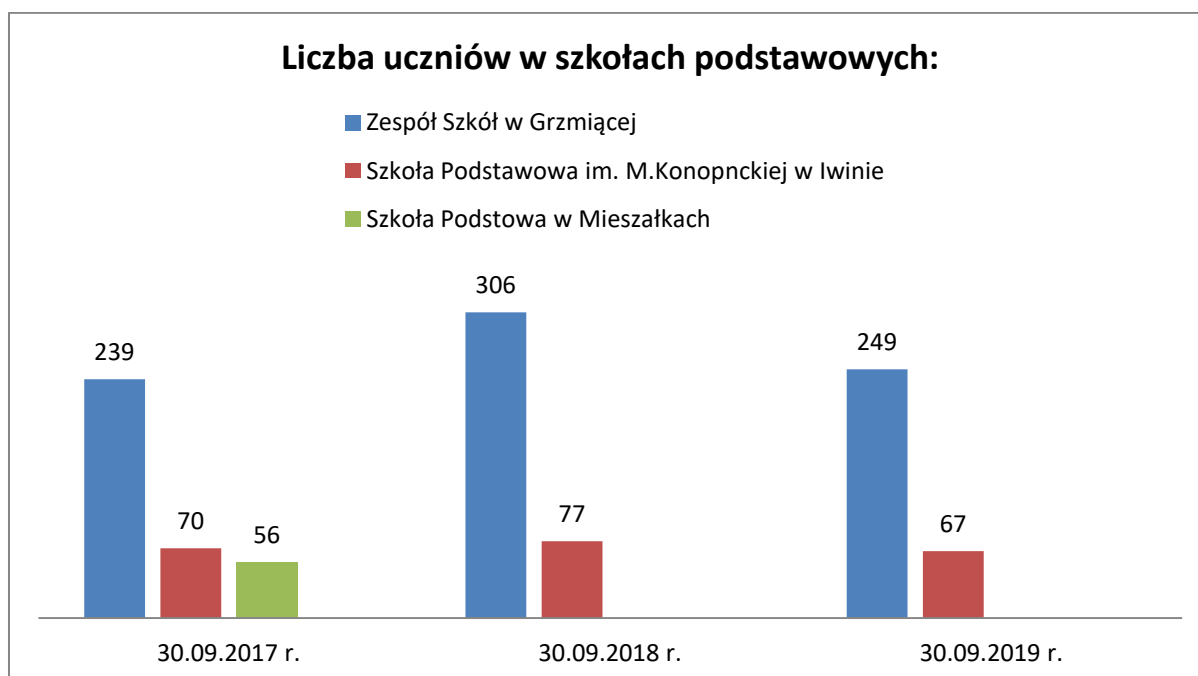
- Szkoła Podstawa w Grzmiącej;

Od 01.09.2018 r. Szkoła Podstawowa w Grzmiącej posiada Filię o strukturze organizacyjnej klas I-III z oddziałem przedszkolnym z siedzibą w Mieszałkach. Filia została utworzona po likwidacji Szkoły Podstawowej w Mieszałkach. Od września 2019 wszyscy uczniowie uczą się w szkole w Grzmiącej. Do Grzmiącej został również przeniesiony oddział przedszkolny. Rada Gminy Grzmiąca 30 października 2019 r. podjęła uchwałę w sprawie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej w Grzmiącej wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Grzmiącej poprzez likwidację jej Filii w Mieszałkach. Po dopełnieniu wszystkich wymaganych prawem formalności, 12 marca 2020 r. Rada Gminy Grzmiąca postanowiła o przekształcenia Szkoły Podstawowej w Grzmiącej wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Grzmiącej poprzez likwidację jej Filii w Mieszałkach z dniem 31 sierpnia 2020 r.

- Przedszkole w Grzmiącej.

Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Iwinie.

W roku 2019 liczba uczniów ogółem wynosiła 316, z czego 249 osób uczęszczało do Zespołu Szkół w Grzmiącej, a 67 do Szkoły Podstawowej w Iwinie. Strukturę liczby uczniów w poszczególnych latach przedstawia poniższy wykres:

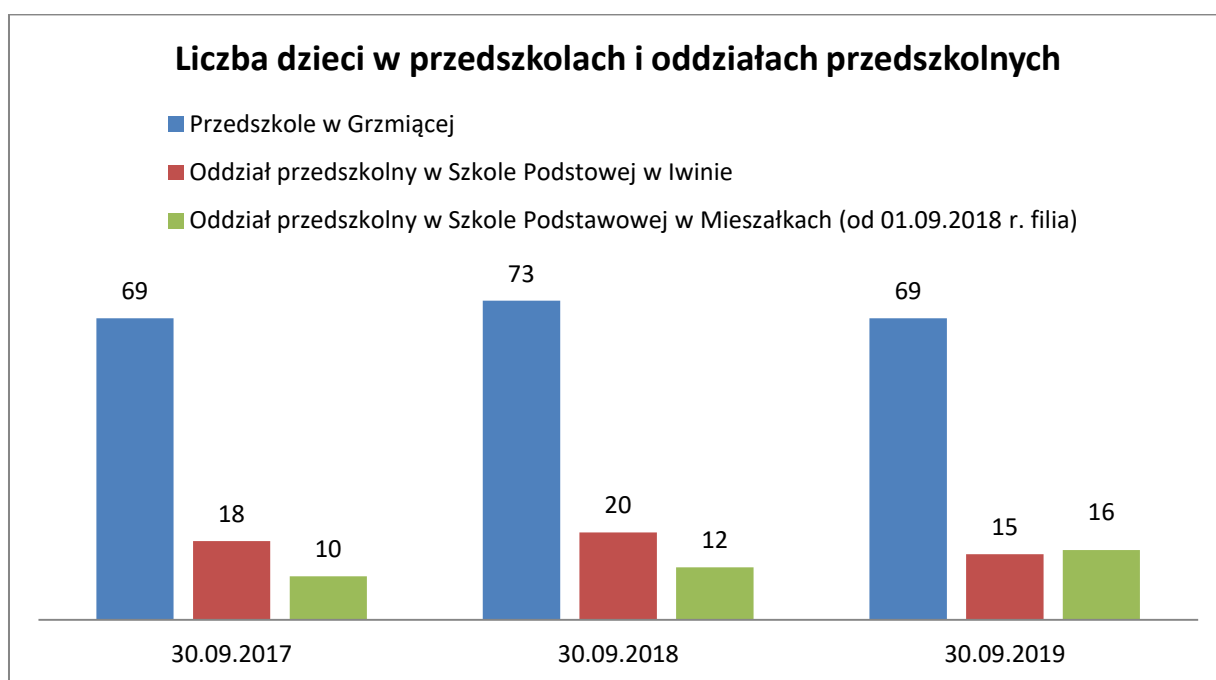

Wykres 8. Liczba uczniów w szkołach podstawowych

6.4. Wychowanie przedszkolne

6.4.1. Przedszkola i oddziały przedszkolne

- **Przedszkole w Grzmiącej** – wychowanie przedszkolne odbywa się w czterech oddziałach (dzieci 3-letnie, 4-letnie, 5-letnie oraz 6-letnie), w roku szkolnym 2019/2020 łącznie do Przedszkola w Grzmiącej uczęszczało 69 dzieci.
- **Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej w Iwinie** – zajęcia odbywały się w grupie obejmującej dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, w roku szkolnym 2019/2020 do oddziału uczęszczało 15 dzieci.
- **Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Grzmiącej** - zajęcia odbywały się w grupie obejmującej dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, w roku szkolnym 2019/2020 do oddziału uczęszczało 16 dzieci.

Wykres 9. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych

6.5. Wyniki egzaminu gimnazjalnego i egzaminu ósmoklasisty w 2019 roku

Poniższe tabele przedstawiają średnie procentowe wyniki uzyskane przez uczniów klas trzecich gimnazjalnych i klas ósmych szkół podstawowych w porównaniu do powiatu, województwa i okręgu.

Tabela 12. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego

	Historia i wos 38 zdających	Język polski 38 zdających	Przedmioty przyrodnicze 38 zdających	Matematyka 38 zdających	Język angielski podstawowy 24 zdających	Język niemiecki podstawowy 14 zdających
Grzmiąca	61,13	60,61	48,76	31,68	51,21	60,36
Powiat	54,85	57,28	46,52	35,70	62,92	51,87
Województwo	55,82	59,05	46,27	38,01	66,33	50,88
Okręg	57,28	60,64	48,08	40,15	66,37	50,77

Tabela 13. Porównanie wyników egzaminu ósmoklasisty

	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
Szkoła Podstawowa w Grzmiącej (liczba zdających)	50,93 (30)	34,93 (30)	55,53 (15)	27,27 (15)
Szkoła Podstawowa w Iwinie (liczba zdających)	54,57 (14)	33,36 (14)	62,17 (6)	28,50 (8)
Gmina	52,09	34,43	57,43	27,70
Powiat	56,34	37,50	54,09	35,66
Województwo	59,09	40,02	56,71	40,64

6.6. Dowozy uczniów do szkół

Gmina Grzmiąca zapewnia bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dzieci do szkół z terenu gminy. Możliwość korzystania z transportu gminnego mają wszyscy uczniowie, którzy mieszkają poza miejscowościami, w których znajdują się placówki. W roku szkolnym 2019/2020 dowożonych do szkół jest 247 uczniów. Do końca roku szkolnego 2018/2019 dowóz realizowany był przez Gminę Grzmiąca w ramach własnego transportu. Od września 2019 r. dowóz uczniów realizowała firma PKS Gryfice Sp. z o.o. wyłoniona w drodze zapytania ofertowego. Firma PKS Gryfice świadczyła usługi dowozu uczniów do szkół do końca 2019 roku.

Gmina Grzmiąca organizuje również dowóz uczniów niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Szczecinku i Niepublicznego Ośrodka Rehabilitacyjno – Wychowawczego w Kowalkach. Od września 2019 r. dowóz jest realizowany transportem gminnym. Do placówki w Szczecinku w roku 2019 dowożonych było 8 dzieci, 3 do ośrodka w Kowalkach.

W roku 2019 wydatki na dowozy uczniów do szkół wyniosły: 415.736,17 zł.

6.7. Programy realizowane w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Grzmiąca

➤ **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa**

Celem programu jest wsparcie organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży oraz zakup nowości wydawniczych w latach 2016-2020. W roku 2018 zostały złożone wnioski, dofinansowanie otrzymał Zespół Szkół w Grzmiącej i Szkoła Podstawowa w Iwinie. Program był realizowany w 2019 roku.

➤ **Kampania społeczna „Cała Polska Czyta Dzieciom”**

Kampania krzewiąca czytelnictwo, promująca wartościową literaturę dla dzieci i młodzieży.

➤ **Lepsza szkoła**

Program pomaga w weryfikacji wiedzy uczniów, badaniu efektywności nauczania oraz w przygotowaniach do egzaminów zewnętrznych. Nauczyciele uczestniczący w programie sprawdzają wiedzę i kompetencje uczniów za pomocą specjalistycznych testów, dzięki szczegółowym raportom porównują wyniki swoich uczniów z wynikami klas z całej Polski i dobrze planują swoją pracę, otrzymując zaświadczenie o udziale w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym.

➤ **Młodzi głosują**

Program zakłada mobilizowanie do świadomego udziału w wyborach. Jego ważnymi celami są również zachęcenie młodych ludzi do interesowania się bieżącymi sprawami społeczno-politycznymi oraz danie narzędzi do bycia odpowiedzialnym i dobrze poinformowanym młodym obywatelem i młodą obywatelką. Młodzi ludzie – także niepełnoletni – mają swoje zdanie i poglądy. Program daje im możliwość wypowiedzenia się w ważnych sprawach dla kraju i wspólnoty europejskiej poprzez umożliwienie młodym udziału w wyborach szkolnych i oddania głosu na konkretne komitety wyborcze, dostarczenie informacji na temat procedur demokratycznych i znaczenia wyborów – materiały, infografiki, scenariusze lekcji oraz zaangażowanie w działania na rzecz wysokiej frekwencji wyborczej, skierowane do dorosłych wyborców. W 2019 roku program był realizowany w Zespole Szkół w Grzmiącej.

➤ **Pola Nadziei**

Kampania ogólnooświatowa - żonkile są symbolem nadziei w walce z chorobą nowotworową. Cebulki kwiatów zostały zasadzone na terenie Szkoły Podstawowej w Grzmiącej oraz na specjalnie przygotowanych rabatach. Kwiaty, które zakwitły wiosną były ścinane i sprzedawane za symboliczną "złotówkę", a pozyskane ze sprzedaży fundusze przekazane na hospicjum. Akcja miała na celu propagowanie idei opieki hospicyjnej w naszym społeczeństwie. Ten szlachetny gest solidarności z podopiecznymi hospicjum z pewnością pomoże zwrócić uwagę młodzieży na ludzi oczekujących bezinteresownej troski oraz pomocy.

➤ Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia

To bezpłatna akcja edukacyjna, która odbywa się każdego roku w pierwszy piątek października. Dziewiąta edycja akcji (ŚDTM 2019) odbyła się 4 października 2019r. również w Zespole Szkół w Grzmiącej. Celem akcji jest propagowanie zabawowej formy nauczania-uczenia się matematyki. Ma ona zachęcić do przypomnienia sobie tabliczki mnożenia w przyjemny, niecodzienny sposób. Akcja jest okazją dla uczniów do nadrobienia „tabliczkowych” zaległości po wakacjach. Natomiast dorośli mogą dać przykład dzieciom – pokazując swoją świetną znajomość trudnych przypadków mnożenia. Uzyskanie tytułu Eksperta Tabliczki Mnożenia jest ogromną motywacją dla dzieci do dalszego pogłębiania wiedzy matematycznej i osiągania lepszych wyników w szkole.

➤ Akcja „Góra grosza”

Akcja, której celem jest zebranie funduszy na pomoc dzieciom wychowującym się poza własną rodziną, w tym na tworzenie takich programów, które pozwolą dzieciom wrócić do domu bądź tworzenia takich miejsc, które będą w miarę swoich możliwości zbliżone do domu rodzinnego oraz programów, które pozwolą im spokojnie dorastać.

➤ Szkolny Klub Sportowy

Program to działanie systemowe skierowane do uczniów. SKS ma na celu stworzenie przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Stanowi także motywację do podejmowania aktywności fizycznej, skupiając się w szczególności na dzieciach i młodzieży o mniejszej sprawności fizycznej, rzadziej podejmujących aktywność fizyczną w czasie wolnym oraz nieobjętych regularnymi formami aktywności fizycznej. Zajęcia prowadzone w ramach Programu odbywają się w 60-minutowych jednostkach treningowych, dwa razy w tygodniu, w grupach minimum 15 osobowych.

➤ Ogólnopolska Sieć Edukacyjna (OSE)

Rządowy program bezpłatnego dostępu do Internetu dla szkół. W 2019 do programu przystąpił Zespół Szkół w Grzmiącej. Celem jest zapewnienie szkole szybkiego i bezpiecznego internetu, co zagwarantuje wyrównanie dostępu do wiedzy, rozwój nowych form kształcenia oraz zdobywanie kompetencji, zarówno przez uczniów, jak i nauczycieli.

6.7.1. Programy zdrowotne realizowane w szkołach

➤ Program dla szkół

To unijny program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych. Jest on kontynuacją dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”, które były realizowane w szkole od kilku lat, a obecnie stanowią jedno działanie. Ma na celu propagowanie wśród dzieci zdrowych nawyków żywieniowych oraz poszerzanie wiedzy dzieci na temat pochodzenia owoców i warzyw oraz produktów mlecznych, jak są uprawiane i produkowane. Program skierowany jest do uczniów klas I – V. Dzieci otrzymują owoce, warzywa, soki, mleko spożywcze oraz naturalne produkty mleczne: jogurt, kefir, serek twarogowy, które spożywają w szkole.

Zespół Szkół w Grzmiącej:

➤ **„Zdrowo jem więcej wiem”**

Projekt miał charakter ogólnopolski. Głównym celem programu było ukształtowanie u dzieci postaw prozdrowotnych poprzez uczenie zasad zdrowego odżywiania oraz przekazywania wiedzy na temat produktów służących zdrowiu i produktów dla zdrowia szkodliwych.

➤ **„Zdrowe – Nietrudne”**

Ogólnopolski program edukacyjny. Celem programu było propagowanie wśród dzieci zdrowego sposobu odżywiania oraz nauki o zdrowym odżywianiu. W ramach programu uczniowie przygotowywali posiłki, w którym wykorzystywali produkty firmy Kupiec (ryż, kasza, wafle ryżowe) oraz przygotowywali jadłospisy.

➤ **„Rekomendowany Program Domowych Detektywów Jaś i Małgosia na Tropie”**

Celem programu było opóźnienie momentu, w którym młodzi ludzie po raz pierwszy sięgają po alkohol, zmniejszenie spożycia alkoholu wśród nastolatków, którzy już próbowali pić, ograniczanie skali problemów związanych z piciem alkoholu przez młodzież.

Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Iwinie

➤ **„Od uprawy do potrawy”**

Program rozwijający kompetencje, wiedzę, zainteresowanie tematyką zdrowego odżywiania oraz idei niemarnowania jedzenia oraz budujący pozytywne nawyki żywieniowe i postawę bycia świadomym konsumentem.

➤ **„Niesamowity świat higieny jamy ustnej”**

Program powstał, aby zaangażować dzieci w zajęcia, podczas których zdobędą niezbędną wiedzę na temat zębów oraz dowiedzą się, jak ważne jest dbanie o ich stan już od najmłodszych lat.

➤ **„Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”**

Nadrzędnym celem tego programu było zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych w szczególności „nowych narkotyków”, a także alkoholu i leków.

➤ **„Trzymaj formę”**

Celem programu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

➤ **„Kubusiowi przyjaciele natury”**

Celem programu było propagowanie wśród dzieci zdrowego odżywiania, ochrony otaczającego nas środowiska, szacunku dla roślin i zwierząt, propagowanie aktywnego wypoczynku.

➤ **Żyję w realu a nie w Internecie**

Projekt profilaktyczny w ramach, którego przeprowadzono zajęcia dla uczniów klas I-III. Podsumowaniem projektu była międzyszkolna akcja z udziałem uczniów klas III z Zespołu Szkół w Grzmiącej "RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ" podczas której odbyło się: rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pt. „MOŻNA INACZEJ – „NIE” dla komputera i telefonu”, zostały przeprowadzone zajęcia warsztatowe prowadzone przez Panią Izabelę Jadwiżyc pracownika Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Szczecinku oraz Annę Matys rzeczniczkę Komendy Powiatowej w Szczecinku, uczniowie wykonywali plakaty "Nasze pasje" oraz rozegrano turniej "Dwa ognie".

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Iwinie jako Szkoła Promująca Zdrowie - w czerwcu 2016 roku szkoła otrzymała wojewódzki certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie. W ramach realizacji programu Szkoły Promujące Zdrowie podejmują liczne działania, które umożliwiają skuteczną edukację zdrowotną.

6.8. Stypendium dla najlepszych uczniów

Uchwałą Rady Gminy Grzmiąca zostały ustanowione corocznie trzy stypendia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wysokość stypendium wynosi 350,00 zł miesięcznie. Stypendium mogą otrzymać uczniowie szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą, na stałe zameldowani na terenie gminy Grzmiąca, ze średnią ocen nie mniejszą niż 4,5 i oceną z zachowania nie mniejszą niż dobra. Stypendium przyznaje się na okres od 1 września do 31 stycznia i od 1 lutego do 30 czerwca, a wnioski przyjmowane są do dnia 15 września i 15 lutego danego roku.

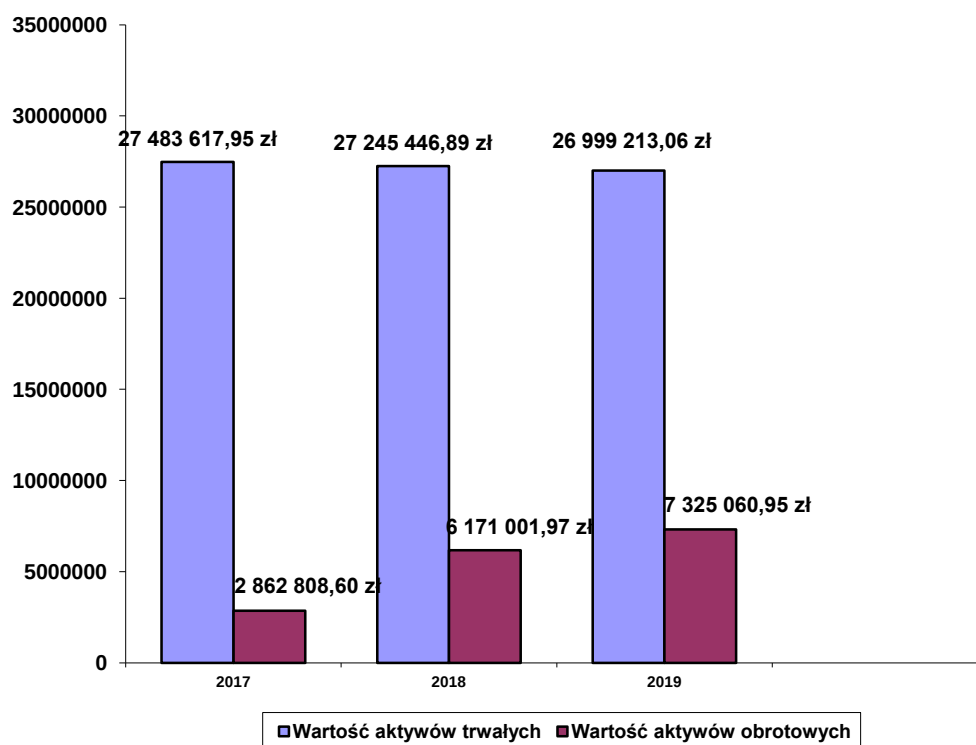
W lutym 2019 r. do Wójta Gminy Grzmiąca wpłynęły 4 wnioski, a przyznano 3 stypendia dla uczniów z najwyższą średnią ocen. Natomiast we wrześniu 2019 r. do Wójta Gminy Grzmiąca wpłynęło 9 wniosków. Zostały przyznane 3 stypendia.

7. Mienie komunalne

Mienie komunalne, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, to własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Gmina Grzmiąca, w ujęciu ewidencyjnym (aktywa trwałe i obrotowe) dysponuje mieniem o wartości 34.324.274,01 zł (stan na 31.12.2019 r.).

Wartość mienia Gminy Grzmiąca w porównaniu do lat ubiegłych przedstawia poniższy wykres:

Wykres 10. Wartość mienia Gminy Grzmiąca w porównaniu do lat ubiegłych

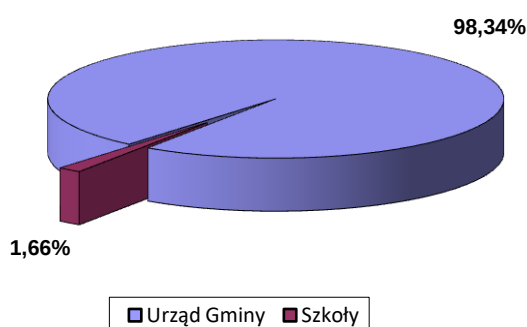
W ramach podstawowych zasobów mienia komunalnego stanowiących własność, współwłasność lub pozostających pod kontrolą Gminy Grzmiąca – na podstawie innych uprawnień przysługujących jednostce samorządu terytorialnego – należy wyodrębnić następujące kategorie składników mienia:

- wartości niematerialne i prawne (aktywa trwałe);
- nieruchomości (aktywa trwałe), w tym grunty i budynki;
- ruchome składniki mienia stanowiące, m.in. infrastrukturę: dróg, terenów rekreacyjno-sportowych, obiektów edukacji i kultury czy też wyposażenie budynków, np. administracji, świetlic wiejskich, szaleków miejskich, w urzędnia, narzędzia, przyrządy, materiały itd. (aktywa trwałe i obrotowe);
- udziały w spółkach prawa handlowego (aktywa trwałe);
- długo- i krótkoterminowe należności (aktywa trwałe i obrotowe);
- krótkoterminowe aktywa finansowe (aktywa obrotowe);
- długo i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe – czynne (aktywa trwałe i obrotowe);
- inne niż własność prawa majątkowe, w tym:
 - udziały w nieruchomościach (aktywa trwałe w zakresie posiadanego udziału współwłasność),
 - prawo użytkowania wieczystego nieruchomości;
 - prawo najmu,
 - prawo użyczenia,
 - prawo użytkowania,
 - hipoteka na nieruchomości,
 - prawo służebności gruntowej.

Mieniem komunalnym zarządzają lub administrują jego bezpośredni dysponenti, wśród których wyszczególnia się następujące podmioty:

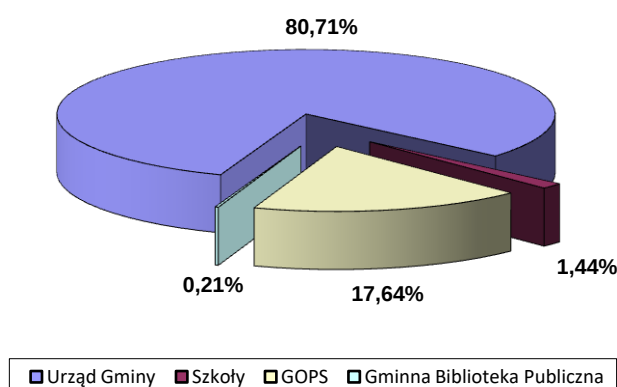
- jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu:
 - edukacji publicznej (przedszkole i szkoły podstawowe);
 - pomocy społecznej i wspierania rodzin (ośrodek pomocy społecznej);
 - porządku publicznego i bezpieczeństwa (straż gminna);
 - użyteczności publicznej, których nie realizują jednostki organizacyjne wyszczególnione powyżej, a także inne gminne osoby prawne (Urząd Gminy);
- samorządowe instytucje kultury;
- usługodawcy zewnętrzni działający na zasadach rynkowych na podstawie zawieranych umów o charakterze cywilno-prawnym, przy zachowaniu przepisów prawa dotyczących zamówień publicznych i udzielania pomocy publicznej lub w trybie konkursu na realizację zadania publicznego.

Struktura udziału wartości aktywów trwałych dla poszczególnych grup podmiotów (stan na 31.12.2019 r.) została przedstawiona na poniższym wykresie:

Wykres 11. Struktura udziału wartości aktywów trwałych dla poszczególnych grup podmiotów

Struktura udziału wartości aktywów obrotowych dla poszczególnych grup podmiotów (stan na 31.12.2019 r.) prezentuje się następująco:

Wykres 12. Struktura udziału wartości aktywów obrotowych dla poszczególnych grup podmiotów

8. Gospodarka nieruchomościami

8.1. Struktura gruntów na obszarze gminy

Powierzchnia gminy Grzmiąca wynosi 20.512 ha. Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco :

- tereny zabudowane – 162 ha;
- tereny rolne – 10868 ha;
- tereny pod wodami – 142 ha;
- tereny zalesione i zakrzewione – 8233 ha;
- użytki ekologiczne – 63 ha;
- tereny komunikacyjne - 512 ha;
- tereny inne – 11 ha;
- nieużytki – 521 ha.

Na terenie gminy użytki rolne stanowią ponad 53 % powierzchni, zalesienia i zakrzewienia 40 %, natomiast zabudowania i tereny komunikacyjne stanowią jedynie 4 % obszaru gminy.

Rolnictwo obok leśnictwa jest główną funkcją rozwojową gminy. Podstawą działalności rolniczej jest produkcja zbóż oraz hodowla bydła i trzody chlewnej. Wynika to z predyspozycji glebowych, klimatycznych i pozostałych warunków przyrodniczych. Część użytków rolnych pokrytych glebami najniższych klas została zalesiona. Do 2002 r. przekazano Administracji Lasów Państwowych pod zalesienie około 1500 ha, z 3550 ha przeznaczonych na ten cel w planach zagospodarowania przestrzennego gminy.

Gmina Grzmiąca należy do gmin czystych ekologicznie, a więc posiada dobre warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego.

Stosunkowo dobre jakościowo gleby tworzą ponad 45% udziału gruntów ornych. Rozwojowi rolnictwa sprzyjają też warunki klimatyczne i wodne oraz rzeźba terenu. Na terenie gminy funkcjonują 483 gospodarstwa rolne osób fizycznych i 23 gospodarstwa osób prawnych

Dominuje produkcja roślinna (głównie zboża) i zwierzęca (trzoda chlewna i bydło).

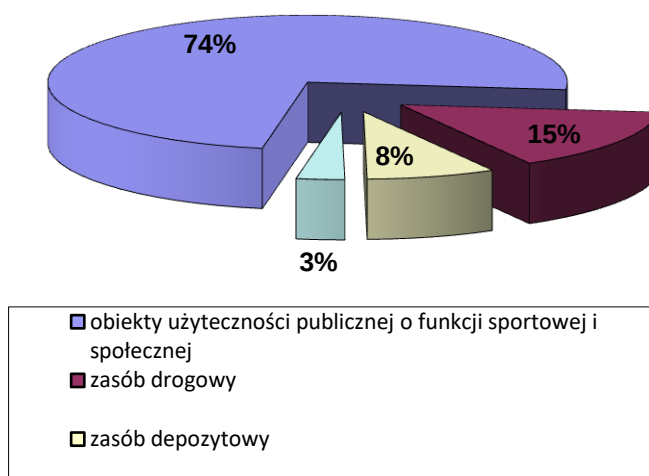
Istotną rolę w gospodarce gminy spełniają lasy a udział terenów leśnych w powierzchni gminy wynosi ponad 35%.

8.2. Grunty gminne

8.2.1. Struktura nieruchomości gminnych

Według stanu na 31.12.2019 r. Gmina Grzmiąca była właścicielem 388 ha gruntów. Z ogólnej powierzchni gruntów gminnych 45 ha stanowią użytki rolne, 284 ha drogi i tereny komunikacyjne, około 4 % stanowią tereny mieszkaniowe. Z ogólnej powierzchni gruntów gminnych 15 ha znajduje się w krótkotrwałych lub wieloletnich umowach dzierżawy. W użytkowaniu wieczystym, na cele inne niż mieszkalne, gmina posiada zaledwie 0,6650 ha gruntów.

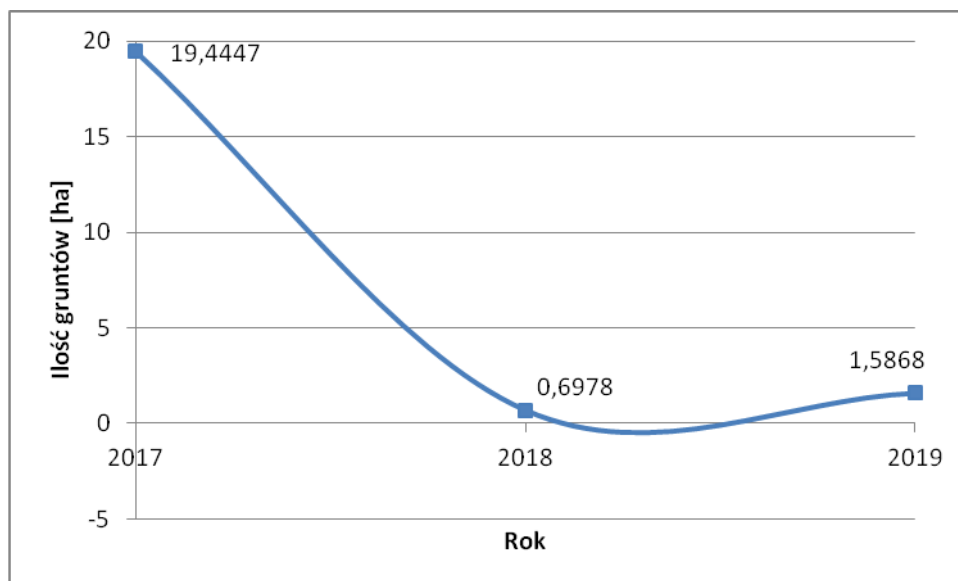
Podział nieruchomości gminnych ze względu na jej przeznaczenie przedstawia następująco:

Wykres 13. Podział nieruchomości gminnych ze względu na jej przeznaczenie

8.2.2. Sprzedaż nieruchomości gminnych

W roku 2019 prowadzona była sprzedaż gminnych gruntów i nieruchomości, zbędnych z punktu widzenia realizowanych przez gminę zadań. Zbywane nieruchomości w przeważającej części przeznaczono na cele zabudowy mieszkaniowej i zabudowy przemysłowej. Sprzedano 1,5868 ha gruntów komunalnych, w tym 1,2876 ha pod zabudowę mieszkaniową. Dwa lata wcześniej sprzedano największą ilość gruntów – 19,4447 ha, w tym 0,5733 ha gruntów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej oraz las w obrębie miejscowości Sławno, natomiast w 2018 roku sprzedano 0,6978 ha gruntów komunalnych, w tym 0,5296 ha pod zabudowę mieszkaniową. Sprzedaż nieruchomości gminnych na przestrzeni lat prezentuje poniższy wykres:

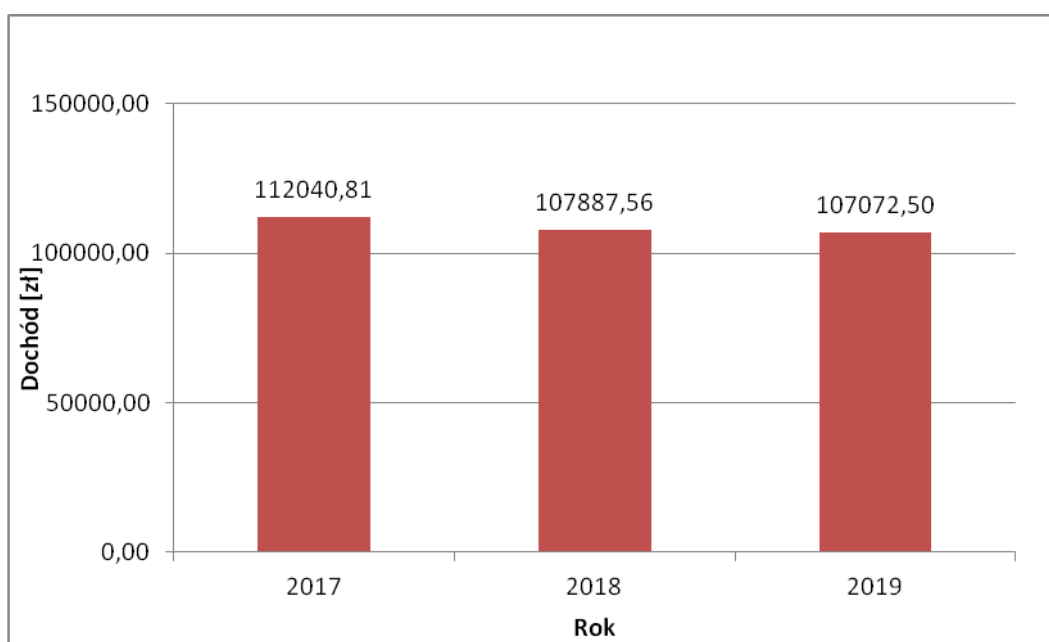

Wykres 14. Sprzedaż nieruchomości gminnych w latach 2017-2019

Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości stanowią część dochodów budżetowych gminy. **W roku 2019 do budżetu wpłynęło 303.006,20 zł.** W porównaniu do roku poprzedniego dochody z tego tytułu zwiększyły się o 260.411,20 zł.

8.2.3. Dzierżawa i użytkowanie wieczyste

Na dzień 31.12.2019 r. gmina posiadała 0,6650 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego stanowią dodatkowy stały dochód gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy. W 2019 roku dochody te wynosiły 107.072,50 zł. Na przestrzeni lat dochody z tego tytułu kształtowały się następująco:

Wykres 15. Dochody z tytułu dzierżawy i opłat za użytkowanie wieczyste

8.2.4. Sprzedaż lokali

Gmina Grzmiąca na 31.12.2019 r. dysponowała niewielkim zasobem mieszkaniowym (36 lokali mieszkalnych będących w najmie). Sprzedaży dokonuje się w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców tych lokali z uwzględnieniem 85 % i 90 % bonifikat od ceny w oparciu o uchwały Rady Gminy Grzmiąca zezwalające na ich sprzedaż. W roku 2019 nie sprzedano żadnego lokalu mieszkaniowego.

9. Zagospodarowanie przestrzenne i budownictwo

9.1. Tereny inwestycyjne

Na terenie Gminy Grzmiąca występuje kilka terenów inwestycyjnych. Oferta terenów inwestycyjnych obejmuje nieruchomości będące własnością gminy oraz należące do osób prywatnych. Przeznaczenie i kierunki zagospodarowania powyższych nieruchomości skupiają się głównie pod:

- tereny mieszkaniowe;
- tereny usług i produkcji (tylko i wyłącznie pod działalność gospodarczą nieuciążliwą);
- tereny pod lokalizację odnawialnych źródeł energii (farmy fotowoltaiczne i elektrownie wiatrowe);
- tereny usługowe – dom opieki dla osób starszych w Krosinie.

Gmina Grzmiąca aktualnie dysponuje jedynie powierzchnią obszarów pod inwestycje mieszkaniowe jednorodzinne (np. ul. 1 Maja, ul. Spółdzielcza, ul. Kolejowa) oraz dwoma działkami pod planowany Posterunek Policji w Grzmiącej (ul. Spółdzielcza). Pozostałe obszary są we władaniu osób fizycznych i osób prawnych. Aby spełnić kryteria wszystkich zainteresowanych inwestorów i uatrakcyjnić propozycje, gmina włącza do swej oferty tereny i hale prywatne, których dysponenti deklarują chęć przeznaczenia i zbycia nieruchomości pod konkretne inwestycje.

Przykładowy teren inwestycyjny należący do Gminy Grzmiąca

Obrazek 20. Przykładowy teren inwestycyjny

9.2. Odnawialne źródła energii

W obrębie gminy występuje dużo obszarów otwartych, wysoko położonych, nieznacznie zainwestowanych, sprzyjających lokalizacji farm elektrowni wiatrowych na terenach, które nie są przeznaczone pod zainwestowanie (tereny rolne), nie są objęte ochroną prawną i nie powodują uciążliwości dla otoczenia.

Elektrownie wiatrowe można lokalizować na obszarach wskazanych w studium na ten cel przeznaczonych oraz położonych poza terenami chronionymi ze względów kulturowych i przyrodniczych (poza obszarami regularnego występowania, ostoi i miejsc rozrodu gatunków

chronionych prawem polskim i wspólnotowym) przy zachowaniu stref ochronnych w stosunku do zabudowy związanej z pobytem ludzi. Najbardziej predysponowanymi rejonami do pełnienia tej funkcji są tereny położone w obrębach ewidencyjnych: Grzmiąca, Kamionka, Lubogoszcz, Sucha, Krosino, Wielawino, Storkowo, Czechy.

W 2019 roku prowadzonych było 6 postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegających na:

- 1) budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 3 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce nr 495/11 obręb Krosino, gm. Grzmiąca,
- 2) budowie w obrębie Nosibądy, gm. Grzmiąca elektrowni fotowoltaicznej „Nosibądy 1” o mocy do około 14 MW, składającej się z wolnostojących paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym z przyłączami energetycznymi i stacjami transformatorowymi na działce 2/1, 36/6, 36/5, 36/4, 36/3 i 36/2 obręb Nosibądy, gm. Grzmiąca,
- 3) budowie w obrębie Nosibądy, gm. Grzmiąca elektrowni fotowoltaicznej „Nosibądy 2” o mocy do około 20 MW, składającej się z wolnostojących paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym z przyłączami energetycznymi i stacjami transformatorowymi na działce 270/7, 270/5, 270/4, 270/3, 270/2 i 116 obręb Nosibądy, gm. Grzmiąca,
- 4) budowie elektrowni fotowoltaicznej PV Grzmiąca o mocy do 1,0 MW wraz z niezbędną infrastrukturą na działce nr 167 obręb Grzmiąca, gm. Grzmiąca,
- 5) budowie w obrębie Krosino, gm. Grzmiąca elektrowni fotowoltaicznej o mocy do około 20 MW, składającej się z wolnostojących paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w tym z przyłączami energetycznymi i stacjami transformatorowymi na działkach nr 306/5, 306/2, 315/1, 316/2, 278, 266/3, 267/2, 267/1, 257/1 i 263 obręb Krosino, gm. Grzmiąca,
- 6) budowie elektrowni PV „Mieszalki” wytwarzającej energię elektryczną z energii słońca o mocy do 3 MW na działce nr 48/2 obręb Mieszalki, gm. Grzmiąca.

Wiele budynków użyteczności publicznej korzysta również z energii cieplnej produkowanej przez biogazownię. Są to m.in. budynek Zespołu Szkół w Grzmiącej, hala sportowa oraz szatnia, a także ośrodek zdrowia i budynek wielofunkcyjny przy ul. Kolejowej w Grzmiącej. Pozyskiwane w ten sposób ciepło pozwala na oszczędność ok. 30% środków przeznaczonych w poprzednich latach na zakup węgla.

9.3. Postępowania administracyjne

W 2019 roku prowadzonych było 7 postępowań w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, z czego wydano 4 decyzje w sprawie:

- 1) budowa linii kablowej 15 kV – Wielawino,
- 2) budowa linii napowietrzno-kablowej 15 kV – etap I – Grzmiąca – Sucha,
- 3) budowa linii napowietrzno-kablowej 15 kV – etap II – Wielawino – Grzmiąca,
- 4) budowa linii napowietrzno-kablowej 15 kV – etap III – Wielawino.

Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na przedsięwzięcie wymagające ustalenia oddziaływania inwestycji na środowisko wydano 4, z 13 prowadzonych postępowań:

- 1) zmiana decyzji środowiskowej w sprawie budowy elektrowni wiatrowej o mocy 40 MW – Krosino-Boleszkowice,
- 2) zmiana decyzji środowiskowej w sprawie elektrowni słonecznej Grzmiąca I,
- 3) zmiana decyzji środowiskowej w sprawie elektrowni słonecznej Grzmiąca II,
- 4) decyzja w sprawie farmy fotowoltaicznej do 3 MW – Krosino.

Ponadto wydano 43 decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na:

- 1) budowie budynku wielorodzinnego – 2 decyzje,
- 2) budowie budynku jednorodzinnego – 32 decyzje,
- 3) budowie budynku usługowego – 1 decyzja,
- 4) budowie budynku z kategorii inne (np. produkcyjne, w tym rolnicze) – 8 decyzji.

Zrealizowano również 74 wnioski o wydanie zaświadczenia o przeznaczeniu nieruchomości w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

10. Realizowane inwestycje w Gminie Grzmiąca

10.1. Granty sołeckie

Od 2017 roku sołectwa z terenu Gminy Grzmiąca biorą czynny udział w konkursie „Granty sołeckie”, którego celem jest wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej. Organizatorem konkursu jest Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, a nagrodą jest możliwość otrzymania pomocy finansowej w wysokości 10.000 zł na sfinansowanie zgłoszonego do realizacji projektu.

W 2019 roku w konkursie wzięło udział 14 sołectw, z czego trzy otrzymały pomoc finansową w wysokości do 10.000,00 zł na sfinansowanie zgłoszonego konkursu.

Przedsięwzięcia, które udało się zrealizować w ramach „Grantów Sołeckich” w sołectwach z terenu Gminy Grzmiąca:

- **„Pod wspólnym dachem” – wiatra rekreacyjna miejscem spotkań integracyjnych i budowania wspólnoty**

W sołectwie Gdaniec nie ma świetlicy wiejskiej, co znacząco utrudnia Sołtysowi możliwość organizacji spotkań wiejskich z mieszkańcami. Projekt miał na celu stworzenie miejsca w sołectwie o charakterze integracyjno-rekreacyjnym, a także wzmocnienia więzi wśród lokalnej społeczności podczas realizacji zadania. Zakładał on stworzenie bezpiecznego miejsca spotkań dla mieszkańców sołectwa Gdaniec. Wykonano wszystkie prace niezbędne do zrealizowania zadania począwszy od przygotowania terenu, wykonania wykopów i kotwiczenia altany, poprzez budowę konstrukcji i jej impregnację, więźbę i dach a kończąc na wykonaniu posadzki i niewielkiego placu przed altaną z kostki brukowej na podbudowie piaskowo-cementowej. Realizacja projektu zaspokoiła potrzeby mieszkańców, a tym samym zapewniła im odpowiednie miejsce do organizowania zebrań, na których

mieszkańcy będą mogli dyskutować na temat swojej małej Ojczyzny oraz miejsca, które służyć będzie do realizacji różnych inicjatyw społecznych integrujących lokalną społeczność. Nowe miejsce integracji na trwałe wpisywać się będzie w przestrzeń publiczną sołectwa. Dobrze wyposażony plac rekreacyjno-sportowy w bezpieczną wiatę unowocześnił strefę publiczną miejscowości Gdańec.

Całkowita wartość projektu: 10.000,00 zł (usługa przetarcia drewna do budowy wiaty + usługa zakup wyposażenia wiaty, materiały do budowy wiaty, zakup betonowego grilla, zakup piasku z transportem).

Obrazek 21. Wiaty rekreacyjna w Gdańcu

➤ **„Bajkowy zakątek” – miejsce aktywności i integracji mieszkańców sołectwa Nosibądy**

Projekt zakładał stworzenie bezpiecznego miejsca spotkań dla mieszkańców sołectwa Nosibądy. Nowe miejsce integracji na trwałe wpisywać się będzie w przestrzeń publiczną sołectwa Nosibądy. Dobrze wyposażony plac rekreacyjno-sportowy w bezpieczne urządzenia unowocześnił strefę publiczną miejscowości Nosibądy. Nowe urządzenia posiadają niezbędne certyfikaty, dzięki czemu dzieci i młodzież w sołectwie mogą czuć się bezpiecznie. Mieszkańcy Sołectwa Nosibądy zdemontowali urządzenia, których stan techniczny nie pozwalał na dalsze użytkowanie. Pozostałe elementy placu zabaw spełniające normy bezpieczeństwa zostały odnowione. Metalowe urządzenia zostały odświeżone nową farbą, drewniane natomiast impregnatem. Lokalna społeczność wykonała szereg prac przygotowując teren pod montaż elementów zabawowych, między innymi plantowanie i równanie terenu, prace porządkowe, przygotowanie wykopów pod kotwy mocujące. Instalacją i montażem urządzeń zajęła się wykwalifikowana firma, której usługi oraz sprzedawane elementy są zgodne z przyjętymi standardami i zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa.

Mieszkańcy dołożyli wszelkich starań, aby nowe miejsce wypoczynku na trwałe prezentowało się w okazały sposób, by nikt z korzystających nie dopuścił się do dewastacji wspólnie urządzonego mienia sołectkiego.

Całkowita wartość projektu: 10.320,00 zł (huśtawka dwusiedziskowa, zestaw zabawowy (wieża z dachem, podest wejściowy, ślizg z blachy, stopy betonowe), belka balansująca, bujak na sprężynie, transport i montaż zabawek).

Obrazek 22. Plac zabaw w Nosibądach

➤ Modernizacja sali wiejskiej w Wielawinie

Sala wiejska jest jedynym miejscem do integracji społeczności lokalnej z sołectwa Wielawino. Mieszkańcy w ramach prac społecznych odświeżyli lokal przeznaczony na świetlicę wiejską poprzez drobne prace remontowe, malowanie i gruntowne sprzątnięcie. W ramach zadania wymienione zostały drzwi wejściowe dzięki którym w świetlicy jest cieplej i bezpieczniej. Zamontowano nowe oświetlenie, dwa kompaktowe WC oraz nowe rolety do okien. Dzięki modernizacji sali mieszkańcy mają warunki do organizowania różnych imprez okolicznościowych, integrujących mieszkańców np. Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Andrzejkę itp. Działalność świetlicy wpłynie na poprawę jakości życia i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Wielawina. Funkcjonalna i dobrze wyposażona świetlica, w którą mieszkańcy włożyli ogrom swojej pracy, zawsze jest powodem do dumy i na trwałe wpisuje się w przestrzeń publiczną sołectwa.

Całkowita wartość projektu: 10.000,00 zł (zakup drzwi wejściowych do świetlicy, zakup dwóch kompaktów WC, zakup materiałów do remontu świetlicy wewnątrz, zakup rolet dzień noc – 8 szt., zakup oświetlenia – 8 szt.).

Obrazek 23. Świetlica wiejska w Wielawinie

10.2. Lokalny program rewitalizacji

Celem programu rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wskazanych obszarów zdegradowanych poprzez wdrożenie programu, który zapewni przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji wyznaczonych obszarów oraz polepszy jakość życia mieszkańców.

W 2019 roku zrealizowano następujące zadanie:

„Różany zakątek” – miejscowość Wielawino

Mieszkańcy sołectwa Wielawino pod przewodnictwem Sołtysa - Kingi Drapały zrealizowali zadanie pn. "Różany Zakątek". Dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu mieszkańców na placu zabaw zlokalizowanym przy świetlicy wiejskiej zamontowano nową huśtawkę dla najmłodszych oraz wybudowano altanę rekreacyjną. Stworzono miejsce przeznaczone do spędzania wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców, a w szczególności dla dzieci i młodzieży. Nowa infrastruktura rekreacyjna stworzyła możliwość integracji i zacieśniania więzi, nawiązywania kontaktów i rodzenia się nowych pomysłów. Zadanie zostało zrealizowane dzięki współpracy Fundacji Nauka dla Środowiska i Wójta Gminy Grzmiąca Patryka Makowskiego.

Obrazek 24. Altana rekreacyjna w Wielawinie

Natomiast w sołectwach Przystawy, Wielanowo i Grzmiąca rozpoczęły się spotkania animacyjne, które miały na celu stworzenie projektów realizowanych zadań w danej miejscowości.

W miejscowości Wielanowo mieszkańcy zdecydowali, że doposażą istniejącą wiatę w urządzenie grzewcze oraz rolety. W ramach projektu „Drabina marzeń” zostanie również postawiona altanka w miejscowości Boleszkowice. W miejscowości Przystawy w ramach rewitalizacji będzie realizowany projekt pn. „Kwiatowa oranżeria”, który zakłada rozbudowę świetlicy wiejskiej oraz montaż kominka. Natomiast w Grzmiącej nowe oblicze zyska plac w centrum miejscowości, gdzie powstanie „Lawendowe wzgórze”. Realizacja projektów nastąpi w 2020 roku.

10.3. Fundusz sołecki

Przez kolejny rok realizowane były ograniczenia przyjęte w uchwalonym programie naprawczym. Zgodnie z art. 240 a ust. 5 pkt. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w okresie realizacji programu postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego nie może ponosić wydatków z funduszu sołeckiego, chyba że poniesienie wydatków jest konieczne do zakończenia realizacji zadania rozpoczętego przed dniem przyjęcia programu postępowania naprawczego. W związku z powyższym fundusz sołecki został zawieszony do czasu zakończenia programu postępowania naprawczego.

10.4. Infrastruktura sportowa

Przedmiotem inwestycji był remont szatni Gminnego Ludowego Klubu Sportowego Zawisza Grzmiąca zlokalizowanej przy stadionie sportowym w Grzmiącej. Głównym celem przedsięwzięcia było poprawienie warunków bezpieczeństwa, jak również komfortu dla zawodników trenujących w klubie sportowym oraz osób korzystających z funkcjonującego obiektu sportowego. Otrzymane środki zostały przeznaczone na zakup niezbędnych materiałów budowlanych, izolacyjnych

i wykończeniowych. Wykonane prace polegały na ociepleniu ścian zewnętrznych budynku oraz stropodachu, zamontowaniu nowych parapetów oraz wykonaniu nowego pokrycia dachowego. Zmodernizowanie obiektu spowoduje oszczędności w kosztach utrzymania i eksploatacji budynku. Wszystkie wydatki w ramach zadania zostały poniesione zgodnie z obowiązującymi przepisami o zamówieniach publicznych oraz zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, tj. w sposób racjonalny, efektywny i konkurencyjny.

Całkowita wartość projektu: 18.667,14 zł. Na realizację zadania udzielone zostało z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego wsparcie finansowe w wysokości 7.800,00 zł. Pozostała kwota została wydatkowana z budżetu gminy.

Obrazek 25. Szatnia GLZS „Zawisza” w Grzmiącej

10.5. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

Pod koniec roku 2019 rozpoczęły się prace modernizacyjne w obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy Grzmiąca polegające na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej. Dzięki inwestycji zamontowanych zostało 62 sztuki nowych okien zewnętrznych oraz 6 sztuk drzwi zewnętrznych. Dostawą i montażem zajęła się firma, która przedstawiła najkorzystniejszą ofertę w ogłoszonym zamówieniu publicznym – PHU Piotr Perenc.

Nowe okna i drzwi zastąpiły stare kilkudziesięcioletnie okna między innymi w budynku Ośrodka Zdrowia w Grzmiącej, w Przedszkolu, w budynku wielofunkcyjnym przy ul. Kolejowej w Grzmiącej, w lokalu socjalnym w Przeradzu, w świetlicy w Czechach, Lubogoszczy i Przystawach oraz okna balkonowe w Urzędzie Gminy Grzmiąca.

Wymienione zostały także dwa piece w filiach Gminnej Biblioteki Publicznej, tj. w miejscowościach Wielawino i Czechy. Zakupione piece to piece na ekogroszek z podajnikiem i elektronicznym sterownikiem o mocy 25kW. Koszt inwestycji opiewał na kwotę 19.500,00 zł.

Łączny koszt inwestycji to 97.500,00 zł. Środki finansowe zostały wprowadzone do budżetu w grudniu po umorzonej ostatniej racie należności z tytułu sprzedaży nieruchomości gruntowej przed upływem 10 lat przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

10.6. Konkurs grantowy „Wdrażanie LSR”

Ochotnicza Straż Pożarna w Grzmiącej w roku 2019 realizowała projekt pn. „Budowa ogólnodostępnego placu zabaw w Grzmiącej” w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014 – 2020. Powierzenie grantu nastąpiło na podstawie umowy ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania POJEZIERZE RAZEM z siedzibą w Szczecinku.

W ramach tego projektu zagospodarowano teren w sąsiedztwie remizy i świetlicy OSP, osiedla XXX-lecia i pierwszego marketu w Gminie Grzmiąca na działce ewidencyjnej nr 25/76 będącej własnością Gminy Grzmiąca. Zakupiono i zamontowano zestaw zabawkowy, huśtawkę dwusiedziskową, huśtawkę wagową, bujak na sprężynie oraz trzy ławki wypoczynkowe.

Strażacy z jednostki OSP własnymi siłami uporządkowali teren przeznaczony pod plac zabaw - zostały usunięte zakrzaczenia, stare fundamenty i gruz oraz wyrównano cały plac pod inwestycję. Instalacją i montażem placu zabaw zajęła się wykwalifikowana firma, której usługi oraz sprzedawane elementy są zgodne z przyjętymi standardami zapewniającymi odpowiedni poziom bezpieczeństwa.

Głównym celem projektu było zwiększenie dostępności do infrastruktury, w szczególności infrastruktury turystycznej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i drogowej.

Całkowita wartość projektu to 16.467,24 zł, w tym:

- 1) kwota przyznana w ramach umowy z LGD – 14.999,00 zł,
- 2) wkład własny OSP – 1.468,24 zł.

Obrazek 26. Plac zabaw przy jednostce OSP Grzmiąca

11. Komunikacja

11.1. Transport publiczny

W roku 2019 zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie „Usługa przewozu uczniów uczęszczających do placówek oświatowych na terenie Gminy Grzmiąca, realizowana w oparciu o komunikację regularną – na podstawie biletów miesięcznych oraz usługa przewozu wyjazdów okazjonalnych”. Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma Przedsiębiorstwo PKS Gryfice Sp. z o.o., z którą podpisano umowę na okres od 02.09.2019 – 31.12.2019 roku. W wyniku przeprowadzonego postępowania na terenie gminy utworzono 6 linii regularnych:

- 1) Grzmiąca – Czechy – Grzmiąca;
- 2) Grzmiąca – Boleszkowice – Grzmiąca;
- 3) Grzmiąca – Krosino – Grzmiąca;
- 4) Grzmiąca – Wielawino – Grzmiąca;
- 5) Grzmiąca – Nosibądy – Grzmiąca;
- 6) Grzmiąca – Iwin – Grzmiąca.

W ramach dowozu dzieci do przedszkola i szkół mieszkańcy mają możliwość korzystania z transportu publicznego na terenie całej gminy.

Ponadto przez obszar gminy przebiega czynny szlak kolejowy będący odcinkiem trasy Poznań – Kołobrzeg. Na terenie gminy funkcjonują 4 stacje kolejowe: Grzmiąca, Przeradz, Iwin oraz Wielanowo.

Na terenie gminy świadczone były również usługi transportu publicznego przez firmę PKS Koszalin, która realizowała przewóz osób na terenie powiatu szczecineckiego zapewniając naszym mieszkańcom dojazd do Szczecinka.

11.2. Komunikacja drogowa

W obrębie gminy występują drogi publiczne kategorii:

- wojewódzka przebiega z południowego zachodu (z Barwic) przez Grzmiąca na północny wschód (do Bobolic). Droga wojewódzka nr 171, łącząca Grzmiąca z Bobolicami (17 km) i z Barwicami (14 km) daje możliwość połączenia Grzmiącej z drogami krajowymi: nr 11 Poznań – Kołobrzeg oraz nr 23 Bydgoszcz – Bobolice,
- powiatowe – 72,216 km, które przebiegają przez wszystkie miejscowości na terenie gminy,
- gminne publiczne oraz drogi wewnętrzne – ogółem 366 km, w tym drogi publiczne 36,35 km.

Najważniejsze inwestycje drogowe na terenie gminy to:

1. Remont drogi wojewódzkiej nr 171

Prace związane z przebudową drogi wojewódzkiej nr 171 w Grzmiącej realizowane były od sierpnia 2019 roku. Oprócz wykonania nowej nawierzchni na ul. Bobolickiej i ul. 1 Maja zakres prac obejmował również wymianę kanalizacji deszczowej, kompleksowe remonty chodników, zatok

i zjazdów przy tych ulicach. Łączny koszt przebudowy to około 2 mln złotych. Wykonawcą inwestycji pn. "Przebudowa DW 171 odc. Bobolice - Grzmiąca" była firma POL-DRÓG Drawsko Pomorskie S.A, a inwestorem i zamawiającym Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich. W ramach dobrej współpracy udało się pozyskać kostkę rozbiórkową, która zostanie wykorzystana przy inwestycjach na terenie gminy.

2. Remont ul. Sportowej w Grzmiącej oraz utwardzenie placu przy boisku sportowym

W związku z budową elektrowni wiatrowych konieczny był transport dostaw technologicznych (stal, beton), wielkogabarytowych elementów turbin wiatrowych oraz sprzętu budowlanego o dużych rozmiarach. Dnia 17 lipca została zawarta umowa z prokurentem spółki European Wind Farms Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku dotycząca szczegółowych warunków przebudowy części odcinków dróg gminnych oraz zagospodarowania terenu pod lokalizację zaplecza socjalno-biurowo-magazynowego. W ramach umowy wykonano nową nawierzchnię bitumiczną na całej ul. Sportowej, począwszy od skrzyżowania z ul. Bobolicką do zjazdu na boisko sportowe. Pozostałą część drogi wykonano z kruszywa drogowego. Zaplecze budowy zostało utwardzone kruszywem oraz wykonano nowe ogrodzenie i zamontowano nową bramę wjazdową.

3. Budowa chodnika na ul. Sportowej w Grzmiącej

W ramach tej samej inwestycji została zawarta kolejna umowa z prokurentem spółki European Wind Farms Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku dotycząca przebudowy odcinka drogi gminnej oraz tymczasowego zagospodarowania terenu cmentarza, która określała szczegółowe warunki tymczasowej przebudowy części działki. Inwestor zobowiązał się do pokrycia wszelkich kosztów związanych z przygotowaniem i realizacją zadania oraz kosztów dodatkowych niezbędnych do prawidłowego wykonania przedsięwzięcia, m.in. demontaż ogrodzenia, utwardzenie części działki, przesadzenie drzew. Zgodnie z zapisami porozumienia firma European Wind Farms Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku przekaze nieodpłatnie materiał niezbędny do budowy nowego chodnika wzdłuż ul. Sportowej oraz parkingu przy cmentarzu. Inwestycja przyczyni się przede wszystkim do poprawy bezpieczeństwa dzieci uczęszczających do szkoły, ale również poprawi estetykę miejscowości.

4. Sporządzenie projektu budowlanego na przebudowę nawierzchni jezdni i zjazdów drogi gminnej – działka nr 213 do miejscowości Gdaniec

Gmina Grzmiąca złożyła *wniosek o dofinansowanie zadania polegającego na budowie lub przebudowie drogi w ramach ustawy o funduszu dróg samorządowych* w ramach ogłoszonego konkursu przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie. Inwestycja będzie realizowana w roku 2020 pod warunkiem otrzymania dofinansowania. Jednakże warunkiem koniecznym do złożenia wniosku było sporządzenie dokumentacji projektowej.

5. Wykonanie parkingu przy Szkole Podstawowej w miejscowości Iwin

Inwestycja polegała na utworzeniu miejsca parkingowego na działce gminnej przy Szkole Podstawowej w Iwinie. Parking został wykonany z kruszywa drogowego. Wydatkowano na ten cel 14.760,00 zł.

6. Bieżące remonty dróg gminnych

W roku 2019 wykonano szereg prac związanych z poprawą stanu technicznego dróg gminnych. Utwardzono około 6 km dróg. Zlecono remont dróg w miejscowościach Iwin, Mieszatki oraz Nosibądy. Do remontów wykorzystane zostało kruszywo pozyskane ze zgromadzonego gruzu składowanego przez mieszkańców, który został skruszony przez firmę wybraną w przeprowadzonym zapytaniu ofertowym. Na bieżące utrzymanie dróg i chodników z budżetu gminy przeznaczono kwotę 156.005,16 zł.

12. Środowisko

12.1. Ochrona środowiska

W celu ochrony środowiska Gmina Grzmiąca zamierzała wnioskować o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa II - Gospodarka niskoemisyjna, **Działanie 2.14 - Poprawa jakości powietrza - Zachodniopomorski Program Antysmogowy**. Program miał na celu likwidację źródeł ciepła opartego o spalanie węgla (piece lub kotły węglowe) i podłączenie do istniejącej sieci ciepłowniczej lub zastąpienie zlikwidowanego źródła nową jednostką wytwarzania energii cieplnej. Od maja do czerwca przeprowadzono ankietę wśród społeczności gminnej. Ze względu na bardzo małe zainteresowanie wśród mieszkańców z terenu gminy Grzmiąca nie złożono wniosku o dofinansowanie w ramach wyżej wymienionego zadania.

Ponadto we wrześniu, po podpisaniu porozumienia z Prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz po przeszkoleniu pracownika Urzędu Gminy Grzmiąca, został utworzony punkt konsultacyjny **Programu „Czyste Powietrze”**. Porozumienie ustala zasady wspólnej realizacji Programu na terenie Gminy Grzmiąca, m.in. ułatwia mieszkańcom złożenie wniosku o atrakcyjne dofinansowanie na wymianę źródła ciepła i kompleksową termomodernizację domu jednorodzinnego. Założeniem Programu była poprawa jakości powietrza, a tym samym komfortu życia mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego. W ramach współpracy złożonych zostało 9 wniosków, które uzyskały pozytywną ocenę i otrzymały dofinansowanie.

Dużym problemem dla rolników z terenu naszej gminy okazało się usuwanie folii rolniczej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców na początku października 2019 została przeprowadzona inwentaryzacja w formie ankiet skierowanych do rolników. Z zebranych informacji stwierdzono, że 55 ton odpadów pochodzących z działalności rolniczej zostanie poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu. W grudniu został złożony wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji w ramach **Programu priorytetowego nr 2.8 „Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej”**. Celem programu jest rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa. Kosztami kwalifikowanymi w ramach zadania będą wyłącznie koszty transportu z miejsc wskazanych przez gminę do zbierania odpadów pochodzących od rolników oraz odzysk lub unieszkodliwienie odpadów. Po pozytywnej ocenie wniosku, Gmina Grzmiąca

otrzyma dofinansowanie w wysokości 27.500,00 zł na przedsięwzięcie pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznura do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”.

12.2. Ochrona przed substancjami niebezpiecznymi

Na terenie gminy istnieją jeszcze gospodarstwa, które posiadają wyroby zawierające azbest. W celu jego likwidacji został złożony wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie o dofinansowanie usuwania wyrobów azbestowych z budynków na terenie gminy Grzmiąca. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Po podpisaniu umowy na dofinansowanie Gmina przeprowadziła trzy postępowania przetargowe. Jednakże zaproponowane ceny przez Wykonawców na realizację zadania były o 100% wyższe niż zaplanowane środki w budżecie gminy. W związku z powyższym wniosek o dofinansowanie został wycofany. Planuje się ponowne pozyskanie środków z WFOŚiGW w Szczecinie w porozumieniu z mieszkańcami, którzy będą partycypować w kosztach usuwania wyrobów azbestowych.

Dużym problem na terenie gminy jest porastająca i zalegająca roślina Barszcz Sosnowskiego. Brak środków finansowych w budżecie gminy uniemożliwił pozyskanie dofinansowania. Dokonano jednak pełnej inwentaryzacji, która wykazała, że na terenie gminy barszcz występuje na obszarze 3 sołectw: Grzmiąca, Równe, Gdaniec oraz sporadycznie w sołectwach: Radusz, Mieszalki i Lubogoszcz. Łącznie roślina ta zajmuje powierzchnię 121465 m². Opracowano również „Program usuwania barszczu Sosnowskiego z ternu gminy Grzmiąca na lata 2019-2022”, który został przyjęty Uchwałą Nr IX/49/2019 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 28 czerwca 2019 roku.

W czerwcu 2019 przeprowadzono zapytanie ofertowe pn. „Bieżące utrzymanie terenów zielonych w Gminie Grzmiąca w okresie od 15.06.2019 do 15.09.2019r.” W szczegółowym zakresie prac uwzględniono m.in. mechaniczne i chemiczne zwalczanie barszczu Sosnowskiego. W odpowiedzi na zapytanie wpłynęła tylko jedna oferta opiewająca na kwotę 55.000,00 zł. Odstąpiono od podpisania umowy ze względu na zbyt wysoką kwotę usługi. Przeprowadzono mechaniczne wycinanie rośliny na terenach gminnych oraz zobowiązano pozostałych właścicieli gruntów do jej usuwania.

12.3. Edukacja ekologiczna

W 2019 roku odbyły się następujące akcje o tematyce ekologicznej:

- „Zbieraj z klasą” – projekt edukacyjno – ekologiczny polegający na zbiorce zużytych baterii oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- „Szkole pomagamy i świat oczyszczamy” to projekt ekologiczny i edukacyjny, którego celem jest zachęcanie dzieci i młodzieży do promowania zachowań proekologicznych oraz podnoszenie świadomości na temat szkodliwości składowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- „Sprzątanie świata 2019” – „NIE ŚMIECIMY – SPRZĄTAMY - ZMIENIAMY” - ogólnoswiatowa kampania na rzecz promowania właściwego pozbywania się odpadów, ich recyklingu oraz ograniczania ich produkcji;
- „Pomagamy zwierzętom” – coroczny konkurs organizowany z Szkole Podstawowej w Iwinie o zasięgu szkolnym polegający na zbiorce żołędzi i kasztanów w celu przekazania dla Wojskowego Koła Łowieckiego „Ryś” ze Szczecinka na dokarmianie zwierząt zimą;

- „Uczymy się ekologii” –konkurs ekologiczny dla uczniów klas IV-VI zorganizowany w Szkole Podstawowej w Iwinie, którego celem było rozwijanie uzdolnień i zainteresowań przyrodniczych uczniów;
- „Odkręcamy-Pomagamy” – zbiórka plastikowych nakrętek, z których dochód przeznaczony jest na rehabilitację dziecka – Szkoła Podstawowa w Iwinie;
- „Serce w Nakrętce” – zbieranie plastikowych nakrętek, z których dochód został przeznaczony na wsparcie rehabilitacji dziecka z Gminy Grzmiąca – Zespół Szkół w Grzmiącej.

12.4. Gospodarka komunalna

12.4.1. Gospodarka odpadami

Strefa gospodarki komunalnej w Gminie Grzmiąca obejmuje m.in. gospodarkę odpadami, oczyszczanie gminy, utrzymanie porządku i czystości, zarządzanie placami zabaw i cmentarzami.

Z wyżej wymienionych zadań podmiot wyłoniony w przetargu realizuje usługę odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz wskazanych w umowie nieruchomości niezamieszkałych, np. cmentarze komunalne, szkoły, przedszkole, urząd gminy. Pozostałe zadania są wykonywane przez Gminę we własnym zakresie.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowane było przez firmę: Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. Firma ta została wybrana w trybie przetargu. Umowa została zawarta dnia 27.11.2018 r. na okres od 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 roku.

Odpady komunalne z terenu Gminy Grzmiąca odbierane były w postaci zbiórki nieselektywnej oraz selektywnej. Sелеktywna zbiórka była prowadzona w systemie workowym i pojemnikowym z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne, szkło oraz bioodpady.

Odpady te były transportowane przez firmę Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. do Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. z siedzibą w Wardyniu Górnym 35, 78-320 Połczyn-Zdrój.

W związku z ogromnym wzrostem kosztów systemu gospodarowania odpadami została rozpoczęta procedura wstąpienia do Spółki Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami z siedzibą w Wardyniu Górnym. Dnia 15 października 2019 roku Gmina Grzmiąca dołączyła do gmin udziałowych Spółki Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami z siedzibą w Wardyniu Górnym poprzez wykupienie 1 udziału Spółki. Zaletami przystąpienia do MPGO jest wgląd w cennik firmy, przez co każda gmina udziałowa wie jakie ponosi koszty gospodarowania odpadami i co się na nie składa. Dodatkowo gminy udziałowe ponoszą niższy koszt przyjmowania na składowisko poszczególnych odpadów.

W związku z art. 12a ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach sprawozdania przekazywane przez firmę odbierającą odpady komunalne przekazuje się w terminie do 30 czerwca 2020 roku. Na dzień sporządzania raportu gmina jeszcze nie otrzymała takiego sprawozdania. Poniższa tabela przedstawia miesięczne raporty firmy odbierającej odpady od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz wskazanych nieruchomości niezamieszkałych.

Tabela 14. Całkowity tonaż odebranych odpadów w 2019 roku [Mg]

Kod odpadu	Rok 2019
15 01 07 Opakowania ze szkła	77,600
16 01 03 Zużyte opony	2,320
17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	3,920
20 01 23 Urządzenia zawierające freony	0,620
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,110
20 01 35 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,600
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,460
20 01 99 Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	103,520
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	47,440
20 03 01 Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	496,550
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	109,500
RAZEM	845,640

Osiągnięte poziomy recyklingu dla Gminy Grzmiąca za rok 2019

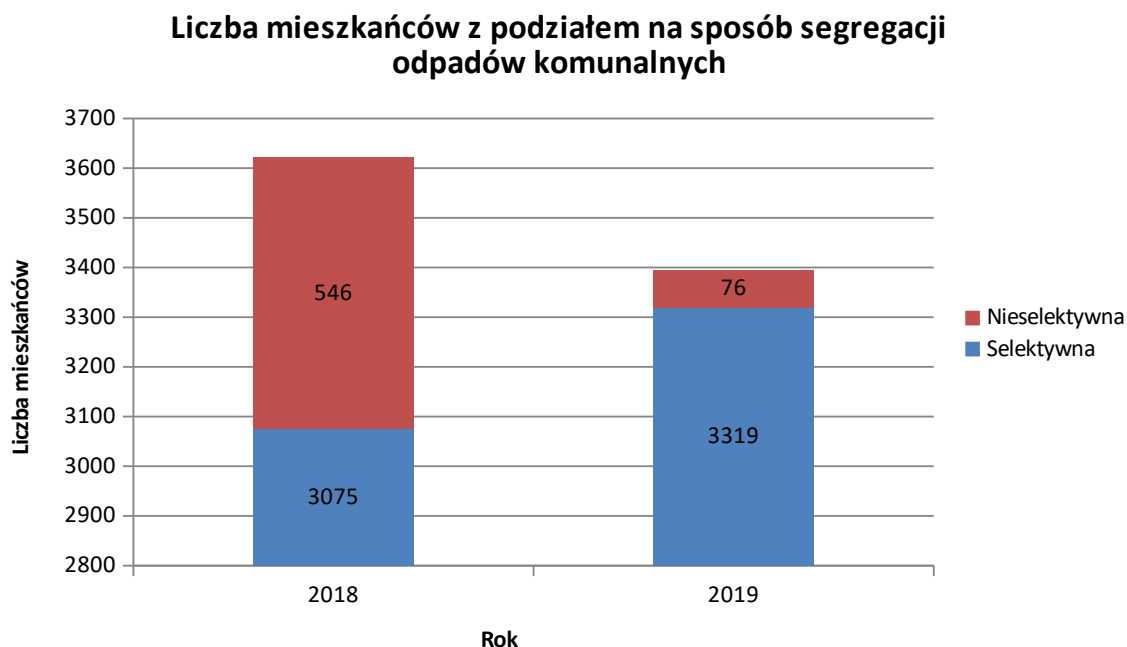
Na podstawie art. 12a ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach sprawozdanie roczne z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi jest przekazywane do marszałka województwa i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w terminie do 31 sierpnia 2020 r. W związku z powyższym gmina nie posiada informacji o osiągniętych poziomach recyklingu w 2019 roku.

12.4.2. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Dokonując analizy należy wziąć pod uwagę liczbę osób zameldowanych na terenie Gminy Grzmiąca oraz sumaryczną liczbę osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy. Na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Grzmiąca wynosiła 4769. Natomiast zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości sumaryczna liczba osób zamieszkujących nieruchomości położone na terenie gminy wynosiła 3285.

Różnica w wysokości wynika z faktu, iż osoby zameldowane na terenie gminy faktycznie zamieszkują na terenie innej gminy bądź za granicą kraju jak również, młodzież ucząca się przebywa w akademikach i w internatach.

Na początku 2019 roku liczba osób z zadeklarowaną nieselektywną zbiórką odpadów komunalnych zmalała do 76. Bezpośredni wpływ na tą różnicę miała zmiana stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi wprowadzona od 01 stycznia 2019 roku, która wzrosła z 10 zł/osobę za odpady zbierane selektywnie oraz 15 zł/osobę za odpady nieselektywne odpowiednio na 21 zł/osobę i 42 zł/osobę.

Wykres 16. Liczba mieszkańców z podziałem na sposób segregacji odpadów komunalnych

W roku 2019 obowiązywała następująca stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- zbiórka selektywna – 21,00 zł od osoby zamieszkującej daną nieruchomość;
- zbiórka nieselektywna – 42,00 zł od osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

Zestawienie finansowe z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawia poniższa tabela:

Tabela 15. Zestawienie finansowe z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Przypis należności	995.256,73 zł
Wykonanie (wpłaty)	862.162,52 zł
Zaległości	133.094,21 zł

Do zaległości prowadzona jest na bieżąco windykacja i egzekucja należności. W roku 2019 wystawiono 668 upomnień oraz 320 tytułów wykonawczych.

W wyniku przeprowadzonego przetargu w grudniu 2019 roku została podpisana umowa z nową firmą obsługującą teren gminy, na podstawie której zostały wyliczone nowe opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

12.4.3. Utrzymanie porządku

W celu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zatrudniani są pracownicy w ramach robót publicznych do wykonywania różnego rodzaju prac porządkowych, wykaszania zieleni i placów rekreacyjnych, placów zabaw i przy chodnikach oraz bieżącej naprawy chodników i dróg.

Do zimowego utrzymania dróg i chodników ogłaszane są corocznie przetargi na wykonywanie zakresu prac związanego z usuwaniem śniegu z chodników i dróg gminnych. W roku 2019 ogłoszono dwa przetargi, które okazały się nieskuteczne ze względu na brak ofert.

W czerwcu 2019 roku przeprowadzono zapytanie ofertowe pn. „Bieżące utrzymanie terenów zielonych w Gminie Grzmiąca w okresie od 15.06.2019 do 15.09.2019r.” Wpłynęła jedna oferta na kwotę 55.000,00 zł. Ze względu na wysoką cenę zaoferowanej usługi odstąpiono od podpisania umowy.

Utrzymanie cmentarza

Gmina Grzmiąca jest właścicielem i zarządcą 4 cmentarzy komunalnych, położonych na terenie miejscowości Grzmiąca, przy ul. Bobolickiej, Krosino przy ul. Spacerowej, Mieszalki i Nosibądy. W 2019 roku na cmentarzu komunalnym w Grzmiącej dokonano odnowienia elewacji kaplicy cmentarnej w Grzmiącej. Ponadto przez cały rok na wszystkich cmentarzach były prowadzone prace porządkowe.

Obrazek 27. Kaplica cmentarna w Grzmiącej

13. Kultura

13.1. Gminna Biblioteka Publiczna w Grzmiącej

Gminna Biblioteka Publiczna w Grzmiącej stanowi samodzielną jednostkę organizacyjną działającą na podstawie aktu o utworzeniu biblioteki oraz statutu nadanego przez organizatora.

Do podstawowych zadań biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;
- obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie;
- zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczenie w upowszechnianiu wiedzy i kultury;
- zapewnienie mieszkańcom dogodnego dostępu do materiałów bibliotecznych i informacji.

13.1.1. Sieć biblioteczna (status formalno-prawny bibliotek)

- Filia biblioteczna w Czechach
- Filia biblioteczna w Krosinie
- Filia biblioteczna w Nosibądach
- Filia biblioteczna w Wielawinie

13.1.2. Zbiory biblioteczne

Podstawowym istnieniem i prawidłowym funkcjonowaniem biblioteki jest księgozbiór. Systematycznie zakupowane są książki ze środków budżetu biblioteki, ze środków wypracowanych, oraz z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Biblioteka otrzymuje również książki przekazane w darze od czytelników. Decyzją wszystkich pracowników została złożona rezygnacja z zakupu czasopism na koszt zakupu książek dla dorosłych, a przede wszystkim z przeznaczeniem na zakup lektur.

Na dzień 31.12.2019 roku księgozbiór gminnej biblioteki przedstawia poniższa tabela:

Tabela 16. Zbiory biblioteczne

Zbiory biblioteczne	2019
Liczba zbiorów bibliotecznych	37628
Liczba nabytków- książek	994
Liczba nabytków- zakup książek	587
Liczba ubytków	690

13.1.3. Czytelnicy

Na dzień 31.12.2019 liczba czytelników wynosiła 775 osób. Są to mieszkańcy gminy w różnym przedziale wiekowym. Największą grupę stanowią czytelnicy w wieku 25-44 lat. Podział wszystkich czytelników na poszczególne biblioteki przedstawia poniższa tabela:

Tabela 17. Czytelnicy według wieku w 2019 roku

	Razem	do 5 lat	6 -12 lat	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	powyżej 60
Czechy	77	3	16	4	7	4	23	9	11
Grzmiąca	396	57	69	25	20	18	82	48	77
Krosino	139	4	40	13	8	3	39	16	16
Nosibądy	95	4	15	15	8	5	18	19	11
Wielawino	68	6	12	6	6	7	16	5	10
Razem	775	74	152	63	49	37	178	97	125

13.1.4. Działalność edukacyjna, kulturalno-oświatowa i promocja biblioteki

Jednym z największych zadań stojących przed biblioteką jest propagowanie książki i czytelnictwa. Szczególną uwagę poświęca się dzieciom i młodzieży. Znajduje to swój wyraz w szeregu imprez kulturalnooświatowych. Pragnąc zachęcić do biblioteki młodych czytelników organizowane są dla nich atrakcyjne zajęcia, a także liczne wystawy i ekspozycje związane z obchodami rocznic literackich, świąt narodowych. Biblioteka corocznie współpracuje z Zespołem Szkół w Grzmiącej.

W roku 2019 odbyły się następujące działania kulturalne:

- wycieczki dla przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych, których głównym celem było zapoznanie się z zasadami korzystania z biblioteki oraz nabycia umiejętności posługiwania się warsztatem informacyjnym biblioteki;
- organizacja wieczorków literackich oraz wspólne spotkania z seniorami;
- organizowanie zajęć plastycznych;
- realizacja projektu podstaw programowania „Kodowanie w bibliotece”;
- realizacja ogólnopolskiej akcji „Mała książka – wielki człowiek”;
- organizacja ogólnopolskiej akcji „Noc Bibliotek”;
- organizacja różnego rodzaju spotkań w filiach bibliotecznych.

Rok 2019 dla biblioteki w Grzmiącej był rokiem szczególnym, ponieważ obchodzony był jubileusz 70-lecia jej istnienia. Gminna Biblioteka Publiczna w Grzmiącej powstała w 1949 r. i od tego roku prowadzona jest księga pamiątkowa. Poniżej zamieszczono kilka archiwalnych zdjęć z działalności biblioteki.

Obrazek 28. Archiwalne wpisy w księdze pamiątkowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Grzmiącej

13.1.5. E-usługi bibliotek

W 2019 roku Biblioteka realizowała projekt z 2018 roku pt. „Kodowanie w bibliotece - II edycja” Celem programu było zorganizowanie cyklu szkoleń z zakresu obsługi robotów.

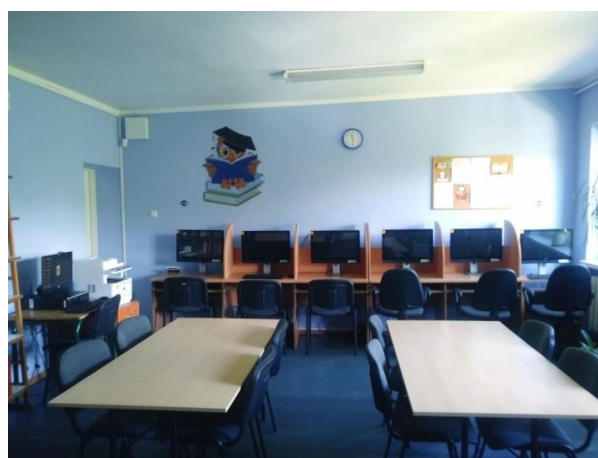
W bibliotekach na terenie gminy funkcjonują pracownie komputerowe wyposażone łącznie w 13 stanowisk komputerowych z dostępem do internetu z programu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu na terenie gmin zrzeszonych w Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty”.

Biblioteka posiada katalog on-line, dzięki któremu można sprawdzić dostępność książek w wybranej bibliotece, również na terenie całego kraju. Katalog dostępny jest na stronie internetowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Grzmiącej pod adresem www.bibliotekagrz.lh.pl.

Wszystkie placówki wypożyczają książki przy użyciu elektronicznych kart czytelnich.

13.1.6. Finansowanie działalności biblioteki

Gminna Biblioteka Publiczna finansowana jest z budżetu gminy, który w roku 2019 wynosił 390.000,00 zł. Z budżetu gminy został sfinansowany, m.in. generalny remont biblioteki w Grzmiącej.

Obrazek 29. Biblioteka Publiczna w Grzmiącej

Biblioteka jak co roku złożyła wniosek o udzielenie dofinansowania na zakup nowości wydawniczych ze środków finansowanych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa. W roku 2019 uzyskano 5.500,00 zł dotacji.

13.1.7. Wskaźniki

Wskaźniki osiągnięte w roku 2019 kształtują się następująco:

Tabela 18. Wskaźniki Gminnej Biblioteki Publicznej w Grzmiącej

L.p.	Nazwa	2019
1	Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	8061
2	Liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	253,4
3	Liczba nabytków w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych w %	6,42
4	Liczba ubytków w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych w %	2,03
5	Zbiory opracowane komputerowo w stosunku do ogólnej liczby zbiorów w %	100,00
6	Powierzchnia biblioteki dostępna dla użytkowników w przeliczeniu na mieszkańca	0,07
7	Liczba publicznie dostępnych stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	6,0
8	Liczba godzin w tygodniu, w których dostępne są usługi biblioteczne	45,0
9	Personel w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	1,07
10	Wypożyczenia w przeliczeniu na mieszkańca	2,7
11	Wykorzystanie zbiorów w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca	1,1
12	Aktywność wykorzystania zbiorów (obrót)	0,5
13	Odwiedziny fizyczne w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca	9,8
14	Odwiedziny wirtualne w przeliczeniu na mieszkańca	0,4
15	Udział użytkowników w imprezach bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	544
16	Liczba uczestników szkoleń dla użytkowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	45
17	Procent populacji docelowej objętej usługami	17
18	Koszt w przeliczeniu na odwiedziny w bibliotece	8,7
19	Stosunek wydatków na gromadzenie zbiorów do kosztów personelu	0,08
20	Wydatki biblioteki w przeliczeniu na użytkownika	514,3
21	Wydatki na zbiory biblioteczne w przeliczeniu na mieszkańca	4,18
22	Procent budżetu organizatora przeznaczony na bibliotekę	1,7
23	Procent budżetu biblioteki uzyskany ze specjalnych grantów lub dochodów własnych	2,2

13.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Corocznie uchwalany jest roczny Program współpracy Gminy Grzmiąca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Celem głównym dokumentu jest realizacja jednego z zadań własnych gminy – współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – na rzecz wszechstronnego rozwoju społeczno-gospodarczego i kulturowego gminy, podnoszenia standardu i jakości życia wspólnoty samorządowej oraz promowania Gminy Grzmiąca jako miejsca, w którym chce się żyć, inwestować i które warto odwiedzić. Współpraca pomiędzy Gminą Grzmiąca, a organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy. Finansowa współpraca obejmuje zlecenie realizacji zadań publicznych w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Pozafinansowa współpraca obejmuje m.in. konsultowanie projektów uchwał; wzajemne informowanie o kierunkach planowanej działalności; udzielanie informacji i pomocy merytorycznej przez pracowników urzędu; użyczanie, wynajmowanie i udostępnianie lokali i budynków

komunalnych na cele statutowe; promocję działalności i osiągnięć organizacji pozarządowych; przekazywanie materiałów informacyjno-promocyjnych; obejmowanie patronatem władz samorządowych i prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych.

Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy znajduje się na stronie internetowej gminy.

W 2019 roku na terenie Gminy Grzmiąca zawiązane zostały dwa Koła Gospodyń Wiejskich. Zgodnie z zapisami nowej ustawy Koła Gospodyń Wiejskich posiadają osobowość prawną, dzięki temu w łatwiejszy sposób mogą ubiegać o dodatkowe środki na prowadzenie organizacji pozarządowej. Koła mogą również prowadzić działalność społeczno-gospodarczą na własny rachunek oraz zakładać związki kół gospodyń wiejskich. Takie zapisy spowodowały, że Koła stały się samorządowymi, niezależnymi organizacjami mieszkańców wsi i nie będą już zależne od Kółek Rolniczych czy jednostek samorządowych administracji rządowej i samorządowej.

Wykaz Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie gminy:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Grzmiącej,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Piękne i Młode” w Godziszewiu.

W roku 2019 ogłoszono jeden otwarty konkurs ofert na wspieranie realizacji zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs do Urzędu Gminy Grzmiąca wpłynęły 3 oferty na realizację zadania, które otrzymały dofinansowanie.

Na realizację zadań publicznych w budżecie gminy na rok 2019 zaplanowano kwotę 40 000,00 zł. Dotacja w wysokości 40 000,00 zł została podzielona na 3 oferentów. W 2019 roku nie przyznano dotacji pozakonkursowej w formie małego grantu ze względu na brak wniosków. Szczegółowy podział środków finansowych dla organizacji zawiera poniższa tabela:

Tabela 19. Wykaz przekazanych dotacji w 2019 roku

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	§	NAZWA ZADANIA:	WSPIERANIA I UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ	
			NAZWA OFERENTA	WYSOKOŚĆ PRYZNANYCH ŚRODKÓW PUBLICZNYCH (zł)	TYTUŁ ZADANIA
926	92605	2820	Uczniowski Klub Sportowy „UNI-HOK GRZMIĄCA”	4.000,00	„Ogólnopolska liga unihokeja”
926	92605	2820	Gminny Ludowy Zespół Sportowy „ZAWISZA” Grzmiąca,	30.000,00	Promocja piłki nożnej poprzez udział w treningach, turniejach i rozgrywkach ligowych”
926	92605	2820	Ludowy Zespół Sportowy „DRZEWIARZ” Krosino,	6.000,00	„Gramy w piłkę w Krosinie”
ŁĄCZNIE				40.000,00	

14. Pomoc społeczna

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w Gminie Grzmiąca przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

14.1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Kluczową instytucją przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie Gminy Grzmiąca jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem działalności jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia potrzebujących osób i rodzin oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej czy rozwijanie nowych form pomocy.

Ośrodek znajduje się przy ul. 1 Maja 7 w miejscowości Grzmiąca i obejmuje swoim działaniem teren całej gminy.

14.1.1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Każdego roku gmina przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena jest materiałem poglądowym mającym ułatwić podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w kolejnym okresie. Zawiera informacje o aktualnym stanie pomocy społecznej w Gminie Grzmiąca. Z jednej strony z jakich powodów mieszkańcy najczęściej korzystają ze wsparcia systemu, jaki rodzaj świadczeń pobierają, jaki jest wiek oraz płeć klientów, ilu spośród nich to klienci długotrwale korzystający z pomocy. Z drugiej strony, jakim zasobem instytucjonalnym dysponuje gmina, jakie środki finansowe wydatkowane są na niektóre zadania pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Grzmiąca za rok 2019 została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiS. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym, mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji.

Zakłada się tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia osób i rodzin. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji, patologii społecznej, minimalizowanie negatywnych zachowań, a zwiększanie poczucia bezpieczeństwa socjalnego poprzez tworzenie skutecznego systemu wsparcia dla potrzebujących. Działania te będą skoncentrowane między innymi na:

1. Systematycznym monitoringu problemów społecznych, realizowanym przez pracowników socjalnych.
2. Systematycznej analizie zasobów finansowych, przeznaczonych na realizację zadań własnych i zleconych gminie.
3. Stałej współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie aktywnego rozwiązywania problemów bezrobocia.
4. Współudziale w programach z Europejskiego Funduszu Społecznego.
5. Systematycznej pracy socjalnej z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.

14.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny

W ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Grzmiąca rodzinom z dziećmi udzielana była pomoc w formie finansowej, rzeczowej, dożywiania dzieci oraz wsparcia w postaci pracy socjalnej. Dzieci z rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze korzystały z różnych form zajęć w ramach działalności świetlic wiejskich. W szkołach odbywały się warsztaty profilaktyczne z zakresu promowania zdrowego trybu życia, radzenia sobie w trudnych sytuacjach i pierwszej pomocy. Rozszerzono ofertę i zwiększono możliwość uczestnictwa dzieci i młodzieży w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacji poprzez wzbogacenie zajęć pozaszkolnych. Rozbudowano infrastrukturę sportowo-rekreacyjną.

Na terenie gminy funkcjonuje 7 siłowni zewnętrznych i 15 placów zabaw. Realizowano projekty skierowane do dzieci i rodziców m.in.: „Trzymaj Formę”, „Program dla szkół”, „Zdrowe przedszkolaki”, „Żyję w realu a nie w Internecie”, „MOŻNA INACZEJ – „NIE” dla komputera i telefonu”, „Program Domowych Detektywów- Jaś i Małgosia na tropie”, „Debata”, „Bezpieczne wakacje”, „Profilaktyka Uzależnień”.

14.1.3. Placówka Wsparcia Dziennego

W roku 2019 Wójt Gminy Grzmiąca wydał zezwolenie na czas nieokreślony dla Związku Harcerstwa Polskiego Chorągwi Zachodniopomorskiej na prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie podwórkowej pn. „Fregata”. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym placówki, prowadzone były przez nią działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W miesiącu wrześniu przeprowadzono rekrutację osób kwalifikujących się do udziału w projekcie. Po przeanalizowaniu, zweryfikowaniu zgłoszeń oraz zorganizowanym spotkaniu z rodzicami w jej skład weszło 15 wychowanków.

Podczas jej funkcjonowania zostały zorganizowane 2 Posiedzenia Samorządu Świetlic dotyczące planowania i realizowania stawianych celów. Odbyło się również 16 zbiórek oraz 4 Rady Pedagogiczne podsumowujące każdy miesiąc jej funkcjonowania. W czasie spotkań zostały podjęte prace nad tworzeniem planu pracy na nowy rok harcerski 2020. Podczas funkcjonowania Placówki Wsparcia Dziennego odbył się:

- listopadowy wyjazd do Muzeum Zimnej Wojny w Podborsku,
- cykl spotkań związanych ze zdobywaniem nowych stopni harcerskich,

- przygotowania do grudniowej akcji bożonarodzeniowej „sianko”, która została zorganizowana dla mieszkańców gminy. Akcja ta przyniosła zakładany rezultat dzięki, której wychowankowie kontynuowali naukę elementów przedsiębiorczości oraz zarządzania,
- czynny udział w akcji „Szlachetna Paczka”, przyczyniająca się do niesienia pomocy potrzebującym,
- podjęcie działań podczas wspólnego gminnego kolędowania w Grzmiącej, które odbyło się 14.12.2019 r.,
- udział w opłatkowym spotkaniu zorganizowanym przez Komendę Hufca w Szczecinku w dniu 20.12.2019 r.

W okresie funkcjonowania Świetlicy Podwórkowej Fregata zorganizowana została również zbiórka, podczas której młodzi druhowie złożyli swoje Przysiężenie Harcerskie. Czynne działania świetlicy miały na celu pogłębienie wiedzy patriotycznej oraz zwiększenie empatii. Uczestnicy przede wszystkim przypomnieli sobie podstawową wiedzę z zakresu informacji ZHP, obrzędowości i tradycji oraz podtrzymanie wartości patriotycznych.

14.1.4. System zabezpieczenia społecznego – instrumenty

System świadczeń rodzinnych ma na celu pomoc rodzinom, które nie są w stanie zaspokoić wszystkich własnych potrzeb związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci oraz wydatków związanych z niepełnosprawnością. Liczba osób korzystających z systemu świadczeń rodzinnych stanowi 6,03% mieszkańców Gminy Grzmiąca. W stosunku do roku poprzedniego liczba osób korzystająca ze świadczeń zmniejszyła się o 5,1%.

W celu płynnego wykonania obowiązku alimentacyjnego funkcjonuje system **funduszu alimentacyjnego**. W roku 2019 świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały wypłacone 40 osobom uprawnionym na kwotę 192.300,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje rządowy program „**Rodzina 500+**”. W okresie od 01.01.2019 do 30.06.2019 r. ze świadczenia wychowawczego korzystało średnio 277 rodzin, a świadczenie wychowawcze wypłacane było na około 436 dzieci. Wśród rodzin pobierających świadczenie wychowawcze dominują rodziny wychowujące jedno lub dwoje dzieci. Stanowią one 85,20% wszystkich rodzin pobierających świadczenie wychowawcze.

Rodziny wielodzietne wychowujące, co najmniej troje dzieci stanowią 14,80% ogółu wszystkich rodzin. Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko wypłacane było 68,23% ogółu rodzin korzystających z programu **Rodzina 500+**.

Od 1 lipca 2019 r. weszły w życie przepisy uchwalonej przez rząd w dniu 26 kwietnia 2019 r. ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 924). Nowelizacja ustawy dotyczyła objęcia programem "Rodzina 500+" wszystkich dzieci do 18. roku życia. Ponadto od 1 lipca 2019 r. zniknęło dotychczasowe kryterium dochodowe przy ubieganiu się o świadczenie wychowawcze 500+. Świadczenie wychowawcze wypłacane jest bez względu na sytuację materialną rodziny.

W okresie od 1 lipca 2019 do 31 grudnia 2019 r. z programu Rodzina 500 + skorzystało średnio 449 rodzin, a świadczenie wychowawcze wypłacone zostało na około 628 dzieci. Świadczenie wychowawcze w 2019 wypłacone zostało w łącznej kwocie 3.197.305,44 zł.

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program „**Dobry start**”. Jest to program, który zakłada wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł na dziecko, które w danym roku będzie rozpoczynało rok szkolny. Świadczenie przyznawane jest na każde uczące się dziecko, raz w roku, bez względu na dochód rodziny. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia (24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności). Z programu skorzystało 356 rodzin, a świadczenie wypłacone zostało 506 dzieciom w wysokości 151.800,00 zł.

Dodatki mieszkaniowe - świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę, mające na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W roku 2019 wypłacono dodatki mieszkaniowe dla 50 rodzin na kwotę 72.146,32 zł.

Dodatki energetyczne - świadczenie pieniężne - to pewna forma rekompensaty kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną. Przysługuje osobom korzystającym z dodatku mieszkaniowego. Dodatek energetyczny jest finansowany z budżetu państwa. W roku 2019 dodatki energetyczne wypłacono dla 39 rodzin na kwotę 5.927,16 zł.

14.1.5. System pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby ubogie i osoby podwyższonego ryzyka. System pomocy społecznej w gminie obejmuje wsparciem niepełna 15% ogółu mieszkańców gminy.

Pracownicy socjalni udzielali specjalistycznego poradnictwa, informowali o przysługujących formach pomocy, motywowali do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowywania więzi rodzinnych, dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny oraz zachęcali do leczenia odwykowego.

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin, które zwróciły się o pomoc finansową do tutejszego ośrodka to m. in.:

- bezrobocie – 92 rodziny,
- ubóstwo – 163 rodziny,
- niepełnosprawność – 47 rodzin,
- długotrwała lub ciężka choroba – 35 rodzin,
- alkoholizm – 11 rodzin,
- wielodzietność – 26 rodzin,
- przemoc w rodzinie – 1 rodzina.

14.1.5.1. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD)

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Program ten przyczynił się do ograniczenia ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

W roku 2019 otrzymano transporty z następującymi artykułami żywnościowymi: mleko, makaron jajeczny, makaron kukurydziany, ser żółty, ryż, kasza gryczana, olej, koncentrat pomidorowy, groszek z marchewką, cukier, dżem, mielonka wieprzowa, buraczki, wiórki, herbatniki, pasztet wieprzowy, mielonka drobiowa, filet z makreli, kabanosy, miód oraz gołąbki w puszcze. Z tej formy pomocy skorzystało ok. 300 rodzin.

Dla osób zakwalifikowanych do otrzymania Pomocy Żywnościowej w ramach programu realizowane były warsztaty kulinarne przy współpracy z Bankiem Żywności w Nowych Bielicach. Przygotowano „Tłusty czwartek”, gdzie podopieczni ośrodka wspólnie piekli pączki i faworki. Tematem warsztatów były: prawidłowe zasady przechowywania żywności, planowania zakupów, posiłków oraz jak oszczędzać w gospodarstwie domowym.

Zorganizowana została świąteczna zbiórka żywności w dwóch sklepach. Zebraną żywność przekazano 18 rodzinom z terenu naszej gminy.

14.1.5.2. Wieloletni Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Wieloletni Program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014–2020 to wsparcie dla najuboższych mieszkańców, dzięki któremu OPS zapewnił potrzebującym gorący posiłek. Wkład własny Gminy Grzmiąca wynosił ponad 20% ogólnego kosztu programu, tj. 48.000,00 zł. W ramach programu z dożywiania korzystały 272 osoby (w tym 120 dzieci) i wydanych zostało ponad 14.000 posiłków.

14.1.6. Aktywna polityka społeczna

Najbardziej skuteczną metodą pomocy są formy aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej oraz zdrowotne formy wsparcia poszczególnych kategorii osób i środowisk rodzinnych w kryzysie. Realizując założenia systemu lokalnej polityki społecznej gmina za priorytet uznaje współpracę, współdziałanie i partnerstwo w tworzeniu i realizacji programów z obszaru polityki społecznej.

14.1.6.1. Polityka prorodzinna

Gmina Grzmiąca realizuje wielowymiarowe działania skierowane na profilaktykę oraz na wszechstronną pomoc dla rodzin. Polityka rodzinna określona została w Programie Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

Realizowane działania:

1. We współpracy z Kuratorium Oświaty, skierowano 20 dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na wypoczynek letni do miejscowości Rzeczką.
2. We współpracy ze Związkiem Ewangelickim ze Szczecinka , 3 rodziny (12 osób) skorzystały z możliwości pobytu w okresie letnim w Kołobrzegu.
3. W grudniu 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej zorganizował spotkanie wigilijne dla osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych z terenu gminy. Wzięło w nim udział ponad 30 osób. Wszyscy przełamali się opłatkiem i nawzajem złożyli świąteczne życzenia Bożonarodzeniowe. Świąteczną atmosferę podkreślały potrawy wigilijne znajdujące się na stołach udekorowanych stroikami, które przygotowali pracownicy ośrodka przy

współpracy z pracownikami stołówki szkolnej należącej do Zespołu Szkół w Grzmiącej. W spotkaniu uczestniczył proboszcz tutejszej parafii.

4. W okresie świątecznym, klientom ośrodka przekazano 17 paczek z żywnością, którą pozyskano ze zbiórki żywności ze sklepów na terenie miejscowości Grzmiąca oraz 40 paczek dla dzieci otrzymanych ze Związku Ewangelickiego ze Szczecinka.
5. Pracownicy socjalni wraz z asystentem rodziny uczestniczyli w trzech sprawach sądowych jako świadkowie o ograniczenie władzy rodzicielskiej.
6. Uruchomiony został Punkt Nieodpłatnej Pomocy Psychologicznej i Wsparcia Psychicznego, w ramach którego mieszkańcy naszej gminy skorzystali z:
 - pomocy i wsparcia psychologicznego,
 - psychoterapii,
 - konsultacji psychiatrycznych dla dorosłych i dzieci.

Docelowo punkt prowadzony jest w Szczecinku w siedzibie Fundacji Drzwi Otwarte. Każdy mieszkaniec gminy mógł skorzystać nieodpłatnie z 5 godzin psychoterapii i pomocy psychologicznej oraz 2 konsultacji psychiatrycznych. W siedzibie Urzędu Gminy Grzmiąca raz w miesiącu w wymiarze 3 godzin dostępny był psycholog lub terapeuta.

14.1.6.2. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od 2014 roku, zgodnie z ustawą o Karcie Dużej Rodziny, Gmina Grzmiąca realizuje zadanie związane z jej obsługą. Jest to system zniżek dla rodzin liczących przynajmniej troje dzieci. Posiadacze kart mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Do dnia 31 grudnia 2019 r. wydano 315 kart dla 155 rodzin.

14.1.6.3. Zachodniopomorska Karta Rodziny i Zachodniopomorska Karta Seniora

Od czerwca 2018 roku, Gmina Grzmiąca realizuje program „Zachodniopomorska Karta Rodziny” i „Zachodniopomorska Karta Seniora”. Karty te wydawane są bezpłatnie. Wsparciem objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci oraz osoby starsze. Osoby te, będą mogły skorzystać na preferencyjnych warunkach z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i usług.

O wydanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny mogą ubiegać się:

- rodzice prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z minimum dwojgiem dzieci,
- rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem,
- rodzinne domy dziecka.

W przypadku rodzica, karta wydawana jest na czas nieokreślony, natomiast dla dzieci karta wydawana jest na czas określony, tj. do osiągnięcia przez dziecko 18 roku życia.

W przypadku dzieci, które po 18 roku życia kontynuują naukę, możliwe jest na ich wniosek wydanie kolejnej karty ważnej do ukończenia 26 roku życia dziecka.

O wydanie Zachodniopomorskiej Karty Seniora mogą ubiegać się osoby, które ukończyły 60 lat. Karta wydawana jest na czas nieokreślony.

Do dnia 31 grudnia 2019 roku wydano 45 kart.

14.1.6.4. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskiem przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działania w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętności wspierania rodziny. W roku 2019 założono 6 niebieskich kart. Pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków służbowych biorą czynny udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Grzmiącej.

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie koncentruje się wokół obszarów: profilaktyka, edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływanie na osoby stosujące przemoc. Działania w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie realizowane są poprzez opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

14.1.6.5. Asystentura rodziny

W roku 2019 r. pracę socjalną z rodziną kontynuowano wsparciem asystenta rodziny – 14 rodzin. Funkcjonowanie rodzin monitorowane było również w godzinach popołudniowych oraz w dniach wolnych od pracy i nauki szkolnej.

14.1.6.6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńczych realizowane są w miejscu zamieszkania osób starszych i niesamodzielnych, z uwzględnieniem stanu zdrowia i zdolności psychofizycznych. Usługami opiekuńczymi objętych było 7 osób. Specjalistyczne usługi opiekuńcze udzielone były 2 osobom.

14.1.7. Instrumenty i zasoby lokalnej polityki senioralnej

Gmina Grzmiąca dysponuje nielicznymi instrumentami wyrównującymi szanse osób starszych na zdrowe i godne życie oraz wspomagającymi zaspokojenie potrzeb przez osoby starsze. Kierunki działań polityki senioralnej to:

- tworzenie warunków ukierunkowanych na utrzymanie i poprawę zdrowia seniorów;
- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego;
- wzrost jakości i dostosowanie usług do potrzeb osób starszych;
- zwiększenie aktywności społecznej, kulturalnej i zawodowej osób starszych;
- rozwój współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych oraz wzmocnienie więzi międzyludzkich i integracji międzypokoleniowej.

W ramach powyższych działań realizowana była II edycja projektu „Żyjemy Wśród Was”, którego głównym celem było podniesienie aktywności społecznej osób starszych i samotnych z terenu Gminy Grzmiąca i polepszenie ich integracji ze środowiskiem lokalnym. W ramach działań

projektowych beneficjenci mieli okazję skorzystać między innymi z cyklicznych spotkań tematycznych o charakterze informacyjno - edukacyjnym dla środowiska osób w wieku poprodukcyjnym (np. zdrowie, bezpieczeństwo, międzypokoleniowa wymiana wiedzy, spotkania autorskie z ciekawymi osobowościami itp.).

Pierwsze spotkanie związane było z tematyką ratownictwa medycznego, prowadzone przez pielęgniarkę środowiskową oraz ratownika medycznego, którzy nawiązali kontakt z Seniorami poruszając szereg tematów prozdrowotnych. Każdy z uczestników miał szansę pomiaru cukru we krwi i ciśnienia tętniczego.

Ponadto seniorzy mieli możliwość zapoznania się z Kompetencjami Powiatowego Rzecznika Konsumentów:

- zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- składanie wniosków w sprawie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- wytaczanie powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego, w sprawach o wykroczenia na rzecz konsumentów.

Największą atrakcją okazała się wycieczka do Uzdrowiska w Połczynie Zdroju. Seniorzy mieli okazję zapoznać się z możliwością bazy zabiegowej oraz profilem leczniczym Uzdrowiska Gryf w Połczynie Zdroju, gdzie podczas kuracji istnieje możliwość wykonania dodatkowych badań z zakresu osteoporozy, mammografii, USG i analiz laboratoryjnych.

14.1.8. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są stypendium szkolne i zasiłek szkolny.

W roku 2019 na wypłatę świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę 67.689,21 zł, z czego 54.151,37 zł stanowiła dotacja celowa, a kwotę 13.537,84 zł środki własne.

14.1.8.1. Stypendium szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Wnioski o przyznanie stypendium składa się do 15 września każdego roku. Kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie, uprawniające do otrzymania stypendium

szkolnego w roku 2019 wynosiło: 528 zł. Na wypłatę stypendiów z budżetu gminy przeznaczono kwotę 66.449,21 zł.

14.1.8.2. Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego. W roku 2019 na ten cel wydatkowano 1.240,00 zł.

Tabela 20. Statystyki - stypendia szkolne i zasiłki szkolne

Okres I-VI 2019 r.				Okres IX-XII 2019 r.			
Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	Liczba przyznanych stypendiów	Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego	Liczba przyznanych zasiłków	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	Liczba przyznanych stypendiów	Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego	Liczba przyznanych zasiłków
90	72	1	1	89	62	1	1

14.2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Program, jak w latach poprzednich, realizowany był przy współpracy z jednostkami gminnymi i podmiotami, które organizacyjnie i merytorycznie przygotowane były do wykonywania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

W celu realizacji zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii podejmowane były poniżej przedstawione działania:

Tabela 21. Podejmowane działania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii

Lp.	Nazwa działania	Podmiot realizujący	Liczba uczestników	Dofinansowanie
1.	„ Razem łatwiej- mówimy nie uzależnieniom”	Szkoła Podstawowa w Iwinie	89	1.250,00 zł
2.	Projekt „ W jedności siła ”	21 WDH „ Fregata” przy Zespole Szkół w Grzmiącej	29	300,00 zł
3.	Prezentowanie profilaktyczne „Laboratorium życia”	Zespół Szkół w Grzmiącej	111	390,00 zł
4.	Projekt „ Żyję w realu a nie w Internecie”	Szkoła Podstawowa w Iwinie	52	1.000,00 zł
5.	Program profilaktyczny „Debata”	Zespół Szkół w Grzmiącej	140	5.400,00 zł

6.	Szkolenia; -nauczycieli (Mury zamiast mostów)	Wszystkie Szkoły	37	980,00 zł
7.	Program profilaktyczny „Debata”	Szkoła Podstawowa w Iwinie	20	600,00 zł
8.	Projekt edukacyjno - profilaktyczny „ Żyję zdrowo, nałogom mówię NIE””	Zespół Szkół w Grzmiącej	20	700,00 zł
9.	Przedstawienie profilaktyczne „Super Żart” „ Miś niegrzecznis”	Wszystkie Szkoły	344	1.600,00 zł
10.	Diagnoza Problemów Społecznych	Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji	-	2.300,00 zł
11.	Gminny konkurs „Profilaktyka Uzależnień”	Wszystkie szkoły	50	1.200,00 zł
12.	Książki edukacyjne z serii „ Bezpieczne dziecko”	Zespół Szkół w Grzmiącej	-	300,00 zł

Dnia 21 listopada 2019 roku został zorganizowany Gminny Konkurs pn. „Profilaktyka uzależnień” w kategorii szkoły podstawowe.

Tematyka konkursu obejmowała:

- 1. Część I- Zadania dla klas IV-VI** – to pytania teoretyczne dotyczące profilaktyki uzależnień i przepisów prawnych dotyczących sprzedaży alkoholu oraz konkurencje sprawnościowe.

W tej części konkursu uczestniczyli uczniowie klasy IV-VI. I miejsce zajął Zespół Szkół w Grzmiącej zdobył nagrodę w wysokości 300,00 zł dla swojej szkoły. Natomiast Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Iwinie zdobyła II miejsce oraz nagrodę w wysokości 150,00 zł.

- 2. Część II- Wspólne zadania klas VII-VIII** - krótka scenka profilaktyczna przekazująca widzom prawidłowe wzory zachowań w sytuacjach trudnych wyborów lub w ciekawy sposób uświadamiająca zagrożenia jakie wynikają z używania środków psychoaktywnych.

W tej części konkursu wygrał Zespół Szkół w Grzmiącej i zdobył nagrodę w wysokości 500,00 zł dla szkoły, II miejsce zajęła Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Iwinie i zdobyła nagrodę w wysokości 250,00 zł.

Łączna wygrana dla szkół to:

1. Zespołu Szkół w Grzmiącej w kwocie 800,00 zł.
2. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Iwinie w kwocie 400,00 zł.

14.2.1. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin

Do zadań Punktu należy: informowanie o chorobie alkoholowej i narkomanii, o możliwościach leczenia osób uzależnionych i ich rodzin, diagnozowanie problemów rodziny i zaplanowanie pomocy, motywowanie osób uzależnionych oraz współuzależnionych do podjęcia psychoterapii, a po jej ukończeniu do korzystania z pomocy w grupie wsparcia, edukacja, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie wsparcia i informacji o możliwościach pomocy, gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach realizujących programy terapeutyczne związane z leczeniem uzależnień i pomocą dla rodziny uzależnionej.

Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych jest czynny w środy w godzinach 16⁰⁰-19³⁰. Do 31 grudnia 2019 roku odbyło się 50 dyżurów, każdy po 3,5 godziny, razem 165 godzin. W tym okresie specjalistka terapii uzależnień udzieliła 416 porad.

W Punkcie Konsultacyjnym spotyka się grupa wsparcia dla osób uzależnionych oraz osobno grupa wsparcia dla osób współuzależnionych (ich rodzin). Udzielane są też porady indywidualne. Z porad Punktu Konsultacyjnego w ciągu roku skorzystały 62 osoby.

Osobom o niskich dochodach, które po zakończeniu programu psychoterapii podstawowej jeździły na zjazdy do ośrodka odwykowego w Szczecinku lub w Stanominie pokrywane były koszty pobytu na tych zjazdach. W 2019 roku dofinansowano pobyt jednej osoby. Dofinansowano również dojazd na dwumiesięczną terapię dzienną do Oddziału Terapii Uzależnień Patronka.

Od kwietnia do czerwca w Punkcie Konsultacyjnym przeprowadzono dodatkowo dwa treningi psychoterapeutyczne każdy po cztery godziny, w sumie 8 godzin zajęć. Uczestniczyło w nich 10 osób.

14.2.2. Realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego

W roku 2019 w Zespole Szkół w Grzmiącej oraz w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Iwinie został zrealizowany Program DEBATA, którego celem było wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej.

Cele szczegółowe programu to:

- wzrost wiedzy o możliwościach rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych i zmiana błędnych przekonań normatywnych (pro-alkoholowych norm środowiskowych),
- klaryfikacja wartości w kierunku promocji zdrowego stylu życia,
- wzmocnienie tendencji do podejmowania abstynencji w sytuacji nacisków środowiskowych - osłabienie siły presji rówieśniczej i ze strony środowiska dorosłych – rodziców i nauczycieli.

14.2.3. Działalność gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana na podstawie art. 41 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Realizowała zadania wyznaczone w ww. ustawie, zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

Działania podejmowane przez GKRPA przedstawia poniższa tabela:

Tabela 22. Działania podejmowane przez GKRPA

Lp.	Podejmowane działania GKRPA	Rok 2019
1.	Liczba posiedzeń	12
2.	Liczba wydanych postanowień administracyjnych w sprawie wydania opinii dot. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	3
3.	Liczba przeprowadzonych rozmów	57
4.	Liczba osób skierowanych na badania przez biegłych sądowych	4
5.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w sprawie leczenia odwykowego	2
6.	Liczba otrzymanych wniosków w sprawie podjęcia leczenia odwykowego	22
7.	Liczba osób, które podjęły i ukończyły terapię w ośrodku uzależnień	2
8.	Liczba kontroli punktów sprzedaży pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0

W ramach inicjowania i realizacji zadań ustawowych dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy, Komisja współpracowała z lokalnymi instytucjami: szkoły, policja, ZOZ, GOPS oraz specjalistą ds. uzależnień z Punktu Konsultacyjnego.

14.2.4. Finansowanie programu

Program finansowany jest z budżetu gminy. Na zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii w 2019 roku ogółem wydatkowano kwotę w wysokości 67.058,57 zł, m.in. na:

- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Grzmiącej - 14.160,50 zł;
- na organizację zajęć profilaktycznych – 7.340,00 zł;
- opracowanie Diagnozy Problemów Społecznych - 2.300,00 zł;
- realizację programu Debata – 5.400,00 zł;
- zakup książek i nagród - 2.761,28 zł.

15. Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Gminy Grzmiąca swoje siedziby mają:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Grzmiącej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krosinie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Storkowie,
- Straż Gminna (finansowana ze środków budżetu Gminy Grzmiąca).

15.1. Straż Gminna

Straż Gminna w Grzmiącej została powołana Uchwałą Nr XXIII/15/2008 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 30 grudnia 2008r. Straż Gminna w Gminie Grzmiąca działała od 2009 roku.

Do głównych działań Straży Gminnej należy zaliczyć:

- patrole na terenie gminy;
- przyjmowanie zgłoszeń od mieszkańców i podejmowanie interwencji w tym zakresie;
- kontrola miejsc przebywania młodzieży szkolnej, doprowadzenia wagarowiczów do szkół;
- asysta dla pracowników GOPS-u w przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych.

Rada Gminy Grzmiąca na sesji w dniu 10 października 2019 r. przyjęła stanowisko, iż zasadnym jest rozwiązanie Straży Gminnej w Grzmiącej ze względu na wysokie koszty funkcjonowania Straży Gminnej oraz niezadowolenie z dotychczasowego działania Straży. Uchwałą nr XVI/84/2019 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 3 grudnia 2019 roku postanowiono rozwiązać Straż Gminną w Grzmiącej. Termin zakończenia likwidacji ustalono na dzień 31 stycznia 2020 roku.

15.2. Ochotnicza Straż Pożarna

Obrazek 30. Lokalizacje jednostek OSP na mapie gminy

Wszystkie jednostki zrzeszone są w Oddziale Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast jednostki OSP Grzmiąca i OSP Krosino włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Jednostki OSP skupiają w sumie w swoich szeregach: 83 członków czynnych, 17 - wspierających, 16 – honorowych oraz 24 członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Wszystkie jednostki są wyposażone w pojazdy przygotowane do działań ratowniczo-gaśniczych. OSP Grzmiąca oraz OSP Krosino posiadają wysoki stopień przygotowania do akcji ratowniczych i zobowiązane są do utrzymywania wymaganej gotowości operacyjnej do walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi oraz realizacji zadań związanych z ratownictwem technicznym, chemiczno – ekologicznym, poszukiwawczo - ratowniczym, wodnym i medycznym.

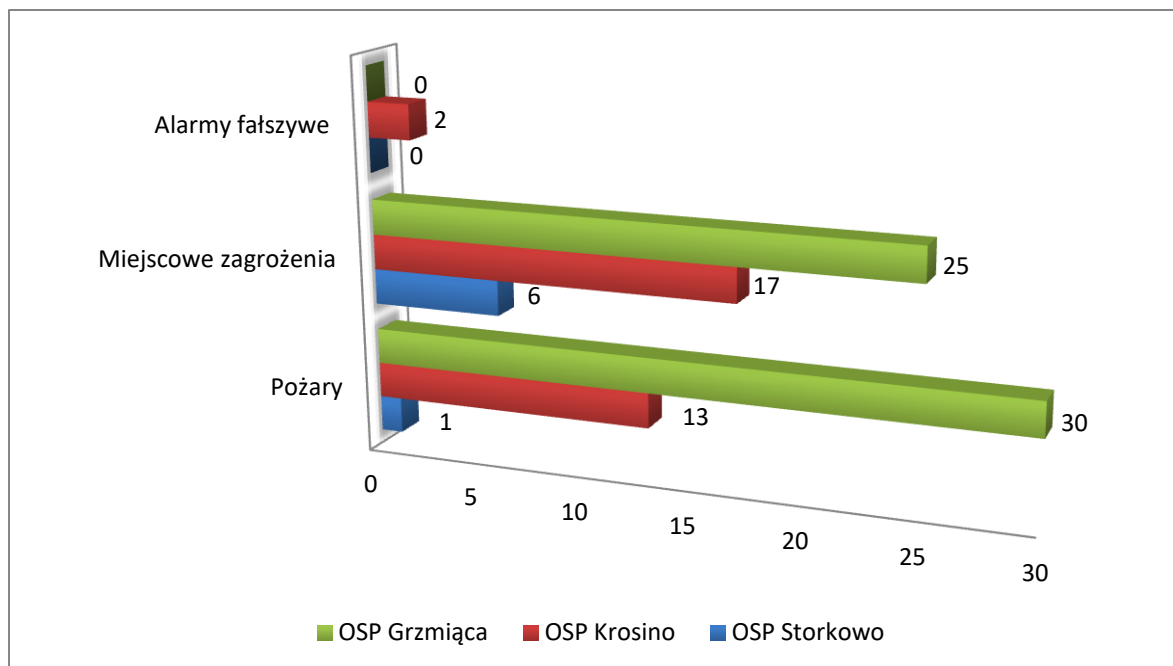
Tabela 23. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy Grzmiąca

	OSP Grzmiąca	OSP Krosino	OSP Storkowo
Członkowie czynni	39	28	16
Członkowie wspierający	10	7	0
Członkowie honorowi	4	10	2
Członkowie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych	6	8	10
RAZEM	59	53	28

Udział poszczególnych jednostek OSP w akcjach ratowniczo-gaśniczych w roku 2018 przedstawia się następująco:

Tabela 24. Udział jednostek OSP w akcjach ratowniczo-gaśniczych

Lp.	Rodzaj zagrożenia	OSP Grzmiąca	OSP Krosino	OSP Storkowo
1	Pożary	30	13	1
2	Miejscowe zagrożenia	25	17	6
3	Alarmy fałszywy	0	2	0

Wykres 17. Ilość interwencji jednostek OSP z terenu gminy z podziałem na rodzaj zagrożenia

15.2.1. Pozyskanie środków zewnętrznych

Dotacja z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

W roku 2019 jednostki z OSP Grzmiąca i OSP Krosino, które włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego uzyskały dofinansowanie na zakupy inwestycyjne oraz na wydatki bieżące. Dotacja przeznaczona jest w szczególności na zakup sprzętu, materiałów i wyposażenia niezbędnego do prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych.

Jednostka OSP Grzmiąca otrzymała dofinansowanie w wysokości 6.694,00 zł na realizację zadania publicznego pt: „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”. Jednostka została wyposażona w sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej: zabezpieczenie przed uruchomieniem poduszki AIRBAG, wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy (zakup obuwia i hełmów). Część środków finansowych została przeznaczona na remont strażnicy.

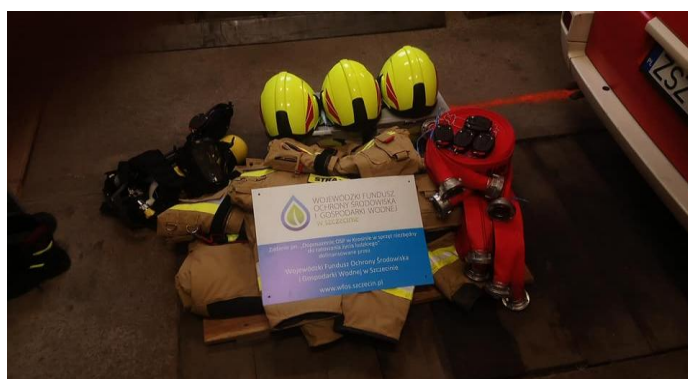
Jednostka OSP Krosino również otrzymała dofinansowanie na realizację zadania publicznego pt: „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”. Środki finansowe w wysokości 8.045,00 zł zostały przekazane na remont centralnego ogrzewania w strażnicy oraz na zakup wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy, zakup węża strażackich i radiotelefonu.

Dotacja z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

Jednostka OSP Storkowo otrzymała dofinansowanie na realizację zadania publicznego pod nazwą „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych” w wysokości 4.754,00 zł. Środki finansowe zostały przeznaczone na remont strażnicy oraz zakup wyposażenia i sprzętu ratowniczo-gaśniczego.

Program „Mały Strażak”

Dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w ramach drugiej edycji Programu „Mały Strażak”, Strażacy – Ochotnicy z terenu naszej Gminy otrzymali wsparcie finansowe. Do Ochotniczej Straży Pożarnej w Krosinie trafiło 18.000 zł. Środki zostały przeznaczone na zakup nowego umundurowania m.in. ubrań specjalnych i hełmów, oraz sprzętu niezbędnego do sprawnego prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych.

Obrazek 31. Ubrania specjalne jednostki OSP Krosino

Nowy wóz strażacki dla jednostki OSP Grzmiąca

W 2019 roku Ochotnicza Straż Pożarna w Grzmiącej podpisała umowę o dofinansowanie z Projektu pn. „Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z wyposażeniem dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Grzmiącej”. Ochotnicza Straż Pożarna w Grzmiącej otrzyma 859.630,50 złotych (85%) dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. Przyznane wsparcie to efekt rozstrzygnięcia konkursu skierowanego do ochotniczych straży pożarnych w działaniu 3.4 - Adaptacja do zmian klimatu - Typ 2. Wyposażenie służb ratownictwa w specjalistyczny sprzęt wykorzystywany w sytuacjach wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii.

Obrazek 32. Podpisane umowy z OSP Grzmiąca

Udział Gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych

Głównym warunkiem uzyskania dofinansowania z programów zewnętrznych jest konieczność posiadania wkładu własnego w wysokości min. 20% otrzymanej dotacji.

W roku 2019 z budżetu gminy przeznaczono na ten cel 12.027,00 zł, z tego:

- jednostka OSP Grzmiąca otrzymała 6.441,00 zł;
- jednostka OSP Krosino otrzymała 3.829,00 zł;
- jednostka OSP Storkowo otrzymała 1.757,00 zł.

16. Współpraca gminy

16.1. Członkostwo gminy

Gmina Grzmiąca jest członkiem stowarzyszenia i związków skupiających samorządy o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim:

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki naszemu zaangażowaniu i lobbingsowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotestowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych).

Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty

Związek zrzesza Miasto Kołobrzeg, Szczecinek, Białogard, gminy miejsko-wiejskie: Barwice, Borne Sulinowo, Karlino, Połczyn-Zdrój oraz gminy wiejskie: Białogard, Dygowo, Grzmiąca, Gościno, Gmina Kołobrzeg, Rąbino, Rymań, Siemyśl, Sławoborze, Szczecinek, Tychowo, Ustronie Morskie. Celem działania związku jest wspólna polityka ekologiczna

gmin, promocja gmin, pozyskiwanie funduszy na inwestycje, budowa oraz pomoc w budowie i modernizacji oczyszczalni ścieków i urządzeń kanalizacyjnych, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki, koordynacja działań z zakresu ochrony przyrody i ochrony różnorodności biologicznej, ukierunkowywanie rozwoju gospodarczego terenu w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie naturalnych ekosystemów, edukacja ekologiczna. Ponadto związek zajmuje się przygotowywaniem dokumentacji technicznych na zagospodarowanie wód dorzecza Parsęty i rozwiązaniem problemów gospodarki wodno-ściekowej oraz opracowywaniem wniosków do różnych funduszy i fundacji o przyznanie środków finansowych na realizację swoich celów statutowych.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Pojezierze Razem

Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem jego członków, w tym osób fizycznych oraz osób prawnych, mającym na celu działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, działającym jako Lokalna Grupa Działania (LGD).

Działając na rzecz rozwoju obszarów wiejskich uwzględnia potrzeby związane z ochroną oraz promocją środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, uwzględnia rozwój turystyki oraz popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego. Celem Stowarzyszenia jako Lokalnej Grupy Działania (LGD), jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich Gmin wchodzących w skład LGD POJEZIERZE RAZEM, tj. gminy Grzmiąca, Barwice, Szczecinek, Borne Sulinowo, Biały Bór.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Partnerstwo Drawy” w Szczecinku

Od momentu powstania, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Partnerstwo Drawy” w Szczecinku swoją działalność koncentrowało głównie na promocji programu Osi Priorytetowej 4 PO RYBY 2007 - 2013, pozyskiwaniu członków oraz sieciowaniu ich w celu wzajemnego wsparcia i dalszej współpracy. Stowarzyszenie kładzie nacisk na rozwój infrastruktury około rybackiej, działalność gospodarstw rybackich na rzecz usług (turystyka, gastronomia, handel), poprawę dystrybucji ryb, zminimalizowanie kłusownictwa.

Główne cele Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka „Partnerstwo Drawy” w Szczecinku to poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGR „Partnerstwo Drawy”, zwiększenie rentowności sektora rybackiego w powiązaniu z innymi sektorami gospodarki i aktywnością społeczną, rozwój turystyki w oparciu o zasoby krajobrazowe i przyrodnicze obszaru LGR oraz poprawa warunków dla zachowania i ochrony środowiska. Gminy tworzące Stowarzyszenie LGR „Partnerstwo Drawy” to: Drawsko Pomorskie, Złocieniec, Czaplinsk, Ostrowice, Wierzchowo, Kalisz Pomorski, Borne Sulinowo, Grzmiąca, Barwice.

16.2. Współpraca z innymi instytucjami

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZECINIE

Na początku sierpnia 2019 r. zostało podpisane porozumienie w sprawie ustalenia zasad wspólnej realizacji Programu Czyste Powietrze na terenie Gminy Grzmiąca w celu obsługi Wnioskodawców Programu w procesie składania wniosków i uzyskiwania dofinansowania.

Przedmiotem porozumienia jest ustalenie zasad wspólnej realizacji Programu Czyste Powietrze. Na podstawie porozumienia do zadań Gminy należy przygotowywanie wniosków wraz z Wnioskodawcami pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie oraz podejmowanie działań doradczych mających na celu zidentyfikowanie budynków/inwestycji, których właściciele mogliby być potencjalnymi Wnioskodawcami i przedstawienie im korzyści płynących z wzięcia udziału w Programie; weryfikacja wniosków o dofinansowanie złożonych przez Wnioskodawców w Gminie w formie papierowej; pomoc Wnioskodawcom przy wypełnianiu wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami.

Wykaz tabel

Tabela 1. Skład Rady Gminy Grzmiąca	6
Tabela 2. Skład Komisji Rewizyjnej	7
Tabela 3. Skład Komisji Budżetowo-Finansowej	7
Tabela 4. Skład Komisji Rolnictwa, Gospodarki i Bezpieczeństwa Publicznego	7
Tabela 5. Skład Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Socjalnych	8
Tabela 6. Skład Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	8
Tabela 7. Wykaz sołectw oraz sołtysów	9
Tabela 8. Analiza zadłużenia gminy	20
Tabela 9. Stopień realizacji założeń programu postępowania naprawczego Gminy Grzmiąca za cztery kwartały 2019 roku	21
Tabela 10. Podsumowanie efektów finansowych działań naprawczych	22
Tabela 11. Inicjatywy sołeckie w 2019 roku	33
Tabela 12. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego	38
Tabela 13. Porównanie wyników egzaminu ósmoklasisty	38
Tabela 14. Całkowity tonaż odebranych odpadów w 2019 roku [Mg]	62
Tabela 15. Zestawienie finansowe z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	64
Tabela 16. Zbiory biblioteczne	66
Tabela 17. Czytelnicy według wieku w 2019 roku	66
Tabela 18. Wskaźniki Gminnej Biblioteki Publicznej w Grzmiącej	69
Tabela 19. Wykaz przekazanych dotacji w 2019 roku	70
Tabela 20. Statystyki - stypendia szkolne i zasiłki szkolne	79
Tabela 21. Podejmowane działania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii	79
Tabela 22. Działania podejmowane przez GKRPA	82
Tabela 23. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy Grzmiąca	84
Tabela 24. Udział jednostek OSP w akcjach ratowniczo-gaśniczych	84

Wykaz wykresów

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na wiek i płeć w Gminie Grzmiąca w roku 2019	16
Wykres 2. Kształtowanie się dochodów i wydatków na przestrzeni lat 2017-2019	17
Wykres 3. Struktura dochodów gminy	18
Wykres 4. Struktura wydatków gminy	19
Wykres 5. Wskaźnik zadłużenia gminy na przełomie lat 2017-2019	20
Wykres 6. Finansowanie oświaty w latach 2017-2019	35
Wykres 7. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli	35
Wykres 8. Liczba uczniów w szkołach podstawowych	36
Wykres 9. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych	37
Wykres 10. Wartość mienia Gminy Grzmiąca w porównaniu do lat ubiegłych	43
Wykres 11. Struktura udziału wartości aktywów trwałych dla poszczególnych grup podmiotów	44
Wykres 12. Struktura udziału wartości aktywów obrotowych dla poszczególnych grup podmiotów ..	44
Wykres 13. Podział nieruchomości gminnych ze względu na jej przeznaczenie	46
Wykres 14. Sprzedaż nieruchomości gminnych w latach 2017-2019	46
Wykres 15. Dochody z tytułu dzierżawy i opłat za użytkowanie wieczyste	47

Wykres 16. Liczba mieszkańców z podziałem na sposób segregacji odpadów komunalnych	63
Wykres 17. Ilość interwencji jednostek OSP z terenu gminy z podziałem na rodzaj zagrożenia	85

Wykaz rysunków

Obrazek 1. Międzygminne Zawody Sportowo-Gaśnicze w Barwicach.....	23
Obrazek 2. Dni Grzmiącej	26
Obrazek 3. Wieniec dożynkowy Sołectwa Radomyśl	27
Obrazek 4. Stoisko Gminy Grzmiąca na dożynkach Powiatowo-Gminnych.....	27
Obrazek 5. Bal charytatywny dla Wojtusia w miejscowości Sucha	29
Obrazek 6. Zdjęcie grupowe uczestników Gminnego Turnieju Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Grzmiąca	29
Obrazek 7. Wiosenne ognisko z Renault Laguna.....	30
Obrazek 8. Mini-turniej piłki nożnej pamięci Jacka Kurzejewskiego	30
Obrazek 9. Turniej o tytuł Mistrza Powiatu Szczecineckiego w unihokeju dziewcząt i chłopców	31
Obrazek 10. IV Powiatowy Przegląd „Piosenka dobra na wszystko”	31
Obrazek 11. Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego	32
Obrazek 12. Organizacja Nocy Świętojańskiej nad jeziorem Baczyno	34
Obrazek 13. Noc kąpieli nad jeziorem.....	34
Obrazek 14. Rowerowy zawrót głowy - Wielanowo	34
Obrazek 15. „Wspólny dzień Dziecka” – Sołectwo Równe i Gdaniec.....	34
Obrazek 16. Dzień dziecka z animatorami w Radomyślu	34
Obrazek 17. Tworzenie stroików na Wszystkich Świętych - Przeradz.....	34
Obrazek 18. Dzień Dziecka w Godziszewie	34
Obrazek 19. Pożegnanie wakacji i gra terenowa w Nosibądach	34
Obrazek 20. Przykładowy teren inwestycyjny.....	48
Obrazek 21. Wiata rekreacyjna w Gdańcu	51
Obrazek 22. Plac zabaw w Nosibądach	52
Obrazek 23. Świetlica wiejska w Wielawinie.....	53
Obrazek 24. Altana rekreacyjna w Wielawinie.....	54
Obrazek 25. Szatnia GLZS „Zawisza” w Grzmiącej.....	55
Obrazek 26. Plac zabaw przy jednostce OSP Grzmiąca	56
Obrazek 27. Kaplica cmentarna w Grzmiącej.....	65
Obrazek 28. Archiwalne wpisy w księdze pamiątkowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Grzmiącej ...	67
Obrazek 29. Biblioteka Publiczna w Grzmiącej	68
Obrazek 30. Lokalizacje jednostek OSP na mapie gminy	83
Obrazek 31. Ubrania specjalne jednostki OSP Krosino	86
Obrazek 32. Podpisane umowy z OSP Grzmiąca	86